

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXIV

П'ЯТНИЦЯ, 26 ЖОВТНЯ 2007 РОКУ

ЧИСЛО 43

VOL. CXIV

FRIDAY, OCTOBER 26, 2007

No. 43

Віктор Ющенко: „Голодомор – найбільша у світі трагедія“

ХАРКІВ. – Президент України Віктор Ющенко, виступаючи 23 жовтня на Другому засіданні Координаційної ради з підготування до 75-их роковин Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні, закликав місцеву владу зробити все для гідного вшанування жертв Голодомору.

В. Ющенко охарактеризував Голодомор як найбільшу у світі трагедію, але відзначив те, що в Україні дуже мало усвідомлюють це, і значну провину за таку ситуацію він поклав на нинішню владу, у тому числі владу Харкова. За його словами, „тут наклав на себе руки прем'єр-міністр України Микола Скрипник, тут зарито в землю 2 млн. українців, але навіть не у кожному селі є про це пам'ятники“.

„Це ваш святий обов'язок, якого ви не розумієте, ви – неадекватні, – сказав В. Ющенко на адресу представників місцевої влади у залі. – Україна має колосальний борг перед історичною пам'яттю. Ми зробили занадто мало, ми по суті пасемо задніх. Вставайте з колін, не живіть мітами 1930-их років“.

На думку Президента, сьогодні дуже погано працює український архів, українська школа, ряд міністерств. Він поставив завдання перед представниками влади „гідно вшанувати тих, кого забрав Голод, оскільки без вшанування цієї історичної пам'яті марно говорити про майбутнє нації“.

Президент назвав 2008 рік Роком вшанування жертв Голодомору і закликав активно використати час для проведення відповідної роботи.

„Я зобов'язую всіх, хто представляє державну владу, сформулювати свою поведінку у найближчі місяці у контексті вшанування пам'яті загиблих у 1932-1933 роки“, – сказав В. Ющенко і висловив сподівання, що в Україні з'являться гідні меморіали „невинно убитих 10 млн. людей“.

Серед першочергових завдань він виділив створення Національної книги пам'яті, яка має закарбувати імена кожного невинно убитого і назви всіх населених пунктів, що постраждали від геноциду. Книга пам'яті має стати „серцем“ Меморіалу у Києві, відкриття якого відбудеться восени 2008 року. (ББС)

Президент України Віктор Ющенко на другому засіданні Координаційної ради з підготування до 75-ми роковин Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Фото: УНІАН

Церкві св. Івана Хрестителя – 100 років

Роман Ричок

НЮАРК, Нью-Джерсі. – Українська греко-католицька церква св. Івана Хрестителя довголіттям завдячує християнським принципам, змістом яких є непохитна віра, яка була і буде основою згуртування церковної громади. Священники, дякони, диригенти хорів та окремі парафіяни своєю діяльністю, часом в несприятливих умовах, доклали великих зусиль для розвитку церковної громади. Зокрема це оо. Петро Понятишин, Мирон Данилович, Володимир Краєвський, Дмитро Лапуга

Українська греко-католицька церква св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Нью-Джерсі.

– парохі непересічних здібностей і працьовитості. Три парохі Михайли – Гринчишин, Кучмяк, Вівчар за свої заслуги удостоїлися єпископського сану. Великі заслуги мають три дяко-учителі, диригенти хорів Теодозій Касків, Михайло Добош і Михайло Стащишин.

У 1906 році в Ньюарку було вже 145 українців, а серед них – група національно свідомих, відданих церкві, які вже в 1907 році заснували нову парафію.

У 1909 році оселився в Ньюарку молодий, енергійний учитель народної школи Т. Касків. В новій парафії він став дяко-учителем і заснував мішаний хор „Українське товариство „Боян“. „Боян“ став бажаною мистецькою частиною Літургії. У репертуарі хору були також народні і патріотичні пісні. „Боян“ став одним з кращих хорів в Америці, брав участь в програмах національних свят в Ньюарку і околиці.

В 1914 році постає в Ньюарку з ініціативи і під керівництвом Т. Каськова „Комітет рідної школи“. Після кількарічної праці комітету в 1918 році придбано два будинки. В одному розмістилася школа, в другому – хор „Боян“, американсько-український аматорський театральний гурток, оркестра, будівельна позичкова спілка, відділи братських союзів.

У 1939 році, дякуючи зусиллям парохів о. Мирона Даниловича і Т. Каськова, більш як 10-літня праця завершується успіхом: в Ньюарку відкривається щоденна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького і св. Івана Хрестителя. До школи записалось 20 дітей, а потім кількість їхня збільшувалася в міру того, як батьки переконувались у високому рівні

Відкрито пам'ятник Ярославі Стецько

КИЇВ. – На могилі колишньої голови Конгресу українських націоналістів і депутата Верховної Ради Ярослави Стецько на Байковому цвинтарі 21 жовтня відкрито пам'ятник. Поминальну службу провели священники трьох Українських Православних Церков. Вшанувати пам'ять Я. Стецько зібралися понад 500 осіб. Серед присутніх були політики і представники Секретаріату Президента України.

Я. Стецько велику частину свого життя змуснена була провести поза Україною, але в 1991 році повернулася на батьківщину і відразу стала однією з впливових постатей української політики. Вона була депутатом Верховної Ради трьох скликань і до останнього дня боролася за ідеали Української держави.

Президент України Віктор Ющенко у зверненні до учасників віча під час відкриття пам'ятника проголосив: „Життєвий шлях Слави Стецько – легенди українського національного руху опору – став прикладом самовідданої боротьби за вільне і справедливе життя нашого народу у своїй власній державі. У підпіллі в часи національно-визвольного руху і в ув'язненні, у своїй діяльності в еміграції, у політичних дискусіях у Верховній Раді України С. Стецько незмінно прагнула одного – зробити Україну справді незалежною, правовою демократичною європейською державою. Її світлий образ є зразком незламності духу, віри у священну перемогу національної ідеї. Вшановуючи пам'ять Я. Стецько, ми маємо об'єднати всі свої зусилля в розбудові сильної й замочної, авторитетної у світі Української держави. Слава Україні! Вічна пам'ять і слава її героям!“.

(УНІАН, Прес-служба Президента України)

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

2008-ий рік – Рік пам'яті жертв Голодомору

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко 23 жовтня оголосив 2008 рік роком пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років. Про це Президент заявив у Харкові, виступаючи на Другому засіданні Координаційної ради з питань підготування заходів до 75-ої річниці Голодомору. В. Ющенко висловив упевненість, що в 2008 році в Києві й Харкові з'являться меморіали, присвячені 75-річчю трагедії, почне працю Перший національний музей Голодомору, з'явиться велика кількість історичних праць на цю тему. Виступаючи в Харкові, В. Ющенко розкритикував представників різних рівнів влади за недостатню працю з увічнення пам'яті Голодомору. В 2006 році Верховна Рада визнала Голодомор 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. 25 листопада Україна вшанує пам'ять жертв голодоморів і політичних репресій. У висліді Голодомору 1932-1933 років загинули від 7 млн. до 10 млн. осіб. *(Інститут Масової Інформації)*

Україна закликає ООН визнати Голодомор геноцидом

НЬЮ-ЙОРК. — За інформацією центру новин ООН від 19 жовтня, представник українського Міністерства закордонних справ Петро Доценко під час виступу в Генасамблеї ООН зазначив, що такий крок буде внеском у запобігання геноциду й іншим злочинам проти людства в майбутньому. 18 жовтня під час 34-ої сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО заступник міністра українського МЗС Володимир Огризко закликав країни-члени цієї організації підтримати ініційовану Україною резолюцію про відзначення пам'яті жертв Голодомору. Верховна Рада України і низка парламентів та інших органів чужоземних держав вже визнали Голодомор в Україні геноцидом проти українського народу. *(Радіо „Свобода“)*

Франція зареєструвала законопроект про Голодомор

ПАРИЖ. — Французька Національна асамблея 20 жовтня зареєструвала законопроект про визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. Про це повідомляє українська служба Бі-Бі-Сі, зазначивши, що якщо законодавча ініціатива швидко набиратиме свою підтримку 100 підписів, пропозицію буде розглянуто в найближчий час. Законопроект про визнання українського геноциду запропонований депутатом від Півночі Крістіаном Ванетом. Торік він також виступив з аналогічною законодавчою ініціативою, але через підготування до парламентських виборів, які відбулися у Франції в червні цього року, проект не встигли розглянути. Нинішня законодавча ініціатива присвячена 75-ій річниці Голодомору. Французький депутат правої політичної орієнтації вважає, що усі геноцидні злочини, скоєні упродовж XX століття, мусять бути офіційно засудженими. За два дні,

що минули з моменту реєстрації проекту, документ здобув близько двох десятків прихильників. *(УНІАН)*

У Києві зустрілися міністри оборони країн ПСЕ

КИЇВ. — Серед тем, які Секретар Департаменту оборони США Роберт Гейтс обговорив з керівництвом України, були пляни розміщення елементів протиракетної оборони в Східній Європі та реформа української армії. Про це та інше йшлося на засіданні Ради міністрів оборони країн Південно-Східньої Європи (ПСЕ), що почалася 22 жовтня в Києві. Головним питанням був розгляд заяви України щодо її прагнення приєднатися до угоди про багатонаціональні миротворчі сили Південно-Східньої Європи. „Угода спрямована на те, щоб забезпечити рівномірну участь всіх країн-учасниць у миротворчій діяльності в таких складних регіонах, як Південно-Східня Азія“, – сказав директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський. Утім, приєднання України до цієї угоди лише підтвердить миротворчу позицію держави, як учасника спільної безпеки, жодних зобов'язань щодо відсилання українських військових до конфліктних зон у регіоні цей документ не містить. Підписання угоди, швидше за все, викличе негативну реакцію окремих політичних сил, хоча миротворчі акції нині мають не стільки аспект збройного протистояння, скільки гуманітарну місію, тобто постконфліктну відбудову країни, що постраждала, відзначає експерт. Також на засіданні розглянули проблеми, які виникли у зв'язку зі згодою європейських країн на реформування ЕС, і сектору безпеки та оборони в тому числі, тож міністри оборони шукатимуть нових підходів до організації військових сил та нові шляхи взаємодії ЕС і НАТО. Тим часом Україна приєдналася до Угоди про Багатонаціональні миротворчі сили країн Південно-Східньої Європи (ПСЕ). Про це 22 жовтня сказав міністер оборони України Анатолій Гриценко. За його словами, угода була підписана того ж дня під час засідання Ради міністрів оборони країн Південно-Східньої Європи у Києві. А. Гриценко зазначив, що йому „дуже приємно, що це найбільша зустріч на такому рівні і за кількістю її учасників“. За його словами, найближчим часом ця угода буде внесена на ратифікацію в парламент і буде визначено її остаточний формат. *(„День“, „Німецька хвиля“)*

В. Ющенко звільнив двох губернаторів

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко звільнив Івана Стойка з посади голови Тернопільської обласної адміністрації й призначив тимчасово виконуючим обов'язки на цьому пості Юрія Чижмара. Відповідні укази Президент підписав 23 жовтня. Відповідно до указу, І. Стойка звільнено у зв'язку з обранням його народним депутатом. Член Народного Руху України І. Стойко кандидував на позачергових парламентських

виборах за списком блоку „Наша Україна – Народна самооборона“. Він очолював Тернопільську обласну адміністрацію з 4 лютого 2005 року. Ю. Чижмар з 21 вересня 2006 року працював керівником служби глави Секретаріату Президента України. Роман Ткач був звільнений з посади глави Івано-Франківської обласної державної адміністрації у зв'язку з обранням народним депутатом України. Іншим указом Президент призначив Миколу Палійчука тимчасово виконуючим обов'язки глави Івано-Франківської обласної адміністрації. Р. Ткач очолював обласну адміністрацію з 7 лютого 2005 року. На позачергових парламентських виборах кандидував за списком блоку „Наша Україна – Народна самооборона“. Член Народного Руху України. *(„Кореспондент“)*

Україна увійшла в першу сотню

КИЇВ. — Україна зайняла 92-ге місце в оцінюванні свободи слова міжнародної організації „Репортери без кордонів“. Про це йдеться в повідомленні організації. Таке ж місце зайняла Малаві. До першої десятки увійшли: Ісландія, Норвегія, Естонія, Словаччина, Бельгія, Фінляндія, Швеція, Данія, Ірландія та Португалія. У повідомленні наголошується, що всі європейські країни показали дуже високий рівень свободи слова, і лише Болгарія (51-ше місце) і Польща (56-те місце) відстають від цих показників. Натомість група країн, що розвиваються, потрапили у верхні місця оцінювання. Тринідад і Тобаго посіли 19-те, Мавританія і Намібія розділили 25-те, Гана зайняла 29-те, Уругвай – 37-ме, а Нікарагуа – 47-ме місце. США одержали 48-ме місце, поліпшивши свій показник на 5 пунктів порівняно з 2006 роком. Серед країн СНД найвільнішу пресу мають Грузія та Вірменія, які займають, відповідно, 66-те та 77-ме місце. На 81-му місці – Молдова, Таджикистан зайняв 115-те місце, Казахстан – 125-те, Азербайджан – 139-те. Росія зайняла 144-те місце, Білорусь – 151-ше. Останнє, 169-те місце зайняла Єрїтрея. „Репортери без кордонів“ складають це оцінювання на підставі опитування 15 організацій, які займаються вивченням свободи висловів, своїх 130 кореспондентів, журналістів, експертів, юристів і захисників прав людини. Опитування є анкетою з 50 питань про свободу слова в країні опитуваного. Оцінювання представлено у 169 країнах, решта країн не включені через брак даних про них. У 2006 році „Репортери без кордонів“ поставили Україну на 105 місце в оцінюванні свободи слова. *(УНІАН)*

Посол США на Фулбрайтівській конференції в Києві

КИЇВ. — 19 жовтня Посол США в Україні Віліям Тейлор виголосив промову перед зборами учасників Програми ім. Фулбрайта в Україні, на відкритті 10-ої щорічної Фулбрайтівської конференції „Український проект в ХХІ ст.“. Конференція відбулася в Інституті післядипломної освіти Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. З 1992 року Програма ім. Фулбрайта прагне до

зміцнення взаєморозуміння між народами США та України. За цей час понад 200 українців провели рік наукової праці в США, і понад 100 американців займалися науковою та викладацькою працею в Україні. Українські випускники Програми ім. Фулбрайта беруть активну участь в інтелектуальному та освітньому житті України. Фулбрайтівське товариство організовує літні школи для викладачів, влаштовує конференції і долучається до створення наукових та викладацьких програм. Українські науковці мають змогу брати участь у наукових заходах різних країн світу. *(Посольство США в Києві)*

Пластуни запишуть аудіокнижки для незрячих

ЛЬВІВ. — З 18 жовтня львівські пластуни записують аудіокнижки (підручники наукової літератури) для студентів з вадами зору. Запис виконується на спеціальній студії звукозапису УТОС (Українського товариства сліпих), з залученням при цьому 50 добровольців-пластунів. Усього мають записати 60 книжок. Кожен доброволець отримає книжку на 200-300 сторінок та матиме два тижні на її озвучення. Навчальна література, підручники та інше – це ті речі, які необхідні студентам для здобуття своєї професії. Зараз, щоб отримати певний підручник члени Українського товариства сліпих, мають замовити її, а потім чекати, поки її запишуть в аудіоформаті. Часто цей процес затягується надовго, оскільки не завжди є добровольці, здатні присвятити свій час для цього. За словами представниці Пласту Софії Папірник, незрячі люди, які об'єднані в УТОС, вже не вперше звертаються за допомогою до різних організацій. Окрім пластунів, до участі зголосилися й просто молоді люди, поза організацією. *(Інститут Масової Інформації)*

1 листопада Україна розпочне головування в ОЧЕС

КИЇВ. — 1 листопада Україна розпочне піврічне головування в Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), повідомив 9 жовтня речник Міністерства закордонних справ Андрій Дещиця. Напередодні, 25 жовтня, в Анкарі відбудеться засідання Ради міністрів закордонних справ країн-членів ОЧЕС з участю української делегації на чолі з міністром закордонних справ України Арсенієм Яценюком, у ході якого Туреччина передасть головування в Організації Україні у відповідності до передбаченого статуту Організації поазбучного порядку ротації. Статуту ОЧЕС визначено, що головує країна-член Організації спрямовує її діяльність, зокрема працю постійного міжнародного секретаріату та функціонування робочих органів, на досягнення цілей, визначених установчими документами, рішеннями глав держав та Ради міністрів закордонних справ. *(Укрінформ)*

НА ТЕМИ ДНЯ

Московський вандалізм на Говерлі

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерзі. – Люття від безсилля – так можна назвати скоєне Евразійським союзом молоді на Говерлі неподобство. Піднявшись на найвищу в Україні гору, ошаліла від ненависти до нашої нації і до незалежності Української держави група послідовників московського академіка Олександра Дугіна, головного ідеолога Евразійської імперії, до якої, за задумом цього „вождя“, має увійти Україна, зневажила встановлені там українські національно-державні символи. А саму Говерлю перейменувала на „пік Сталіна“. Ще раз переконуємося, що „евразійці“ і їхні ідейні надхненники не мають ніякого іншого способу звернути на себе увагу, крім звичайнісінького хамства. О. Дугінові українське правосуддя заборонило в'їжджати в Україну, також на українській території заборонена будь-яка діяльність Евразійського союзу молоді, однак, паперовими заборонами їх не стримаєш: треба міцненько взяти їх за комір!

Як тихцем, по-гадючому, ці „герої“ виповзли на Говерлю, так само й сповзли з неї і втекли до Москви, а вже звідти на веб-сайті ЕСМ пояснила, яка „висока ідея“ ними керувала, (перекладаємо з російської): „Цим безпрецедентним актом евразійського ентузіазму Евразійський союз молоді заявляє, що період так званої „незалежної України“ закінчується. Замість

потворного лімітрофного утворення ми збудуємо Велику Україну у складі Евразійської імперії“.

Служба безпеки України, надавши цій черговій московській провокації належної уваги, швидко встановила дійових осіб „десанту“ на Говерлю. Це громадянин України Леонід Савін, який мешкає в Москві і належить до активістів ЕСМ, а також громадяни Росії Олександр Бовдунов і Валерій Мантров.

У заяві прес-центру Служби безпеки України говориться:

„...СБУ отримала матеріали, які свідчать, що цей ганебний вчинок координували з території Російської Федерації керівники ЕСМ Павло Заріфулін та Олександр Дугін, яким Службою безпеки в червні 2006 року, відповідно до вимог статті 25 Закону України „Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства“, було заборонено в'їзд в нашу державу терміном на п'ять років. Встановлено, що зловмисники 12 жовтня ц.р. прибули в Україну – спочатку до Сум та Києва, а у подальшому переїхали до підніжжя гори Говерля та здійснили сходження на неї.“

Після підйому на вершину гори вказані особи за допомогою принесених із собою інструментів імітували спилування деталей конструкції у вигляді малого Герба України та нанесли фарбою на пам'ятний знак Конституції України емблему ЕСМ. Прапора

Піднявшись на вершину Говерлі, зловмисники за допомогою принесених із собою інструментів імітували спилування деталей конструкції у вигляді малого Герба України та нанесли фарбою на пам'ятний знак Конституції України емблему ЕСМ. Фото: УНІАН

України на той час на флагштоку не було. Після цього зловмисники зняли свої дії на камеру мобільного телефону і, зробивши на неї ряд фотознімків, спустилися з гори та потягом залишили територію України.

Увечері 17 жовтня ц.р. Л. Савін змонтував знімки, додавши зображення розбитих гранітних плит, пошкоджених металевих частин тощо, і 18 жовтня ц.р. розмістив їх на веб-сайті ЕСМ разом з відеороликом, на якому імітується перепилування тризубу (насправді ця деталь флагштоку знімається).

Наявні у розпорядженні СБ України матеріали свідчать про те, що вказані вище протиправні дії були сплановані на території Російської Федерації. Крім цього, встановлено, що фотографії, на яких зображено спилування тризубу, розбивання плити та пошкодження інших знаків, є зфабрикованими, про що свідчать висновки оперативно-слідчої групи.

На даний час державні символи та пам'ятний знак Конституції України, розташовані на горі Говерля, перебувають в первинному стані...“.

Вандалізм росіян на Говерлі був, природна річ, предметом обговорення в Секретаріаті Президента України. Голова Секретаріату Віктор Балого назвав обурливий вчинок „евразійців“ „цинічним замахом на українськість, зухвалим викликом владі і суспільству України“. Він справедливо вважає, що „правоо-

хоронним органам і спеціальним службам потрібно рішуче застосувати весь інструментарій протидії, наданий Законом. Млявість у цьому питанні обернеться проти суспільства і держави“.

А Спілка Української Молоді в Україні у своєму зверненні до Посольства Російської Федерації в Києві підкреслює, що „такі вчинки ображають кожного громадянина України, розпалюють міжнародну ворожнечу, сприяють погіршенню міждержавних українсько-російських стосунків, що приводить до негативного ставлення до уряду Російської Федерації, котрий дозволяє існування і діяльність подібних шовіністичних та ксенофобських організацій на території Росії...“.

Московські провокатори саме на мляву відповідь з боку України й розраховують. Не дати їм належної відсічі – означає заохочувати загонистих „евразійців“ до нових „подвигів“. На жаль, офіційний Київ вже не один раз у подібних ситуаціях змовчав, коли треба було рішуче діяти. Коментуючи цей новий антиукраїнський злочин на Говерлі, українська письменниця Любов Голота сказала кореспондентові Радіо „Свобода“: „Не пам'ятаю жодного випадку протягом принаймні п'яти останніх років, коли б людину покарали за отакі провокації... Ми бачили, як дерли наші національні прапори, чули, як деякі політичні сили вступали у великий конфлікт з Конституцією України, однак, ніхто не ніс жодної відповідальності...“.

Прикро це усвідомлювати. Можливо, й не варто на кожному розі кричати про небезпеку з боку Росії, але тримати в пам'яті цю небезпеку – святий обов'язок Української держави. Національна свобода і незалежність – це не те, чим можна ризикувати.

П. Ч.

ЦИТАТА ТИЖНЯ

„Ми перебували у конфліктних стосунках з Радянським Союзом. Куба була експортером революції в Америці. Також Радянський Союз субсидував цілі уряди в Європі, ми мали справу з Варшавським договором. Країни, що входили в нього, витрачали на озброєння набагато більше, ніж зараз. А тепер нема нічого подібного до глобального конфлікту. В Україні є деякий інтерес до вступу в НАТО, але є і дуже суттєва антинатовська опозиція. Тож, я думаю, треба дивитись, як там розвиватимуться справи“.

Секретар Департаменту оборони США Роберт Гейтс

У Москві переслідують Бібліотеку української літератури

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерзі. – 12 жовтня у Москві звільнено одного з засновників Бібліотеки української літератури – Юрія Кононенка. Прес-служба регіональної громадської організації „Українці Москви“ поширила заяву до посади в Москві Юрія Лужкова з протестом проти переслідування Бібліотеки української літератури та Ю. Кононенка – відомої постаті українських громадських організацій Росії, заступника голови Об'єднання українців Росії, голови Товариства шанувальників української книги, завідувача відділу російської україніки бібліотеки. Ю. Кононенко є одним з найстарших і найбільш професійних працівників, автором книги про історію бібліотеки, якій вже понад 100 років.

Це не перше звільнення кваліфікованого співробітника бібліотеки. Три місяці тому звільнили сімох бібліотекарів зі знанням української мови. Політична кампанія, покликана перепрофілювати бібліотеку, почалася ще півроку тому. Московська влада вирішила, що бібліотека стане Бібліотекою народів Росії, а не українською. Будинок бібліотеки пікетували представники молодіжної організації „Місцеві“, які звинуватили її працівників у популяризації „шкідливих для Росії українських літературів і діячів української культури“.

Голова Ради Об'єднання українців Росії та Федеральної національно-культурної автономії „Українці Росії“ Василь Дума у заяві для преси пише: „Бібліотека

української літератури в Москві була, є і буде. У російській столиці працюватиме бібліотека, яка і надалі буде вести активну просвітницьку діяльність серед росіян, знайомити читачів з українською історією, літературою і культурою. Як член Ради Федерації я докладу максимум зусиль, щоб виконувались ті вимоги до роботи бібліотеки, про які під час її відкриття говорили члени московського уряду, члени Федеральних зборів і Верховної Ради, видатні діячі культури і мистецтва. Хочу також підкреслити, що у Юрія Кононенка величезні заслуги перед українським національно-культурним рухом в Росії, він принесе ще багато користи українському рухові в Росії“.

З приводу подій у Москві до „Свободи“ надійшло звернення Світового Конгресу Українців до Президента України Віктора Ющенка з проханням звернути увагу на порушення в Росії людських і національних прав українців. Свої протести до Ю. Лужкова і проведи Росії переслали до „Свободи“ також Сахалінська регіональна громадська організація „Київська Русь“ (голова Микола Засенко), Товариство української культури Єкатеринбургу (голова Олена Букей) та інші.

20 жовтня керівники Об'єднання українців Росії Ю. Кононенко і Валерій Семененко взяли участь у програмі московської радіостанції „Ехо Москви“, присвяченій переслідуванню української бібліотеки.

Л. Хм.

Про зимовий час

У неділю, 28 жовтня, Україна переходить на зимовий час. Дія літнього часу скасовується о 4-ій годині ранку переведенням годинника на одну годину назад.

У США такий перехід відбудеться в неділю, 4 листопада, о 2-ій год. ночі. Зимовий відлік часу в США триватиме до 9 березня 2008 року.

АМЕРИКА І СВІТ

Каліфорнійські пожежі досягли Мехіко

ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія. — Лісові пожежі впродовж останніх трьох днів у південній Каліфорнії, котрі знищили понад тисячу будинків і змусили евакуювати звідти майже мільйон осіб, досягли мексиканської території. Мехіканські пожежники, що прибули на підмогу американським колегам, були змушені терміново повернутися на батьківщину. Боротьбі з пожежами заважають вітри. У зв'язку з ситуацією, яка склалася, влада штату Каліфорнія евакуює населення з окремих районів. Ситуацію ускладнює і практично нульова видимість на територіях, охоплених пожежами. Офіційні дані про число потерпілих у результаті пожеж у Мехіко поки не поширювалися. Евакуацію вже називають наймасштабнішою за всю історію штату. 23 жовтня стало відомо про п'ять загиблих у висліді пожеж, ще декілька десятків осіб, у тому числі 16 пожежників, одержали опіки й отруєння. У Малібю, навколо Лос-Анджелесу і в окрузі Сан-Дієго згоріли 1.5 тис. будівель. Президент США Джордж Буш оголосив надзвичайний стан федерального рівня у сімох округах. А 25 жовтня особисто він відвідав Каліфорнію. (*Радіо „Свобода“, „Кореспондент“*)

Турецька армія увійшла до Північного Іраку

АНКАРА, Туреччина. — Підрозділи турецької армії, що узяли в щільне кільце курдських сепаратистів на кордоні з Іраком, 24 жовтня увійшли до Північного Іраку, повідомляє місцева газета „Ені Шафак“. Турецький спецназ, підтримуваний з повітря, переслідує курдських бойовиків, винищувачі F-16 і артилерія завдають точкових ударів по таборах Робочої партії Курдистану (РПК) на глибині до 50 кілометрів суміжної території. Газета „Заман“, зі свого боку, повідомляє, що акція з використанням авіації проводиться на глибину 40 кілометрів. За її даними, США поінформовані про проведення трансграничної акції, і з американською стороною здійснюється обмін розвідувальною інформацією. Інформація газет поки не отримала підтвердження з інших джерел, перш за все військових. (*УНІАН*)

Ракетний щит у Європі необхідний „терміново“

ВАШІНГТОН. — Президент США Джордж Буш заявив у Вашингтоні, що система американської протиракетної оборони є необхідною „терміново“, бо загроза від Близького Сходу є реальною. Промовляючи 23 жовтня у Національному оборонному університеті США, Дж. Буш запевнив, що загроза іде не від Росії, а з Ірану, який може мати міжконтинентальні балістичні ракети до 2015 року. Раніше секретар Департаменту оборони Роберт Гейтс сказав, що США можуть дозволити росіянам доступ на пляновані американські протиракетні бази в Європі. Росія активно виступає проти плянів США створити базу для перехо-

плювання ракет у Польщі і радарну станцію в Чехії. США кажуть, що такі бази потрібні на випадок ракетної загрози з боку Ірану. Якщо Іран матиме ядерну зброю, він може призвести до Третьої світової війни, заявив 17 жовтня Президент США. Він також сказав, що ті, хто не бажає цієї війни, мають бути зацікавлені в тому, щоб не дозволити Іранові володіти ядерною зброєю. Іран відкидає підозри західних країн у тому, що його ядерна програма передбачає створення ядерної зброї. Водночас Дж. Буш черговий раз висловив сподівання, що суперечку довкола атомної програми Ірану ще можна вирішити дипломатичним шляхом. Але Р. Гейтс також сказав у Празі, що Вашингтон може відкласти початок праці таких баз до часу, коли потенційна ракетна загроза буде підтверджена. Росія відреагувала закликом до Вашингтону надіслати свої конкретні пропозиції до розгляду у Москву. „Ми готові розглянути будь-які пропозиції США у цій сфері, але для цього слід отримати їх офіційними каналами“. Президент Володимир Путін раніше остеріг, що Росія вийде зі ще однієї міжнародної угоди про зменшення озброєнь – у той час, як триває суперечка Москви з США довкола плянованих американських баз протиракетної оборони у Східній Європі. (*ББС, Радіо „Свобода“*)

Великобританія – за твердий підхід до Ірану

ЛОНДОН. — Прем'єр-міністр Великобританії Гордон Браун заявив про необхідність твердого підходу до іранської ядерної програми. „Ми абсолютно чітко заявляємо про наміри домагатися запровадження в рамках ООН нових санкцій проти Ірану. Крім того, ми пропонуємо запровадити суворіші санкції з боку Євросоюзу. Іран повинен знати, що ми проти ядерних амбіцій цієї країни“, – сказав прем'єр. У той же час представники Євросоюзу та Ірану назвали конструктивними переговори у Римі з ядерних проблем 23 жовтня. Голова іранської делегації Саїд Джалілі заявив: „Усі питання, які обговорюються зараз як проблеми у взаєминах між Європою та Іраном, не лише можуть перестати бути проблемами, але й дозволять в майбутньому розвивати двосторонні взаємини“. Представник керівництва Європейського союзу Гав'єр Солана підтвердив, що нове коло переговорів може відбутися наприкінці листопада. Напередодні зустрічі 23 жовтня президент Ірану Махмуд Ахмадінежад знову заявив, що його країна не збирається відмовлятися від ядерної програми, як цього вимагає світова спільнота. (*Радіо „Свобода“*)

Європа пропонує „блакитну карту“ для мігрантів

СТРАСБУРГ, Франція. — Європейська Комісія пропонує запровадити у країнах ЄС щось подібного до так званої американської „зеленої карти“. Європейська „блакитна карта“ дозволить залучати кваліфікованих імігрантів для

проживання і праці в країнах Євросоюзу. Комісія заявляє, що у найближчі 20 років в Європі не вистачатиме до 20 млн. працівників у таких галузях, як машинобудування та інформаційні технології. Пропозиції вже викликали чимало суперечок. Проти нього виступили Голандія, Німеччина і Австрія, але плян буде обов'язковим для розгляду, якщо ідею підтримають більшість країн ЄС. (*ББС*)

У Багдаді зникла кореспондентка

БАГДАД, Ірак. — Журналістка Радіо „Свобода“ – „Вільна Європа“, яка працює для арабськомовного відділення Радіо „Вільний Ірак“, зникла 23 жовтня вранці, після того, як вирушила на інтерв'ю. На місце інтерв'ю вона не з'явилася, також немає сліду від її автомобіля, тіло застреленого водія знайшли на вулиці. Президент Радіо „Свобода-Вільна Європа“ Джеф Гедмін висловив велику стурбованість з приводу зникнення журналістки і пообіцяв, що корпорація зробить усе можливе, щоб повернути свою колегу неушкодженою і здоровою. „Ми перебуваємо в контакті з багдадськими офіційними особами і родиною журналістки“, – повідомив він. (*Радіо „Свобода“*)

Заклик Кондолізи Райс щодо енергоносіїв

ВАШІНГТОН. — Держсекретар США Кондоліза Райс звинуватила Москву у використанні енергоносіїв як зброї зовнішньої політики. „Ми поважаємо інтереси Росії, але нічий інтересам не буде користи, якщо Росія буде використовувати своє багатство, нафтогазове багатство, як політичну зброю або ставитися до своїх незалежних сусідів як до сфери свого впливу“, – заявила вона 22 жовтня. К. Райс, яка відвідала Москву тиждень тому, визнала, що існує „певна віддаленість“ між Москвою і Вашингтоном, хоча відкинула припущення про повернення до ери холодної війни. На її думку, не слід засуджувати розпад соціалістичної імперії, який Президент Росії Володимир Путін якось назвав „найбільшою геополітичною катастрофою ХХ ст.“. „Ми не вважаємо, що об'єднання Європи і свобода з 1991 року – несправедливі. Свобода людей вибирати уряди і свобода урядів вибирати свій шлях є джерелом безпеки, а не загрози“, – сказала К. Райс. „Росія повернула собі деяку силу і згуртованість. Але іноді ми побоюємося, що це означає повернення в старі часи“, – додала вона. У той же час К. Райс підкреслила, що Захід бачить зміни в пострадянській країні. „Поки Росія – не Радянський Союз“, – сказала вона. Як відомо, Росія, будучи ключовим постачальником енергоносіїв в Європу, неодноразово зменшувала або припиняла постачання через суперечки з сусідніми державами. (*„Українська правда“*)

Польські ліберали перемогли на виборах

ВАРШАВА, Польща. — У Польщі на позачергових виборах 21 жовтня опозиційна ліберальна партія „Громадянська платформа“

впевнено перемогла праву партію прем'єра Ярослава Качинського, який керував країною впродовж двох років. Провідник „Громадянської платформи“ Доналд Туск обіцяє нормалізувати напружені стосунки Польщі з ЄС, а також вивести польських вояків з Іраку. „Громадянська платформа“ набрала понад 40 відс. голосів, але все вказує на те, що все ж таки не зможе сама правити країною, оскільки до цього бракуватиме її кільканадцятьох депутатів. „Закон і справедливість“ зазнав поразки, але як опозиція з підтримкою понад 30 відс. у парламенті надалі залишається впливовим чинником на політичній сцені. Перед виборами чимало оглядачів ще надіялось, що коаліція двох перших сил країни можлива, але провідник правих Я. Качинський сказав: „Я виключаю коаліції з „Громадянською платформою“. Як показують опитування громадянської думки, більшість поляків, як два роки тому, так і тепер, хотіло б саме коаліції лібералів з правими. Мабуть, знов доведеться полякам погодитись з необмеженими амбіціями провідників, які не дозволять створити понад 70-відс. більшість у парламенті. Коли пройде буря виборів, виявиться, що ліберали також однозначно відстоюватимуть польську позицію, користуючись лише іншою риторикою. (*ББС*)

На засідання уряду РФ не пускатимуть журналістів

МОСКВА. — 3 18 жовтня на засідання російського уряду перестали пускати журналістів, пише „Независимая газета“. Нововведення мотивоване тим, що преса „заважає проведенню засідань у діловому режимі“. Автори публікації вказують на те, що після критичних зауважень прем'єра Віктора Зубкова міністри скаржаться на їх публічний характер. На думку членів уряду, транльована телеканалами критика підриває їх авторитет у регіонах. Як відомо, діяльність В. Зубкова на посаді глави кабінету міністрів почалася з кадрових перестанов. 25 вересня звільнено міністра охорони здоров'я Михайла Зурабова, міністра регіонального розвитку Володимира Яковлева. (*Інститут Масової Інформації*)

Дев'ять заарештованих у справі А. Політковської

МОСКВА. — У справі про убивство журналістки Анни Політковської заарештовано дев'ять осіб, яким висунули звинувачення. Найпомітнішим серед них є підполковник Федеральної Служби Безпеки – спадкоємиці КГБ. Стверджується, що саме він передав інформацію про домашню адресу А. Політковської, що зрештою опинилася в руках особи, яка впритул застрелила її в багатоквартирному будинку. Прокуратура каже, що знає, хто стріляв, але та особа ще не затримана. Поміж затриманих і звинувачених також немає осіб, які замовили убивство. Є підозри, що знищення А. Політковської пов'язане з тим, що вона гостро критикувала російський уряд і поведінку російських вояків у Чечні. (*ББС*)

Пам'ятаймо про Голодомор 1932-1933 років в Україні!

У річницю Великого голоду

Д-р Роман Ричок з Мейплвуду, Нью-Джерзі, надіслав до „Свободи“ збережене у його архіві слово Митрополита Мстислава, яке за його дорученням прочитали на Вербну Неділю, 23 квітня 1978 року.

Наше життя, як та гірська річка-бистриця. Прудко спливають її води з гір. По дорозі затримують їх часом кам'яні пороги, вдаряючи в які вода розсипається на мільйони краплин – людських сліз. Буває, що від сильного удару вода плаче людським голосінням або гнівно нарікає, кличучи до помсти за людські кривди, бо річка – невід'ємна частина людського ества і буття. Коли річка тече рівниною, серед пишних зелених лук і гаїв, її вода повна чудодійної сили, – вона оживлює все довкілля, а людину обдаровує радістю життя та надхненням до творчого буття. Що іншого несе гірська річка-бистриця, – її люди бояться. Часто-густо її води вкорочують людське життя і нищать дорібок кількох поколінь, заливаючи довкілля й обертаючи його в руїну.

Саме в парі з такою річкою-бистрицею йде в останньому столітті життєвий шлях українського народу. Збірна душа українського народу, разом з гірською водою, або жалісно голосить, або гнівно волає о помсту. Голосить, бо спокійні, життєдайні і повноводні українські ріки ворог висувив або заболотив, доводячи цим людей до злиднів, або благає о помсту, бо той же ворог збезчестив друге життєдайне джерело нашого народу – родючу українську землю, пошматувавши її й скропивши сльозами і кров'ю неповинних – дідів і батьків та братів і сестер наших.

Та хоч яке бистротекуче і повне тяжких іспитів теперішнє наше життя, хоч сучасна дійсність і краде нам час та не дає змоги глянути у минуле і вчутись у майбутнє, проте – Боже Провидіння дає кращим серед нас силу не загубити з зору і не пустити в забуття важкі іспити минулого, щоб не зблукати з шляху до світлішого майбутнього.

Саме у ці дні, коли готуємось до Великодня і зустрічі з Христом-Страдником, як та гостра стріла пронизує мозок згадка про Великий голод на Україні, до якого 45 років тому свідомо довела ненажерлива на людські страждання Москва, поспішаючи цим злозадумом сточити силу українського народу й довести його до небуття. Є ще серед нас ті, перед очима яких стоять вимерлі села і чорні хоругви над порожніми хатами. Є ще й ті, які переховують у своїй пам'яті останній передсмертний погляд очей своїх рідних і найближчих, що корчилились у муках голодової смерті. Мерещаться ще у темряві ті, що з людської немочі стали людоджерерами.

Не викреслити з народної пам'яті й валку людських істот, що йшли у світ за очі, щоб знайти, впросити або і вкрати шматок хліба, не так для себе, як для своїх найближчих, передусім своїм малцям. Не забувати й „биндюгів“, на платформах яких звозили на старі і нові цвинтарища заkostenі людські трупи. Були це вже гори хмизу, з покритих людською шкірою кісток. Звозили їх переважно до ярів і балок, а пригортати землею над ним ворог змушував тих, що ще не дійшли. Водночас ворог робив усе, щоб приховати своє злодіяння та притупити людську пам'ять про мільйони мучеників Великого голоду. На їхніми збірними могилами Москва будувала заводи та висотні будинки, не враховуючи, що цим самим ставить „пам'ятники“ московському пануванню на Україні й залишає свідомство нелюдського знущання над чужим їй по крові й кості народом...

Вищий Тарас Шевченко дочув гомін давніх

українських могил, що з вітрами говорили та доносили наступним поколінням нашого народу про славне минуле України, яке виростало на родючому ґрунті української душі, часто-густо скропленої перед тим сльозами й кров'ю попередників. Гомін стародавніх українських могил надихнув Тараса Шевченка до довершу-

Страшні роки

Страшні роки! Цей тридцять другий-третій,
Картини пекла, рани незатерті...
Кати кремлівські мають їхній серп і молот,
А в Україні – смертельний голод.

Садки вишневі висохли, змарніли,
Хатки біленькі з горя почорніли,
Веселі села – це цвинтарна тиша,
Лиш тільки вітер деколи засвище.

А люди? Мов живі і мертві трупи...
Лежать в ровах, в болоті при дорозі,
Ще інші ходять в мареві розпуки,
Лиш шкіра, кості і погаслі очі,
Що падають і гинуть на порозі,
Немов страхіття із видінь пророчих.

Та час настав і Воля воскресає!
І на могилах цих невинних жертв
Життя пульсує і долає смерть,
Барвистий ранок сонце сповіщає,
І серед піль пшениць, без куколів ворожих
Новий росте народ – борець і переможець!

Євген Крищенко-Іванків,
Чикаго

вання недовершеного попередниками. До цього самого і він кликав палким і владним словом наступні покоління нашого народу. Дочули його поклик чисті серцем і нелукаві розумом і пішли на ще тяжчі іспити...

Одним із чергових іспитів став Великий голод 1932-1933 років, за ним ідуть інші. Стократ множаться з року на рік відомі й невідомі могили українських страдників і мучеників. Голос із їхніх могил поєднався з голосом стародавніх. Разом вони взивають Всевишнього не так про помсту над людоненависниками, як про змилу-

вання над нашим народом-страдником і наближення йому всеукраїнського Великодня. Наше ж покоління вони кличуть до самоочищення та здійснення тих ідеалів, за які своє життя віддали попередники. Скеровано цей заклик зосібна до нас, що на вольній волі знайшлися, пригадуючи нам, що над поневоленою Україною ще й досі лопочуть чорні хоругви.

Українська Православна Церква, що живе і дєнині тільки поза межами Батьківщини, дбайливо переховує пам'ять про мучеників і страдників українських, зокрема жертв Великого голоду. На молитовний спогад про них українська вільна громада поставила величну Церкву-пам'ятник. Щороку, на цвинтарі коло неї, збираються тисячі рідних їм, щоб помолитись за їхні праведні душі й дати свідомство, що жертва попередників не пішла в забуття. Збиремось ми і цього року на Всеукраїнському Цвинтарі – Пантеоні, щоб загострити нашу пам'ять та дати нове приречення вірності ідеалам спочилих попередників.

Сьогодні Вербна Неділя, за тиждень Великдень. У своєму листі, писаному до нас усіх напередодні останнього за його життя Великодня 1926 року, великий страдник нашого народу – Симон Петлюра писав: „Як будете в церкві на 12 евангеліях, слухатимите Слово Боже про Страсті Христові, як будуть носити Святу Плащеницю біля церкви, як співатимуть „Христос Воскрес“, – згадайте про мучеників України.

Згадайте про всіх, кого розстріляли більшовики; згадайте й про тих, хто з зброєю у руках боронив Рідну Землю від московських катів і своїх юд – запродавців, – згадайте й помоліться за них!

Не за горами кари час! Воскресне наша Україна, скине з себе московсько-більшовицьке ярмо. Не забувайте про мучеників і праведників наших! Не забувайте про невинну кров і готуйтеся до помсти над ворогами, що не дають жити нам по-людському!“

Вчуймося ж у передсмертний заклик дарованого нам Богом Великому мученику та в благальне голосіння страдників Великого голоду! Не допустимо, щоб наші діди і батьки з сорому за нас у своїх могилах переверталися, а навпаки – нехай радіють, що їхні сини і внуки не цуралися свого славного козацького роду та чесно служили Богові й своєму найближчому ближньому – українському народові!

†Мстислав, Митрополит

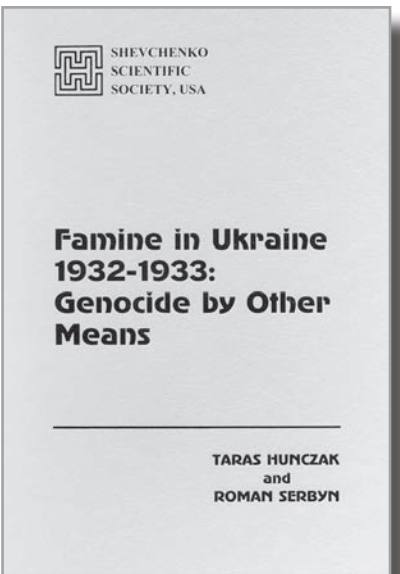
НТШ-А видало книгу про Голодомор 1932-1933 років

НЬЮ-ЙОРК. – Готуючись до відзначення 75-ої річниці Голодомору-геноциду проти українського народу, Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці видало присвячений цій сумній даті збірник наукових статей та документів: „Famine in Ukraine 1932-1933: Genocide by Other Means“, Edited by Taras Hunczak and Roman Serbyn. Shevchenko Scientific Society, U.S.A. New York, 2007. Презентація книжки відбудеться в Організації Об'єднаних Націй. Двісті примірників передано Постійному Представництву України при ООН, на руки Посла Юрія Сергєєва – для подальшого поширення серед представництв усіх країн світу при ООН.

У книжці представлено статті таких відомих науковців, як Марк фон Гаген, Роман Сербин, Олег Воловина, Юрій Шаповал, Тарас Гунчак, а вступну статтю написав Генрі Гутенбах, головний редактор і засновник журналу „Journal of Genocide Research“.

Цим виданням НТШ-А складає свою глибоку пошану жертвам Голодомору і їхній пам'яті.

У своїй науковій діяльності Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці надає особливої ваги дослідженням Голодомору-геноциду, застосованого проти українського народу в 1932-1933 роках. У бібліотеці НТШ є колекція видань різних років про Голодомор, а в архівах зберігаються документи, які неспростовно засвідчують цей злочин московського тоталітарного режиму. Колишній член НТШ-А д-р Джеймс Мейс займався дослідженням Голодомору і виступав на наукових конференціях, де НТШ-А було організатором і спонзором панелей, присвячених темі антиукраїнського геноциду. В 2003 році американська дослідниця Шерил Меден (Леся Чернігівська) отримала від НТШ-А грант на дослідження публікацій про Голодомор. За результатами цього дослідження було укладено бібліографію „The Ukrainian Famine (Holodomor) of 1932-1933 and Aspects of Stalinism: an Annotated Bibliography-in-Progress in the

English language“ (Prepared for The Shevchenko Scientific Society, Inc. By Cheryl A. Madden). Електронна версія бібліографії є на вебсайті НТШ-А www.shevchenko.org/famine. Окрім того, під рубрикою „Новини“ (newsletters) можна ознайомитися з інформаціями про доповіді та конференції, присвячені темі Голодомору.

Пресова група НТШ-А

Уточнення

У „Свободі“ з 12 жовтня, ч. 41, підпис під фотографією на стор. 9-й слід читати у такому варіанті: „З Філадельфії прибули на виборчу дільницю в Нью-Йорку Патріарх УГКЦ Любомир Гузар і Єпископ-помічник Богдан Дзюрах (праворуч)“.

* * *

У „Свободі“, ч. 42, вміщено спомина про св. п. Анатолія Погрібного з Академії наук вищої школи України, який надіслав до редакції д-р Тарас Гунчак, але не був його автором.

Болюче питання землі

Хто б не утворив парляментську коаліцію і хто б не очолив уряд, одним з найневідкладніших питань перед новою владою постане земельна проблема. Вона залишається нерозв'язаною і дедалі гострішою протягом усіх 16 років державної незалежності, і це не може не дивувати, адже Україна – переважно аграрна країна. Водночас це вже цілком демократична країна, її економіка орієнтована на ринок, і ця нова реальність, самозрозуміло, не може не стосуватися й землі. Однак, саме з цього приводу точаться безперервні політичні бої: робити землю предметом купівлі-продажу чи не робити? Відповіді нема, тобто нема її однозначної: або так, або сяк. Чому ж остаточне рішення так тяжко дається?

Ми певні, що наші читачі знають, чому. Бо в сьогоднішній Україні не збігаються інтереси олігархів і решти населення. Бо закону про продаж землі нема, а вона таки продається – через різні хитромудрі так звані тіньові схеми. Наприклад, з допомогою хабарів, які в околицях Києва вже перевищували мільйон доларів, змінюють цільове призначення землі: з сільськогосподарського угіддя її узаконюють як площу під якусь забудову чи промислове виробництво. В цей спосіб в Україні вже розпродано десятки тисяч гектарів.

Найкоротша історія ж самої політичної боротьби навколо землі ось така. В 2004 році – році президентських виборів – парламент прийняв закон про мораторій, тобто про заборону продажу землі, до 2007 року. Президент Леонід Кучма застосував до цього закону своє вето. У розпалі передвиборних політичних протистоянь кандидат на пост президента Віктор Ющенко запевнив, що, прийшовши до влади, негайно підпише закон про мораторій. Буквально: „...Не допущу олігархічного криміналітету до масового, за безцінь, скуповування селянських земель! Злочинні клани на село не пройдуть!“.

Сказав, а через два роки вчинив навпаки. В грудні 2006 року соціалісти подали в парламент проєкт нового закону про мораторій, в січні 2007 року депутати затвердили цей закон, але тепер вже Президент В. Ющенко застосував вето. Депутати вперлися, і їхніх голосів вистачило, аби відкинути вето. Проти вето проголосували не тільки соціалісти, комуністи і „регіонали“, але й 120 депутатів від БЮТ. При цьому законодавці керувалися колишніми аргументами того ж В. Ющенка: що держава мусить бути головним суб'єктом земельного ринку – з тим, щоб викупити і законсервувати мільйони виснажених дурною колгоспною експлуатацією земель і з певним часом повернути їм родючість. Щоб унеможливити тіньові схеми, новий закон заборонив зміну цільового призначення сільськогосподарських угідь.

На жаль, добре це виглядає тільки на папері, бо хапуги вже встигли скупити чимало землі й тепер будуть на ній наживатися ще більше. Тому, мабуть, Президент – проти цього закону: вільний і чесний продаж був би для України менш шкідливим, аніж продаж позаконний, підпільний.

І вже не просто подив, але недовіру і підозру викликає позиція Партії Регіонів в цьому питанні. Виступаючи у Вінниці напередодні позачергових виборів до Верховної Ради, прем'єр-міністр Віктор Янукович, він же – голова цієї партії, пообіцяв, що в найближчий час доможеться заборони на продаж українських земель для великих корпорацій – як закордонних, так і своїх. По-перше, це ж нема стратегії щодо того, яка система вигідніша для України – дрібні фермерські господарства чи саме великі корпорації-лятифундії? Якщо ж останнє, то чи варто їм забороняти купувати землю? По-друге, за політичного впливу, яким в сьогоднішній Україні користується олігархія, забороняй хоч сто разів – вони знайдуть сто нових способів обійти закон.

Ось так і застрягла справа. В усьому світі земля вільно продається і купується. В дорадянські часи так було і в Україні, а в Галичині, за польської окупації, це тривало аж до Другої світової війни. І світ не завалився. Втім, то був зовсім інший світ, з зовсім іншими уявленнями про закон і порядок...

ЖОВТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Тріумф і поразка Івана Виговського

В серпні 1657 року помер Богдан Хмельницький. Ще навесні, коли він захворів і змушений був визначитися щодо свого наступника, старшини – швидше зі співчуття, ніж зі стратегічних міркувань – висловилися за Юрася, Богданового сина: „Щоб слава була, що в нас Хмельницький гетьманом“. Коли ж великого Гетьмана не стало, ризикувати з 16-річним спудеєм Могилянки козацькі полковники вже не могли. Наприкінці серпня в Чигирині знов зібралися старшини на раду, Юрась відмовився від булави, Гетьманом обрали колишнього Генерального писаря, праву руку Богданову – Івана Виговського. Сталося це з поспіхом, на гетьманському дворі, за зачиненими ворітьми, бо на широке козацьке представництво не було часу: Москва, здобувши в Переяславі можливість встромляти пальці в українські справи, намагалася через свою агентуру використати цей момент, щоб ще більше узалежнити Козаччину. На щастя, не ликом шите найближче оточення покійного Б. Хмельницького зрозуміло, що за цих складних і небезпечних умов світлішої голови, ніж І. Виговський, годі знайти.

І почав він з демократичного кроку: на початку жовтня скликав в Корсуні найширшу раду, з делегатами від кожної козацької сотні і від духовенства, й своїм авторитетом вона ствердила обрання І. Виговського Гетьманом. На цій же раді були присутні посли від Польщі, Австрії, Швеції, Туреччини, Криму, Семигороду і Молдавії. Тими жовтневими днями датується угода зі Швецією, підготовлена ще Б. Хмельницьким. Її головна умова: Швеція визнає Україну вільною державою. Тоді ж таки І. Виговський уклав перемир'я з Польщею і поновив союз з кримськими татарами та Туреччиною. Але московські пальці діяли також, смикаючи за ниточки своїх маріонеток.

Наприклад, полковник Пушкар обстоював московський протекторат над Україною, а царський посол Артамон Матвеев з'явився на раду в Корсуні з грамотою, в якій І. Виговського було названо по-колишньому – писарем. Бо цар відтепер буде затверджувати кандидатуру на Гетьмана, ще до обиравання.

27 жовтня в Києві, на Подолі, відбулася урочиста церковна церемонія освячення Гетьмана І. Виговського. Чернігівський Єпископ Лазар Баранович окропив свяченою водою гетьманські булаву і шаблю...

Але невдовзі з Москви прибуває ще один царський посланець, Богдан Хітроу, з готовим списком, кого з москалів Гетьман, якщо його владу санкціонує скликана московським послом нова старшинська рада, повинен призначити воеводами у Чернігів, Ніжин, Переяслав, Білу Церкву, Корсунь, Полтаву, Миргород. Відома відповідь І. Виговського: „Нехай Великоросія буде Великоросією, Україна Україною, ми є військо непереможне“.

Нова рада 7 лютого 1658 року одногolosно підтвердила обрання І. Виговського Гетьманом, однак московська тінь на Україною дедалі чорнішала, вносячи смуту в козацькі ряди. Полковник Мартин Пушкар, купившись на щедрі обіцянки царських посланців, разом з кошовим отаманом Яковом Барабашем чинить збройний заколот проти Гетьмана. Починається одна з найганебніших сторінок нашої історії – братовбивча війна. Гетьман І. Виговський не має іншого виходу, як розірвати угоду з Москвою та укласти унію, так звану Гадяцьку угоду, з Польщею. І в цьому його підтримали майже всі полковники зі своїми полками, також генеральна старшина, серед якої були такі освічені і відповідальні за долю України діячі, як Іван Богун, Петро Дорошенко, Остап Гоголь, Михайло Ханенко та багато інших.

Умови Гадяцької угоди з українського боку готував Юрій Немирич, визначний тодішній ерудит. То мав бути державно-федеративний союз трьох вільних республік – Польщі, Литовського князівства і Великого князівства Руського, тобто України.

В цілому Гадяцька угода відкривала перед Україною непогану перспективу, однак, низове козацтво сприйняло її як схиляння старшини в бік Польщі.

Сильною, мудрою особистістю був Гетьман І. Виговський, проте, на жаль, не подбав про соціальні інтереси козацької маси. Та й сама відсутність чіткої і перспективної назви козацької країни була одним з недоліків тодішньої гетьманської дипломатії. Тому навіть блискуча перемога Гетьмана І. Виговського, разом з татарами, над московським військом під Конотопом в червні 1659 року не запевнила його від народного невдоволення. До нового повстання проти І. Виговського приєднується навіть легендарний Іван Сірко... В жовтні 1659 року І. Виговський вже зостався без булави...

П. Ч.

Передплатіть „Свободу“ в Інтернеті!

Найстарша українська газета світу – тижневик УНСоюзу „Свобода“ має електронну версію на інтернет-сторінці: www.svoboda-news.com. Щоб мати доступ до останнього випуску і до унікального архіву „Свободи“ з 1893 року, треба бути передплатником електронної версії. Передплатити електронну „Свободу“ можна за 55 дол. на рік на вказаній сторінці кредитовою картою через PayPal. При цьому Ви матимете один місяць безкоштовного користування архівом.

Якщо маєте проблеми з PayPal, а також для звичайної передплати на папері, скористайтеся телефоном (973)-292-9800, дод. 3042, або (800)-253-9862, дод. 3042 або поштою.

Поштові передплатники можуть користуватися електронним архівом за 15 дол. на рік додатково до основної передплати.

- Виберіть спосіб доплати.
- Приготуйте кредитову картку та Вашу електронну адресу, щоб подати інформацію.
- Подзвоніть до нашого відділу передплати на число: **(973)-292-9800**, дод. 3042, або **(800)-253-9862**, дод. 3042. Факс: **(973)-644-9510**. Ви дістанете електронною поштою ім'я користувача (user name) і пароль (password) – збережіть їх для доступу до архіву, де Ви знайдете останнє число газети.

Редакція

Видає Український Народний Союз

СВОБОДА

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо
про
Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Центр козацтва – не на Хортиці

Історик і краєзнавець Леонід Бурда

Село Капулівка Нікопольського району Дніпропетровської області знамените тим, що тут знаходиться могила Івана Сірка, дуже відомого і навіть легендарного козацького отамана. Але може статися, що воно буде вважатися взагалі центром українського козацтва. У всякому разі, так стверджує історик і краєзнавець Леонід Бурда, з яким я нещодавно мав розмову у Капулівці. Він хоче довести, що центр козацтва був не на острові Хортиці, як стверджується, а саме на Нікопольщині, в селі Капулівці. Адже на землях Капулівки було три Січі: Січ ще добазавлуцька (її умовно називають Баторієва

Січ, бо польський король Стефан Баторій (1533-1586) визнав козацтво як окрему силу, потім – Січ Базавлуцька і Січ Чортотлицька. Чомусь вважається центром козацтва острів Хортиця, хоч там не було жодної січі. Так, поблизу того острова, січ була (правильніше сказати, не січ, а військове містечко Дмитра Байди-Вишневецького), але воно знаходилося не там, а на острові Мала Хортиця. Зараз він називається островом Канцерівським. На цьому острові розкопали це військове містечко з укріпленнями, валами, шанцями. А на Хортиці козаки лише випасали коней.

На Нікопольщині ще три Січі було – Микитинська (в самому Нікополі), Томаківська (між Нікополем і Марганцем) і біля села Покровського. Вони затоплені водоймищем майже всі, крім Томаківської.

На гірничо-збагачувальному комбінаті є потужна техніка, тож можна її використати для того, щоб насипати поблизу затоплених Січей, на Капулівці, штучний острів, а потім на цьому острові збудувати макет Січі, щоб люди приїздили сюди і бачили, що і як було тоді в Україні, коли нашу землю захищали козаки.

Сергій Зінченко,
Кривий Ріг

Допоможіть збудувати церкву

Я проживаю в США з 2001 року. Коли я ще був в Україні, то приїздив до села Петрика, щоб співати на кліросі з хористами та підтримувати молодого священика, який служив у старенькій хатині, бо тоді ще не було церкви у селі. Тепер храм збудовано, але є ще потреби на повне завершення робіт. Прошу надрукувати листа о. Василя Диди у вашій газеті.

Микола Заболотний,
Портленд, Орегон

Церква в селі Петрик.

Гості з Англії Ніна і Богдан Марченки з громадою села Петрик.

Минуло вісім років з того часу, як жителі подільського села Петрик вирішили збудувати храм на честь Різдва Пресвятої

Богородиці. Незважаючи на жорстку протидію Московського патріархату, нам вдалося звести храм, який стане центром відродження духовності, зміцнення віри та християнської любови.

Вже тепер ми дякуємо за допомогу в будівництві церкви Осипові Довбушеві, Богданові і Ніні Марченкам, Михайлові та Вірі Ватричам, о. Григорієві Гусаку, Яремі Кучинському та іншим членам української громади м. Лестер (Англія), Миколі Когуту та Українському релігійно-культурному центру ім. св. Софії (Бельгія), Ірені Вітковській, Оксані Мельник (Австралія), Марії Лещинин (США), Василеві Грицикові, Михайлові Цінявському (Англія), Ірині Вжесневській (Канада), а також численним жертводавцям з України.

На жаль, повністю завершити будівництво ми не можемо через брак коштів. Залишилися важливі роботи – розпис храму і проведення опалення. І з настанням зими відвідування храму майже припиняється, немає дітей і молоді, неможливо проводити заняття в недільній школі. Частина вірних іде до сусідніх сіл, де діють добре опалювані московські храми. Вартість всіх робіт – 30 тис. грн. (близько 6 тис. дол.). Зібрати таку величезну суму в нашому селі неможливо. Тому ми звертаємось до всіх патріотів рідної землі в Україні та діаспорі і просимо допомогти завершити будівництво храму.

Усі листи та пожертви просимо надсилати на адресу: Парафія УПЦ Київського патріархату, о. Василь Диди, вул. Степана Руданського, 27, с. Петрик Літинського району Вінницької області, 22362 Ukraine. Тел.: 011-380-6735-32051, або 011-380-6735-36678.

о. Василь Диди,
с. Петрик, Вінницька обл.

Читачі інформують, критикують, розмірковують

У редакційній пошті останніх тижнів привертає увагу велика, на 16 сторінок машинопису, розповідь відомого служителя Української Православної Церкви в Канаді, 82-річного **о. Степана Ярмуса** про його подорож в Україну 1-13 червня. У Києві його чекали на міжнародній конференції, присвяченій творчій спадщині Івана Огієнка (митрополита Іларіона), де о. С. Ярмусь виступив з доповіддю. Крім Києва, о. С. Ярмусь відвідав Берестечко, Радивілів, інші місця. Його дорожні нотатки цікаві, але розмір їх не дозволяє подати їх повністю у газеті. Просимо також інших авторів обмежувати свої статті для „Свободи“ 2-3 сторінками машинопису, бо газета мала, а статей багато.

Також великого розміру статтю „Доля – бути українцем“ надіслали голова Міжнародного центру незалежних наукових і мовних експертиз **Любов Дяченко-Лисенко** і вчителька **Валентина Осінська** з Сміли на Черкащині. Мова у статті – про нову книгу львівського історика Юрія Зайцева „Я винен тим, що я українець. Інтерв'ю з Олексом Різниковим“ з серії „Усна історія України“. Засадою „Свободи“ є отримання примірника книжки, яка рецензується.

Чергову добірку новин з Миргорода на Полтавщині надіслав **Анатолій Сазанський**. Дитяча літературно-видавнича студія „Ганнуса“, яку він організував, на прохання Михайла Семенця з США вислала до Києво-Могилянської академії 10 примірників книги Юрія Борця-Чумака „Відродимо славу України“, готує до видання „Абетку УПА“, шукає відомостей про ветерана УПА Петра Миколенка, який походив з Полтавщини, здійснює інші проекти.

Лідія Пашкевич з Черкас, відгукуючись на статтю Левка Хмельковського „Німецькі вояки – про Україну“ (ч. 27), нагадує, що німецьке походження мали українські поети Юрій Клен (Освальд Бургарт), Уляна Кравченко (Юлія Шнайдер), перекладачка українських казок Тереза-Альбертина-Луїза фон Якоб Робертсон (жила у Харкові, де її батько викладав в університеті німецьку мову, писала англійською мовою).

Тетяна Курінна з Млієва на Черкащині у статті „Окремі аспекти формування моделі меценатства сучасної України“ аналізує нове для незалежної України явище добродійництва на прикладі діяльності Ради меценатів заповідника „Софія Київська“.

Відомі автори **Михайло Слабошпицький**, **Володимир Яворівський**, **Микола Жулинський** та інші закликають до пожертв на проведення восьмого Міжнародного конкурсу з української мови, який почнеться 9 листопада в Кіровограді. У попередньому конкурсі взяли участь учні з 23 країн. Адреса головного спонсора конкурсу – фармацевтичної фірми „Дарниця“ (генеральний директор Володимир Загорій, президент Ліги українських меценатів): вул. Бориспільська, 13, Київ, 02093 Ukraine.

Богдан Шарко з Мюнхену переслав копію своєї статті „Лицар Української Католицької Церкви“ – про о. Антона Казновського, якому присвячено нову книгу з такою назвою, як у статті з газети „Християнський голос“. Священик о. Антін Казновський (1878-1959) відправляв Служби Божі у лісових таборах УПА, потім став жертвою комуністичного терору і помер у маріупільській в'язниці.

Олександр Кобаса надіслав витинку статті з газети „Атлантик Сіті“ про допомогу жінок з Мільвілу, Нью-Джерсі, мешканцям України. З Хорватії пише **Микола Глуз** (вітаємо його з 95-річчям!) про те, що місцева енциклопедія вмістила статтю про українського спортсменця Сергія Бубку.

Катерина Черняк з Орланд-Парку, Іліной, дякує за поміщення її спогадів про Миргород, але уточнює, що сусідами Воскобійників була її тітка, у якій вона мешкала, а її родина жила в Малих Сорочинцях.

Едвард Кухар з Говелу, Нью-Джерсі, написав ліричний відгук про зустріч колишніх учнів Регенсбургської гімназії, але, на жаль, не розповів про саму зустріч.

Василь Никифорук з Джексон Гайтс, Нью-Йорк, повідомляючи про святкування 16-ої річниці Незалежності України в церкві св. Юра Нью-Йорку, пише: „Чомусь наша велика громада Нью-Йорку, де приміщені бюро УККА, УАКРади, Пласт, СУМ, СУА, федеральні кооперативи, забула відсвяткувати це свято у більш патріотичний спосіб, щоб цим відзначити велику дату національно-державницького відродження сучасної України“.

Редакційна колегія часопису „Промінь Просвіти“ з Кривого Рогу надіслала вітання „Свободі“ і її читачам з нагоди вересневої річниці її першого випуску у 1893 році. Дякуємо!

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Олександр Юзенів, син Марти і Романа Юзенівих з Принстону, Нью-Джерзі, – новий член 194-го Відділу УНСоюзу. Свого сина забезпечили батьки.

Олександр-Томас Ватсон, син Лани і Марка Ватсонів з Джілету, Нью-Джерзі, – новий член 172-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Романа і дідусь Богдан Федасюки.

Роман-Марко Мазурець, син Марка та Наталки Мазурців з Медисону, Нью-Джерзі, – новий член 130-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Анна і дідусь Мирон Баранкевичі.

Сейді-Грейсен Богс, доня Джоша та Нікі (Крисалки) Богсів з Вудстаку, Джорджія, – нова членка 53-го Відділу УНСоюзу. Свою правнучку забезпечили прабабуся Хваніта та прадідусь о. Степан Крисалки.

Брайтон-Катерина Бравн, Кіана-Грейс Бровн і Олександр-Тома Бравн, діти Томи та Бренді (Крисалки) Бравнів, з Вентсвіл, Мізурі, – нові члени 53-го Відділу УНСоюзу. Своїх правнуків забезпечили прабабуся Хваніта та прадідусь о. Степан Крисалки.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
відбудуться

в неділю, 11 листопада 2007 р., о год. 12:00 пол.
в приміщенні Українського Культурного Центру
700 Cedar Rd., Jenkintown, PA.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

10, 83, 116, 153, 162, 163, 173, 216, 231, 239, 245, 247, 339, 347, 362, 397

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

- Стефан Качарай – президент УНС
- Василь Шеремета – контролер УНС
- Евген Серб – радний УНС
- Люба Стрілецька – радна УНС
- Стефан Гавриш – Почесний член Головного Уряду УНС
- Почесний Голова Округи

За Управу Округи:

- Степан Луців – голова Округи
- Уляна Процюк – секретар
- Павло Принько – секретар

Передоплата грамот
і
Заощадження \$\$\$\$\$

ЗАОЩАДЖУЙТЕ!

Український Народний Союз,Інк.

Зворотне забезпечення на 20-ть років

Вік/Сума за-безпечення	Річна вkladка	Загальна сума виплачених вкладок	Передоплата	Заощадження
0 - \$10,000	\$349.60 x 20 =	6,992.00	4,574.00	2,418.00
10 - \$10,000	351.20 x 20 =	7,024.00	4,595.00	2,429.00
20 - \$10,000	354.30 x 20 =	7,086.00	4,636.00	2,450.00
0 - \$20,000	699.20 x 20 =	13,984.00	9,149.00	4,835.00
10 - \$20,000	702.40 x 20 =	14,048.00	9,190.00	4,858.00
20 - \$20,000	708.60 x 20 =	14,172.00	9,292.00	4,880.00
*Мінімум \$5,000	Вік за-безпечення 0—60			

Дві вигоди - одна ціль!

Життєве забезпечення і зворот

Отримайте повну суму забезпечення після 20-ти років

Також підлягають передоплаті -

Зворотне забезпечення до 18-го року

- Життєве забезпечення на 20-ть років
- Життєве забезпечення до 65-го року життя.

- Як поліса життєвого забезпечення, повна сума забезпечення виплачується спадкоємцям під час дії контракту
 - Як зворот , повна сума забезпечення виплачується після 20-ти років
 - Грошова вартість акумулюється
 - Передоплата заощаджує вам тисячі доларів.
- Для усіх інших вікових категорій просимо звертатися до відділових секретарів, або Головної Канцелярії

Український Народний Союз,Інк.

2200 Route 10
Post Office Box 280
Parsippany, New Jersey 07054

Phone: 800-253-9862
Fax: 973-292-0900
E-mail: UNA @UNAMEMBER.COM
WWW.UkrainianNationalAssociation.org

УНСоюз і громада - партнери на життя

УНСоюз посприяв молодим спостерігачам

ПАРСИПАНІ, Нью Джерзі. — Українська Народна Фондація – доброчинна гілка Українського Народного Союзу схвалила дію молодих американців українського походження, які поїхали в Україну спостерігачами на позачергових виборах до Верховної Ради 30 вересня. УНС через вище згадану Фондацію жертвував по 500 дол., щоб допомогти покрити кошти поїздки в Україну п'ятьох молодих членів УНС. Допомогу отримали: Данило Козюпа, Ксеня Гентиш, Маркіян Гадзевич, Михайло Докгорн і Катерина Дурбак.

Ця п'ятірка була частиною команди спостерігачів, організованої Українським Конгресовим Комітетом, кожен з них отримав листа від УНС за підписом касира Роми Лісович, в якому говорилося: „Український Народний Союз схвалює Ваші намагання бути активно задіяними у процесі будування держави Україна, новим паростком демократії. Ваша участь підкреслює та посилює ідеали, дорогі кожному американцеві — демократичних, вільних і прозорих виборів“.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Почався новий навчальний рік

ПАСЕЙК, Нью-Джерзі. – В Школі українознавства в Пасейку почався новий навчальний рік. В перший день занять до школи прийшло 112 учнів. В минулому навчальному році школу закінчили 110 учнів. Отже, школа має постійний, сталий контингент учнів, що є доброю ознакою.

З різних причин з школи пішли чотири вчителі, на їх місце підібрали нових. В цьому навчальному році в школі працюватимуть М. Дудкевич, Г. Кріст, Т. Романова, Т. Федак. Всі вони мають вищу педагогічну освіту і досвід практичної роботи в школах України. Знання і досвід вчителів дуже потрібні в українознавчих школах Америки.

Наша школа є невеликою, але вона існує з 1952 року. Її створили люди, які не мали педагогічної освіти, але розуміли потребу в школі. Сьогодні в ній вчать діти випускників нашої школи. Майже всі керівники українських організацій вчилися в ній. Життя показало, що школа потрібна громаді, без школи громада втраить себе.

Учні нашої школи постійно виступають перед громадою, вони є основними учасниками художніх виступів молодіжних організацій.

9 серпня при церкві св. Миколая в Пасейку відбувся пікнік, на який прийшли сотні людей. Складовою частиною свята був художній виступ дітей. 16 серпня пікнік провела церква Воскресіння в Кліфтоні, де також виступили діти. Переважна більшість їх – це учні нашої школи. Вивчаючи українські пісні і вірші, діти засвоюють мову і літературу, культуру, звичаї і обряди свого народу.

В нашій громаді є досвідчені вчителі, які повинні працювати в школі, але з різних причин вони не роблять цього. То хто ж буде вчити наших дітей? Я звертаюся до всіх вчителів: приходьте до українських шкіл, ви потрібні дітям.

Володимир Кривоніс

ПАРМА, Огайо. – 8 вересня розпочала новий шкільний рік Школа українознавства ім. Тараса Шевченка Українського православного собору св. Володимира. Зранку батьки, які не мали змоги прийти до школи 25 серпня, в День відкритих дверей, мали змогу зареєструвати своїх дітей, придбати підручники, заплатити за навчання. Шкільний день почався зі знайомства учнів з учителями. Потім у соборі відбувся Молебень з нагоди початку шкільного року, який відслужили настоятель о. Іван Наконечний і о. Іван Міронко.

Цього року вчителі школи працюватимуть над покращенням якості навчання. Одним з таких напрямків є розширення вживання підручників з України у молодших і середніх класах, інший – посилення співпраці з батьками.

Цього року в школі відбулися значні зміни, викликані зростанням кількості учнів, яке спостерігається вже котрий рік поспіль. Проте, якщо протягом останніх чотирьох років щорічний приріст кількості учнів складав

25-27 відс., то цього року він перевищив будь-які прогнози і досяг 42 відс. Загальна кількість учнів перевищила 190 осіб.

Шкільний садочок „Сонечко“ тепер матиме дві групи дітей. Додано також ще одну двомовну класу для дітей зі змішаних родин. Збільшилась кількість учнів і в інших класах, що може викликати необхідність створення деяких паралельних класів. Уже зараз школа відчує потребу в додаткових класних кімнатах для розміщення дітей, кількість яких щороку зростає, і використовує будь-яку можливість, щоб покращити ситуацію. У цьому значну допомогу надає голова батьківського комітету д-р Тарас Махлай і представники парафіяльної управи, зокрема о. дякон Ігор Махлай.

Володимир Боднар,
директор школи

Засідання Шкільної ради УККА

НЮ-ЙОРК. – 29 вересня відбулося чергове засідання управи Шкільної ради, яке проводив голова ради д-р Євген Федоренко. Головуючий поінформував присутніх про початок навчального року в українських школах Америки, повідомив, що в Україні готується важливі заходи, в яких Шкільна рада повинна брати участь, зокрема наради з питань українознавства в Києві, з проблем діаспори – у Львові.

На засіданні значну увагу було звернуто на підготування і проведення Всеукраїнської вчительської конференції українських шкіл, яка вже відбулася 5-7 жовтня на оселі СУМ, в Єленвілі, Нью-Йорк.

Учасники наради обговорили заходи, які необхідно провести в школах в зв'язку з 75-літтям Голодомору-геноциду в 1932-1933 роках. Вирішено взяти участь в поході скорботи, який відбудеться

17 листопада в Нью-Йорку, а на лекціях вивчати матеріали, присвячені Голодоморові, звернути увагу на його причини та наслідки.

На нараді обговорено стан підготування правильників. Член управи д-р М. Кіцюк звернула увагу на необхідність зміни списку лектур, запропонувала ввести нові позиції.

В. К.

Діє нова управа УІТ

КЕНТ, Огайо. – 8 серпня в Кентському державному університеті відбулося засідання новообраної Управи Українського Історичного Товариства. Президент УІТ проф. Любомир Винар розповів про діяльність Товариства у 2006-2007 роках, було вислухано звіти членів Управи – секретаря-скарбника д-ра Олександра Домбровського і Анни Кузьмич-Винар, заступника секретаря-скарбника, про діяльність УІТ в Америці і фінансовий стан, звіт д-ра Аркадія Жуковського про діяльність УІТ в Західній Європі. Д-р Олександр Сидоренко звітував про міжнародні зв'язки Товариства. Обговорено участь Товариства в річних з'їздах і конференціях Американської Історичної Асоціації. Про діяльність Редакційного бюро журналу „Український Історик” при Національному університеті „Острозька академія” і діяльність УІТ в Україні звітувала д-р Алла Атаманенко, директор Інституту дослідження української діаспори Острозької академії.

На засіданні було підкреслено, що Товариство при незначних фінансових можливостях видає багато якісної наукової літератури. Вже тепер підготовляється Міжнародний конгрес істориків в Україні (у 2009 році) і Третя міжнародна конференція, присвячена діаспорі, в Острозькій академії (у 2008 році).

Д-р Олександр Сидоренко

В Рочестері відзначили дві річниці

РОЧЕСТЕР, Нью-Йорк. – За ініціативою Об'єднання колишніх вояків УПА – станиці в Рочестері, під патронатом Об'єднання Українсько-Американських організацій та відділу УККА, 27 вересня в аудиторії школи св. Йосафата відбувся концерт, присвячений 65-й річниці створення УПА та 100-й річниці з дня народження Головного командира УПА генерал-хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки.

В програмі відзначень була доповідь д-ра Петра Потічного і виступ бандуристів-співаків Тараса Лазуркевича та Олега Созанського.

Відкриваючи програму, голова Об'єднання УАО в Рочестері Роман Куціль привітав присутніх та попросив, щоб всі разом з бандуристами заспівали „Гей, у лузі червона калина“. Від місцевої станиці УПА привітала всіх колишня упівка Катерина Лялюк. Р. Куціль попросив до слова д-ра П. Потічного, головного редактора „Літопису УПА“. Він з великою докладністю розповів про створення і бороть-

бу УПА, підкресливши, що ОУН зуміла в тяжких умовах виховати велику кількість людей, які могли керувати боротьбою, зокрема славного сина України, генерал-хорунжого Романа Шухевича.

Дует „Бандурна розмова“ розпочав свій виступ пісню на слова Тараса Шевченка „Бандуристе, орле сизий“. Всі присутні були захоплені майстерною грою на бандурах і подвійній сопілці, як і співом.

Спочатку музиканти грали і співали стрілецькі і повстанські пісні, а потім виконали декілька веселих, жартівливих пісень та попросили, щоб присутні співали разом з ними.

В кінці Р. Куціль подякував бандуристам та д-рові П. Потічному і привітав присутніх на залі колишніх вояків УПА на чолі з головою станиці Іваном Лялюком, побажав їм, щоб усі діждалися такої України, за яку вони боролися.

Співом Національного гімну закінчився гарний концерт.

Лідія Захарків

VISA це:

- **Мобільно** - доступ до рахунку через різні платіжні системи
- **Зручно** - кредитний ліміт від \$500 до \$25,000
- **Надійно** - гарантований захист Вашого рахунку у випадку втрати картки
- **Вигідно** - страхування від нещасного випадку на час подорожі
- **Оперативно** - заощаджує ваш час при оформленні проїзних квитків

Телефонуйте за Інформацією

1-866-859-5848

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

Manhattan

866-859-5848

Brooklyn

866-857-2464

So. Bound Brook, NJ

732-469-9085

Carteret, NJ

732-802-0480

Відзначено 50-річчя Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича

За столом президії під час спільної молитви.

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – 1 вересня тут відбулося урочисте відзначення 50-річчя оселі Організації державного відродження України ім. Олега Ольжича.

На святі з глибокою пошаною пом'янули засновників, які з великою відданістю українській справі виконали своє завдання. Серед них були мгр. Теофіл Бак-Бойчук, інж. Іван Харамбура, Теофіл Федусь, Лука Семчук, Роман Папроцький, Іван Антоняк, Василь Гелетканич, членство ОДВУ з Філадельфії та Алентавну разом з головою Центральної управи ОДВУ д-ром Олександром Грановським та його заступником Володимиром Різником. Це вони, згідно зі спільним рішенням, купили історичну 500-акрову ферму Баєра, на котрій містився дім відомого власника шахт – „Lentz Mansion”.

О 4-й годині по полудні учас-

ники зібралися на коктейль, а ще через годину почався святковий бенкет, який відкрила Уляна Процюк. і Привітавши присутніх, вона попросила о. Євгена Монюка проголосити молитву, відтак прочитала проклямацію від члена стейт-ового парламенту Кейт МекКол з нагоди 50-ліття оселі.

По тому У. Процюк привітала представників Посольства України в США Олександера Михальчука та Юрія Ухнівенка і прочитала привіти від багатьох українських організацій та чільних громадських і церковних діячів.

Про життя і діяльність оселі ім. О. Ольжича протягом півсторіччя докладно розповів у своїй доповіді Микола Бойчук. Зокрема він зупинився на одній справді історичній події: 7 липня 1957 року громада зустрічала голову Проводу Організації Українських Націоналістів полковника Андрія

Мельника, через якого полковник Євген Коновалець передав для ОДВУ національний прапор, що був збережений членом ОДВУ Василем Гельнером. На пам'ять про цю зустріч полк. А. Мельник посадив молодого дуба – як символ розвитку і міцності оселі. Тоді ж було визначено місце для пам'ятника патронів оселі О. Ольжичеві.

А 15 вересня того ж року на з'їзді ОДВУ було затверджено чітку програму діяльності оселі. Офіційне відкриття оселі для гостей і дитячих таборів Українського Золотого Хреста відбулося 5 липня 1958 року.

Першу управу оселі було вибрано на з'їзді ОДВУ 30 серпня 1958 року. Головою оселі став В. Різник; його заступниками – Т. Бак-Бойчук і Павлина Різник, секретарем – Володимир Зуляк, фінансовим референтом – Оксана Генгало, скарбником – І. Харамбура. До Ради директорів увійшли: Михайло Хомин, Андрій Шекерик, Андрій Гелетканич, Михайло Белендюк, М. Білинський, Т. Татунчак, Іван Мединський, Роман Завицький, Іван Яремчук, Н. Новицький, І. Попович.

Оселя, постійно оновлюючись і розбудовуючись, стала популярним місцем для дитячих таборів і також різних громадських імпрез. Вже протягом першого літнього сезону в 1959 році тут табувало 120 дітей. Того ж року колишні вояки Дивізії „Галичина” мали на оселі свій дуже представницький з'їзд.

В 1963 році церковний комітет під проводом дивізійника Василя Заброцького (члени – О. Граб, П.

Шуган, Б. Ставничий, І. Козак, М. Бойчук, З. Михайлевський, С. Селешко і Соболю) зібрав у громаді гроші й за них було збудовано католицьку каплицю. Того ж року заходом М. Белендюка було збудовано басейн. Невдовзі було створено

Український культурний осередок ім. О. Ольжича, на голову вибрано Теодозія Онуферка.

В травні 1978 року на оселі ім. О. Ольжича, вперше в США, відбувся Великий З'їзд Українських Націоналістів, на який з'їхалися делегати з Америки, Канади, Англії та Європи.

І впродовж усіх 50 років на оселі ОДВУ ім. О. Ольжича відбувалися різні з'їзди і конференції, вишкільні і відпочинкові табори, публічні виступи багатьох відомих громадських, наукових, культурно-мистецьких діячів, забави молоді, відзначення важливих ювілейних дат. Наприклад, на оселі відбувся День Українського Народного Союзу, присвячений 75-літтю „Свободи” – першого українського щоденника в США.

Протягом 50 літ оселею успішно керували її голови: В. Різник, Омелян Суховерський, Роман Папроцький, В. Зуляк, Мирослав Чаповський, Т. Бак-Бойчук, Т. Онуферко, І. Харамбура, Микола Ящук, І. Харамбура-мол., Орест Грабик, Орест Іанас.

Англомовну доповідь, присвячену 50-річчю оселі ім. О. Ольжича, також виголосив її голова Олександр Процюк.

Після святкового бенкету почалася мистецька програма, в якій взяв участь і мав великий успіх київський ансамбль „Українські барви”.

Богдан Пастушак

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ у США

запрошує на

УКРАЇНСЬКИЙ ОСІННІЙ ФЕСТИВАЛЬ

який відбудеться

в неділю, 4 листопада 2007 р.
від 11 год. ранку до 6 год. вечора

в ДОМІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
135 DAVIDSON AVE.,
SOMERSET, NJ 08873

КОНЦЕРТ МУЗИКИ І ТАНЦІВ

„БАРВІНОК” – Танцювальний ансамбль, Бавнд Брук, Н. Дж.;
„КАЛИНОНЬКА” – Бандура дуєт, Пенсильванія;
„ІСКРА” – Танцювальний ансамбль

Розваги для дітей, базар, огляд музею,
льотерія, смачні українські страви.

ВСТУП: 5 дол. від дорослих, діти безкоштовно.

Дохід призначений на Музей
імени Патріярха Мстислава в Бавнд Бруку
та Пам'ятник жертвам голодомору 1933 р.

ЗАПИШІТЬ ДАТУ!

ВІЗЬМІТЬ УЧАСТЬ

У ЖАЛІБНОМУ ПОХОДІ В ПАМ'ЯТЬ

10 МІЛЬЙОНІВ НЕВИННИХ ЖЕРТВ

УКРАЇНСЬКОГО
ГЕНОЦИДУ 1932-1933 рр.

**СУБОТА,
17-го ЛИСТОПАДА 2007**

ПОЧАТОК:

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
СВ. ЮРА

(7-МА ВУЛИЦЯ МІЖ 2-ОЮ ТА 3-ОЮ АВЕНЮ, НЬЮ ЙОРК)

ПОХІД ПОЧИНАЄТЬСЯ В 11:45 РАНКУ

КІНЦЕВИЙ ПУНКТ:

КАТЕДРА СВ. ПАТРИКА

ПАНАХИДА в 2-ій годині по полудні,

ЩО ЗАПОЧАТКУЄ ЗАХОДИ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ

75-ОЇ РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ

К
Р
А
Й
О
В
И
Й

П
О
Х
І
Д

П
А
М
,
Я
Т
И

В УВАН - новий академічний сезон

Мирослава Знаєнко (зліва) представляє Анну Процик.

НЮ-ЙОРК. – 23 вересня УВАН у США відкрила черговий академічний сезон. Д-р Мирослава Знаєнко привітала з цієї нагоди присутніх і представила доповідача – д-ра Анну Процик, професора Kengsborough College of the City University of New York, Вченого секретаря УВАН, яка виголосила доповідь „Европейський вимір першої української політичної організації” (до 160-ліття Кирило-Методіївського Братства). Д-р А. Процик – відомий історик-дослідник національного питання у Російській імперії та CRCP в різних аспектах його розвитку, автор численних статей на цю тематику. Її монографія „The Nationality Policy of the White Movement during the Russian Civil War” зробила великий резонанс у західному світі.

Питання організації й діяльності Кирило-Методіївського Братства українські історики радянської і пострадянської епох, здавалося б, вичерпно досліджили. Свідченням чого був вихід тритомника матеріалів, присвяченого цій важливій в історії України проблемі. Європейський вплив на Кирило-Методіївське Братство також порушувався як в українській, так і в західноєвропейській історіографії. Зокрема Зіновій Гуревич у своїй монографії „Молода Україна” (1928, Харків) накреслив історію цієї першої української політичної організації на тлі паралельних процесів, які відбувалися у Західній та Центральній Європі, одночасно відмежовувавши її від впливу політичних груп царської Росії. Незабаром монографія З. Гуревича зазнала нищівної критики з боку радянських істориків, які визнавали лише вплив ідеології слов'янофільства, декабристів та інших великоімперських організацій. В Галичині у той період

Василь Щурат у своїх дослідженнях також звернув увагу на західні зв'язки кирило-методіївців. Однак, джерельна база його досліджень обмежується польськими впливами на українське політичне товариство, оскільки західноєвропейські були малодоступні. Натомість д-р А. Процик розглянула виникнення Кирило-Методіївського Братства як частину, як відгомін нових політичних ідей „Молодої Європи” – підпільної міжнародної революційної організації, заснованої в Швейцарії у 1834 році.

Головною ідеєю цього товариства була ідея національного визволення усіх поневолених народів і демократії. По суті, вже тоді заклалися ідеали політичної думки прогресивної частини сьогочасного світу. У формальній угоді „Молодої Європи”, яка має назву „Угода Братства”, усі народи визнавалися рівними, без огляду на їх історичне минуле, на величину території і політичну силу. До складу цього міжнародного об'єднання входили італійці, голандці, німці, поляки, а згодом – чехи, словаки, угорці та українці.

Основоположником і головним ідеологом „Молодої Європи” був Джузеппе Мадзіні, один з найвизначніших діячів італійського національного визвольного руху XIX ст., засновник революційного республіканського товариства „Молода Італія”, найвпливовіший ідеолог демократичного націоналізму. Ідею союзу народів він убачав в об'єднанні, яке очолять ті, які не панували над іншими й не мали прагнення до гегемонії. Перебуваючи з 1830 року у вигнанні, він керував революційними рухами в Європі. Розійшовшись у поглядах з Карбонаріями, втративши віру в італійців як провідну революційно-

демократичну силу в Європі, Дж. Мадзіні покладав свої надії на народи слов'янські. Зокрема на польських політемігрантів, яких після невдалого повстання у 1831 році було в Європі біля 8 тис. Отже, ідеї гуманізму, християнської моралі, демократії, визначальні для провідника „Молодої Європи”, мали безпосередній вплив на формування „Молодої Польщі”. Досі на це питання в історіографії зверталось не досить уваги. Водночас патріотизм і світогляд поляків також зробив вплив на Дж. Мадзіні. Через ознайомлення з творчістю письменників „української школи” в польській літературі, Богдана Залеського зокрема, відбулося захоплення Дж. Мадзіні Україною та її історією. У цей період він звернув увагу на національно-визвольний рух в Україні під керівництвом Богдана Хмельницького, повіривши у революційно-політичний потенціал цього народу в майбутньому.

Доповідач підкреслила, що не всі поляки поділяли погляди Дж. Мадзіні на ролі українців в європейському революційному русі. Однак, завдяки саме Дж. Мадзіні через польського революціонера-підпільника Шимона Конарського ідеї „Молодої Європи” поширилися в Російській імперії. Однією з форм впливу було розповсюдження пропагандистської літератури „Молодої Європи”. З цієї метою використовувалися портові міста Одеса і Тарту, які тоді були у складі Росії. Таким чином, українські і польські студенти, які розповсюджували літературу, стали, по суті, частиною цього міжнародного революційного руху. Після

відкриття підпільної діяльності Ш. Конарського відбулися масові арешти студентів і закрито тимчасово Київський університет. Та вже на початку 40-х років зародилися, як вважає д-р А. Процик, нові підпільні не лише польські організації, а й український гурток „Київська молодь”. Саме провідні члени цього гуртка у 1846 році в Києві зформували таємне товариство Кирило-Методіївське Братство, яке ставило своїм завданням розбудову громадянського суспільства на засадах гуманізму і демократії. Кирило-Методіївське Братство виглядає цілком закономірним явищем, яке виникло під безпосереднім впливом „Молодої Європи”. Визначальними документами, в яких зафіксовані погляди й програма діяльності товариства з їх ідеєю національного відродження, демократії й українського месіанізму та панславізму є „Книги биття українського народу”.

Європейський аспект дослідження діяльності Кирило-Методіївського Братства викликав великий інтерес, про що свідчила жвава дискусія присутніх. Водночас аспект дослідження Кирило-Методіївського Братства в європейському вимірі, який представила д-р А. Процик, на нових джерелальних матеріалах є вагомим внеском в українську історіографію.

Прихильників УВАН у новому академічному році, який розпочався успішною доповіддю д-ра А. Процик, чекають наукові конференції, презентації нових видань та зустрічі з авторитетними доповідачами.

Пресова служба УВАН

Українська Євангельська церква

закликає:

**Вивчайте Біблію,
живіть за Словом Божим!**

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії.

67. Друга книга Самуїлова, 5-6: Давид осідає в Єрусалимі

Усі племена прийшли до Давида в Хеврон і проголосили його царем Ізраїлю. Було Давидові 30 років, а царював він 40 років, з них сім з половиною років був царем Юдеї. Ставши царем усієї держави, Давид переніс свій престол до Єрусалиму, вигнавши з міста євусеян. Хірам, цар Тиру, прислав йому кедрового дерева і каменярів, які збудували дім Давидів. З Хеврону цар узяв своїх наложниць, які народили йому в Єрусалимі ще 11 синів та ряд дочок. Коли филистимляни почули, що Давид оселився в Єрусалимі, то пішли війною проти нього, але Давид двічі побив їх. Головне ж, Давид узяв 30 тис. війська і переніс Ковчез з Божим Заповітом до Єрусалиму. Дорогою коні зносився один з юдеїв притримав Ковчез, але Бог за те, що торкнувся Ковчеза, забив його. Злякався Давид і не хотів вносити Ковчеза до міста. Але усе наважився, приносив жертви кожні шість кроків і танцював перед Ковчезом, за що докоряла йому дружина Мелхола. Давид зневажив її докори, а у Мелхоли відтоді вже не було дітей.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди – о 7-й годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-й вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор Володимир Цебуля
Тел.: (908) 591-0800

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

DNIPRO CO.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave
Тел.: (973) 373-8783
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave
Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA

1801 Cottman Ave
Тел.: (215) 728-6040

ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ

Ведучі програми Люба Левицька і Романна Василевич.

МІНЕАПОЛІС, Мінесота. – Українська громада в Твін Сіті – Мінеаполіс і Сейнт Пол – своєю активністю не залишається позаду навіть більших українських осередків в Америці. Немалим доказом цього є „Фестиваль української спадщини“, що відбувся в Українському культурному центрі в неділю, 16 вересня ц. р. Цей внесок у життя всього суспільства належно також оцінила стейтова адміністрація. Завдяки ініціативі д-ра Володимира Анастаса, губернатор Тім Павлинті проголосив цей день „Днем української спадщини“ в Мінесоті. У своєму зверненні він відзначив вклад української громади в різних ділянках життя суспільства, зокрема в науці, торгівлі та етнічній різноманітності.

На площі перед будинком, на столах під шатрами можна було придбати різні традиційні українські страви і печива.

На сцені театральної залі був встановлений великий Тризуб, а під ним – бандура. По обох боках залі стали виставленими зразками українського мистецтва – різьби, кераміки, вишивки, жіночі прикраси тощо. Особливу увагу звертали столи з інформаціями про нашу молодь суботніх шкіл, про діяльність СУМ і Української студентської громади в місцевому університеті.

Завдяки заходам Дмитра Татарина, його дружини Галини і вчительки Володимири Крамарчук, діяла виставка праць учнів, фотографії з різних імпрез. Ліда Полець від школи при церкві свв. Михайла і Юрія приготувала виставку українських журналів для молоді. Представники СУМ при допомозі відео заохочува-

ли молодь стати членами ансамблю народних танців „Черемош“. З рамени Української студентської громади Тарас Мегець інформував зацікавлених про можливість навчання у вищих школах, зокрема в місцевому університеті.

В окремій залі було влаштовано виставку селянських одягів з минулих часів з різних частин України. Кожухи, киптарі, сорочки тощо – власність Ірми і Ярослава Корсунських і Марти Андерсон.

Спонзорами фестивалю були: парафія св. Константина (о. Михайло Стельмах), парафія св. Михайла і Юрія (о. Євген Кумка), парафія св. Катерини (о. Петро Сівко), організації молоді

Офіційне відкриття цієї частини зробили княгиня і князь минулорічного фестивалю – Дарія Сільван і Марко Іваськевич. Дальше ведення програми було в руках Люби Левицької (англійською мовою) та Р. Василевич (українською).

Першою точкою програми було сольо на бандурі у виконанні відомої в Україні артистки Р. Василевич. Виконавці заслужили на похвалу і вдячність громади. Пісні Наталки Крамаревської співали Світлана Уніят і Юлія Опариста, при акомпаніменті о. Е. Кумки на акордеоні. Тріо „Україночки“ – Стефанія і Христина Корсунські та Дарія Кушнір теж з ентузіазмом співали пісні. Їм акомпанював на скрипці Тарас Умриш. Несподіванкою були пісні у виконанні Юрія Криниченка, гостя з України. Багато краси додав милозвучний спів нашої співачки Галини Габрієли при акомпаніменті гітари. Дуже приємно було бачити на сцені представників Української Баптистської Церкви. Вісім молодих чоловіків з глибоким чуттям виконали дві пісні з релігійною тематикою. Глибокі почуття викликали пісні „Моя Україно“ і „Доля“ у виконанні сім'ї Ворончаків – матері і трьох доньок – Марійки, Галі і Олі. Успішно виступив квартет Стефана Іваськевича, виконуючи давні сільські весільні мелодії. Танцювальний ансамбль „Черемош“, під мистецьким керівництвом Кена Матляшевського, прекрасно виконував цілий ряд танців з різних

Впевнено танцює наймолодша група „Черемош“.

З вогненним завзяттям танцює ансамбль „Черемош“.

Ірма Корсунська біля виставки українського народного одягу.

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
 мінімум 10 фунтів	 2-3 тижні мін. 10 фунтів	 Пересилка і доставка	 220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Відправляємо і погаджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує аґентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,

Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

– ОДУМ і СУМ, Українська кредитова Кооператива, Товариство українських інженерів і Український культурний центр. При цьому треба згадати жертводавців на покриття видатків фестивалю – Богдана і Лідію Іваськевичів, Екзекутивний комітет фестивалю (Ніна Хоревич – голова, Александер Полець – заступник голови, Богдан Кучварський – секретар, Зенон Давидович – скарбник, члени: д-р В. Анастас, Рената Бел, Оксана Бринь, Павло Яблонський, Микола Крамаревський, Марія Одерман, Валя Полець, Зіна Полець, Михайлина Реймонд і Романна Василевич), організував мистецькі виступи на сцені. Це була багата і різноманітна програма, насичена українськими піснями, музикою і танцями.

частин України. До кожного танцю цікавий коментар давав Володимир Анастазієвський. На окрему похвалу і признання заслуговують маленькі сестри Матляшевські.

Під час всієї програми чотири рази з коротким словом, англійською мовою, виступала студентка коледжу Д. Сільван. Одягнена в української строї, вона гарною мовою розповідала про славі і сумні періоди історії українського народу. Під кінець фестивалю багато зацікавлення викликали вибір „Княгині і Князя“. Щасливцями були недавно прибула з України Марійка Ворончак і Зенко Давидович.

Українська громада Твін Сіті справді може гордитися цього річним фестивалем.

Д-р Михайло Козак

Церкви св. Івана ...

(Закінчення зі стор. 1)

навчання і релігійного виховання. В 1953 році збудовано нову школу, а пізніше біля неї придбано окремий будинок для гімнастичних вправ. Для розвитку школи, її професійного високого рівня навчання, який був визнаний стейтовими шкільними органами, крім Т. Каськова, багато праці вклали священики, зокрема парох о. Дмитро Лаптута. Школа закупила три автобуси, якими звозили дітей з різних околиць. Для заощадження коштів водіями автобусів були священики. Після 65-літньої діяльності школу закрито в 2004 році, коли залишилось лише 68 учнів.

За ініціативою Т. Каськова в 1939 році куплено великий будинок – Дім української централі, де, крім великої театральної залі, примістились товариства, український банк „Тризуб“. Тут відбувалися різні збори, концерти і театральні вистави. Велика зала була також тимчасовим пристановищем для нових, післявоєнних імігрантів. Т. Каськів, вже в старшому віці, надалі присвячував церкві багато уваги і праці, дбав, щоб кожної неділі під час Служб Божих співав хор.

Моя перша зустріч з Т. Каськовим відбулася майже 60 років тому, коли я з дружиною Любою і 10-місячним сином Петром прибули кораблем до Нью-Йорку. Знайти помешкання на той час було дуже тяжко. Перевагу мали ветерани Другої світової війни. Після кількох невдалих днів вирішили шукати помешкання в Ньюарку.

За порадою пароха о. Володимира Краєвського, я звернувся до Т. Каськова, якого застав в його бюрі, що містилося в Українській централі. Т. Каськів знав вже про мене і мою проблему, бо з ним телефонічно вже розмовляв о. В. Краєвський.

На той час Т. Каськів був головою церковної ради і дяком української католицької церкви, диригентом хору „Боян“, директором Української централі, президентом українського банку „Тризуб“, секретарем відділу Українського Народного Союзу, а також активним членом різних товариств та установ, а тому знав багато наших людей. Дуже серйозно, з батьківською увагою, поставився він до моєї справи і почав телефонувати до різних власників домів, що тривало майже цілу годину. Після того він написав декілька адрес, запропонував тимчасове приміщення в будинку Централі, де у великій залі оселилося кілька родин, які ще не мали помешкання. Він також запропонував мені позику – 20 дол. Приємна зустріч з Т. Каськовим підбадьорила мене і вилікувала з песимістичного настрою. Того самого дня я знайшов двокімнатне помешкання, а до щоденника записав: „Перший щасливий день в Америці“. Через кілька років до управи банку „Тризуб“ увійшли запропоновані Т. Каськовим люди з нової, повоєнної іміграції – Петро Богданський – президент, Ілля Карапінка – секретар, скарбник Юрій Гальський та п'ять директорів включно з автором цієї статті. Т. Каськів залишився почесним президентом, і його портрет висів на стіні конференційної залі.

У 1956 році, вже в старшому віці, Т. Каськів відійшов на заслужений відпочинок. Його великі заслуги в розвитку церковного і громадського життя Ньюарку – це частина історії української іміграції в Америці.

На вільне місце дяка в церкві прийшов молодий професійний диригент Михайло Добош. Він разом з дружиною Юлією – учителькою, працював також у „Рідній школі“.

М. Добош удосконалив церковний хор, ввів до репертуару найкращі церковні хорові твори Артема Ведела, Дмитра Бортнянського, Олександра Кошиця, Андрія Гнатишина. Протягом кількох десятиліть хор церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку був найбільшим за кількістю членів (80 голосів) і одним з найкращих в Америці. Любов до пісні М. Добош привіз з рідного краю, де ще учнем гімназії був диригентом шкільного хору. Під час навчання в музичному інституті ім. Миколи Лисенка він організував хор в Дрогобичі і був його диригентом. В 1942 році виїхав до Відня, де продовжив музичне навчання у Віденській консерваторії. Після закінчення консерваторії приїхав до Філадельфії, де в катедрі Непорочного Зачаття працював дяком і диригентом церковного хору. В 1956 році переїхав до Ньюарку, де понад 30 років працю-

Ода Церкві

Степан Герилів

На сторожі молитви і сповіді,
Берегиня духовного спокою,
Робить все для очищення совісті
І стремління до Бога високого!
До сердець поколінь притулилася,
Сотню літ до тайнств припрошує,
Вона з нами, як мати, молилася.
...Вічність днями її припорошує,
А вона, як колись, все возноситься
Понад „стрітами“, понад милями,
Не одне покоління проситься,
Називаючи себе хвилями...
І стоїть гордо церква! Й стоятиме,
Ведучи діалог з Україною.
І молитиме. І співатиме.
Все по-нашому. Все незмінною...
З ювілеєм тебе, рідна матінко!
Многа літ тобі всі співаємо.
Хай в твоєму святому затінку
Й далі Бога в серця приймаємо...

вав дяком, учителем в школі та диригентом двох хорів – чоловічого і мішаного. З нагоди 75-ліття церкви Митрополит Максим Германюк з Канади писав в привітанні: „Ваш хор, під диригентурою Михайла Добоша, зумів зайняти одне з перших місць між українськими церковними хорами в Америці і Канаді“.

Великим ентузіастом і опікуном хору був парох в 1975-1987 роках, а тепер єпископ-емерит Михайло Кучмяк. З нагоди 75-ліття хору в листі до М. Добоша він писав: „Хор церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку не лише прославляв Бога і звеличував Богослужіння, але також був об'єднуючою силою нашої молоді і парафіян, ширив славу про українську культуру, про наш народ і нашу пісню“.

Крім церковних творів, хор мав в репертуарі кілька десятків народних пісень і клясичних композицій, з якими часто виступав в програмах національних свят і в самостійних концертах. Один з найголовніших виступів хору – поїздка в 1969 році до Риму. Хор брав участь в урочистостях освячення собору св. Софії, а також у концерті у ватиканській залі „Палацо Піо“, та співав під час Богослужіння в базиліці св. Петра. В 1975 році хор вдруге поїхав до Риму і брав участь в Архиєрейській Літургії, яку служив Патріярх Йосиф Сліпий. В 1982 році хор поїхав до чудотворного Люрду у Франції, з нагоди освячення там Української католицької церкви, і брав участь в Богослуженні. А коли повертався назад, то втретє поїхав до Риму і брав участь в Літургії в соборі св. Софії. Згадані роки – це найбільший злет хору під дбайливою опікою тогочасного пароха, а сьогодні єпископа-емерита М. Кучмяка.

Диригент М. Добош часто запрошував до участі в хорі відомих солістів оперних співаків – Марту Кокольську (сопрано), Осипа Стецуру (бас), Юрія Богачевського (баритон), Василя Тисяка (тенор), а також частого гостя з Відня, композитора і диригента церковного хору св. Варвари Андрія Гнатишина. Для збереження мистецького доробку мішаного хору в 1960 році видано платівки „Українські народні пісні“ і „Різдво в Україні“.

Після того, як відійшов на пенсію М. Добош, брак професійного дяка став причиною

короткого застою в житті церкви. З проголошенням самостійності Української держави до Америки приїхали нові імігранти, в тому числі і до громади в Ньюарку. Молодий парох о. Леонід Мальков і священики та дяк Михайло Стащишин були немов подув вітру з рідного краю. М. Стащишин, обдарований гарним голосом (баритон), із закінченою музичною освітою (Музичний інститут ім. М. Лисенка), став дяком і диригентом в церкві з 1991 року. Великою допомогою в його праці є його дружина Оля, з гарним, милозвучним голосом (альт) з широким діапазоном і бездоганною технікою співу, здобутою також в Музичному інституті ім. М. Лисенка. М. Стащишин своєю діяльністю для церковної громади відзначається працьовитістю, скромністю і приємним ставленням до людей, цікавиться загально-громадськими справами, бере в них активну участь. За це його вибрано до дирекції Українського народного дому. Організовано молодих „сопілкарів“, які виконують церковні і світські мелодії, які часто є доповненням програми концертів.

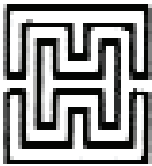
Гордість нашого дяка – церковні концерти, в яких беруть участь професійні музики та вокальний квартет з участю співаків Романа Цимбали, Олега Чмира, Юрія Шугана і Василя Тершаківця. У парафії цінують вдумливі „листи“ пароха о. Л. Малькова в недільних бюлетенях, його тактовну поведінку, молитовну і врочисту поставу під час Літургії, відновлення призабутих постанов Другого Ватиканського Собору (1964 рік) про збереження обрядових і літургійних приписів, які є запорукою окремішності нашої Церкви. Зокрема Служби Божі для парафіян, які залишились при юліянському календарі, щораз кращий церковний хор і високо мистецькі концерти під проводом диригента М. Стащишина і його дружини Олі – це творча і конструктивна праця для росту Церкви, зміцнення церковної громади.

Парафія, в якій сьогодні є сотні родин, вимагає професійного ведення церковної канцелярії, в якій зосереджується життя і діяльність парафіян. Канцелярією завідує скромна, працююча і невтомна Ксенія Гапій.

В 100-літній історії церкви були також роки застою під час економічної кризи в США, непорозуміння з приводу зміни календаря з юліянського на григоріанський.

Кілька років тому з болем в серці парафіяни „прощались“ з школою, що безперервно діяла 65 років і була гордістю української громади в Ньюарку. Незважаючи на перешкоди, непорозуміння і труднощі – церква св. Івана Хрестителя в Ньюарку стоїть непохитно на твердих фундаментах. Свобода плекання етнічних традицій і релігійних обрядів є змістом американського життя і демократичних принципів, що є запорукою нашого майбутнього.

Роман Ричок парафіянин церкви св. Івана Хрестителя з 1950 року.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
в АМЕРИЦІ

запрошує на доповідь

ЕЛЕГІЇ СКОЧИЛАС

(Vice-President & Director of Research, QEV Analytics)

Вибори 2007: політичні партії,
електорат, майбутнє України.

В суботу, 3 листопада 2007 р.
о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Українські літературні вечори в Чикаго

Мільйони українців, що мешкають по світових просторах, дивують нас, аборигенів України, своєю невтомною важкою працею у збереженні на чужині рідного слова, культури, науки, духовності. І закрадається заздрісна думка: нам би на рідній землі виказувати таку любов до України!

Запорізьке обласне Товариство „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка отримало для своєї бібліотеки від Українського Культурологічного Центру м. Донецька, керівником якого є проф. Володимир Білецький, цінне видання – „Літературні вечори в Українському Інституті Модерного Мистецтва Чикаго, 1973-2006“ – Донецьк, 2006 рік.

„Український Інститут Модерного Мистецтва (УІММ) був заснований у 1971 році меценатом доктором Ахілем Хрептовським та групою українських мистців-модерністів в серці українського району Чикаго“, – читаємо в анотації. Невдовзі він став важливим культурним центром міста, в якому для місцевої громади влаштовують виставки мистців, зустрічі з літераторами, музикантами, демонструються кінофільми тощо. Площа головної галерії – 2,100 квадратних метрів, а в трьох бокових галеріях розміщується постійна колекція творів живописців і скульпторів Чикаго. За роки існування музею в його приміщенні виставляли свої твори понад 700 мистців, відбулося понад 90 музичних концертів. майже одночасно з заснуванням УІММ у ньому стали проводити літературні вечори.

У передньому слові про

Український Інститут Модерного Мистецтва його президент Олег Коверко пише: „Провідне завдання УІММ – зберігати мистецькі твори мистців з України і мистців українського походження, плекати знання і розуміння сучасного мистецтва, дати змогу українським літераторам прочитати свої твори перед українською публікою, заприятити українську діаспору з сучасною модерною музикою та її виконавцями. УІММ – це центр модерних напрямків українського Чикаго“. УІММ співпрацює з багатьма мистецькими інституціями світу, влаштовуючи експозиції, а в постійній колекції виставлені картини Олександра Архипенка, Яклова Гніздовського, Юрія Соловія, скульптури Костянтина Мілонадіса, Михайла Урбана та багатьох відомих у діаспорі мистців.

З 1977 року в Інституті створено Літературну секцію, яку очолила проф. Віра Боднарук, метою її є „знайомити українську громаду з творчістю молодих письменників-модерністів, які народилися в Україні, але виростили на еміграції, та письменниками, народженими вже поза межами України, але в українських родинах, при українській громаді в діаспорі“. Вона започаткувала постійні літературні вечори в Інституті, запросивши трьох поетів Ньюйоркської групи, які проживали в Чикаго – Олега Коверка, Юрія Коломийця, Богдана Рубчака, представників наймодернішої української поезії. Віра Боднарук про них пише, що

„поети Ньюйоркської групи старалися розширити межі людської уяви. Вони живуть у чужих культурах: еспанській, німецькій, французькій, американській. Вони пережили і увібрали в себе надбання цих культур. У їхній поезії ми знаходимо мотиви цих країн, бачення дійсності і проникнення в психіку цих народів“. За неповних 30 років в Інституті проведено понад 60 літературних вечорів, на яких звучало живе слово поетів та прозаїків. Влаштування заходів проходило в тісній співпраці Інституту з 84-им відділом Союзу Українок України та Товариством Української Мови в Чикаго.

В Інституті, окрім літературних вечорів, відбувалися виступи науковців – Академік Дмитро Гродзинський доповідав на тему: „Чорнобиль і його наслідки“, мистецтвознавець Дмитро Степовик прочитав доповідь „Шевченко на тлі мистецтва XIX ст.“, доктор Володимир Мокрий (Польща) – доповідь „Русини, лемки – українці та українська культура в польській науці і публіцистиці після 1908 року“. Учасники вечорів ознайомилися з творчістю Святослава Караванського, Уласа Самчука, Івана Багряного. На літературних вечорах відбулася презентація першої збірки поезій Володимири Демус, нової книги Богдана Бойчука „Київські екслібриси“, книжок Ірени Забитко, презентація упорядкованої Марією Ревакевич антології Ньюйоркської групи „Півстоліття напівтиші“, видану київським видавництвом „Факт“ (2005). А ще були вечори, присвячені творчості Юрія Тарнавського,

Оксани Соловей, Василя Барки, Віри Вовк, Божени Коваленко і Дмитра Чуба (Нитченка), Аскольда Мельничука і Миколи Воробйова, Івана Драча, Оксани Забужко, Бориса Лободи, Юрія Андруховича, авторський вечір 12-річної поетеси Віки Івченко та ін. Цікавим був вечір-монтаж „Шевченко говорить“, на якому виконавці гуртка мистецького слова з Дітройту Віра Андрушків, Володимир Грушкевич, Люба Китааста, Андрій Лятишевський, Юрій Розгін, Гена Скипакевич, Роман Тарнавський читали поезії, листи, уривки з „Щоденника“ та ознайомили аудиторію з образотворчим доробком Шевченка-художника.

В атмосфері святковості й піднесення відбувся літературний вечір „Іван Франко – велет духу“. Ідея видання належить давнім працівникам Інституту, і насамперед – проф. В. Боднарук, а проект здійснили у дослідно-видавничій фундації „Український Культурологічний Центр“ (м. Донецьк), при підтримці НТШ (Донецьке відділення), Донецького обласного Товариства української мови, за творчої і фінансової підтримки Товариства української мови й 84-го Відділу Союзу Українок Америки (Чикаго).

Книга може бути навчальним посібником для студентів-філологів при вивченні художньої літератури української діаспори, про яку відомості в Україні є надто обмежені. Тому дуже шкода, що тираж цього цінного видання всього 250 примірників.

Тарас Шевченко,
голова Запорізького обласного об'єднання ВУТ „Просвіта“

Звуки свята

Отримайте безкоштовну телефонну картку за кожний грошовий переказ†.

Пропозиція дійсна до 31 грудня 2007 року або поки кількість телефонних карток не вичерпано.

†Дійсно для переказів до Росії, України, Грузії, Вірменії, Узбекистану, Румунії, Болгарії, Косово, Хорватії, Польщі, Молдови, Казахстану, Киргизії, Литви, Латвії, Естонії, Азербайджану, Боснії і Герцеговини, Білорусі та Македонії, здійснених через агентів компанії, які беруть участь в цій пропозиції.

Для отримання інформації про агентів компанії, які приймають участь у пропозиції, зателефонуйте за номером **1-800-926-9400** або відвідайте веб-сайт <http://promo.moneygram.com/EEPhoneCard>

MoneyGram®

Міжнародний переказ грошей

*Термін дії картки спливає через 30 днів після першого дзвінка. Картка дає право на 5 хвилин розмови для дзвінків із США до Росії, України, Грузії, Вірменії, Узбекистану, Румунії, Болгарії, Косово, Хорватії, Польщі, Молдавії, Казахстану, Киргизії, Литви, Латвії, Естонії, Азербайджану, Боснії і Герцеговини, Білорусі та Македонії. Можуть бути застосовані інші обмеження та стягуватися додаткова плата. За дзвінки з телефонних будок стягується додаткова плата в розмірі \$0.85. Плата за повну хвилину розмови. Плата за дзвінки на мобільні телефони, а також за дзвінки в деякі регіони здійснюється за більш високим тарифом. Детальна інформація вказана на картці. Ліцензія на переказ грошей видана банківським департаментом штату Нью-Йорк. © 2007 MoneyGram. Всі права захищені.

До 50-річчя вбивства Лева Ребета

Видатний український політичний діяч проф. Лев Ребет прокував: „Український народ, будучи у Східній Європі народом з найстаршою хліборобською культурою, має дані бути також речником передових думок людства на тих просторах. Україна може і повинна стати зразком політичної культури для всього оточення і на місці тиранії, яку сторіччями на Сході репрезентувала російська – біла і червона – імперія, показати зразок модерної демократичної держави, де свобода і гідність людини не є пустим звуком“.

Наразі ім'я Л. Ребета не часто зустрічається в сучасній українській політології, історії національного визвольного руху та в обігу сучасних теорій нації та націоналізму. Його просто свідомо забули. А тим часом саме Л. Ребетові, видатному діячеві українського національно-визвольного руху, випало бути одним із засновників модерної теорії

нації, як окремої фундаментальної і прикладної науки, та плідно працювати в царині практичної політики – спочатку в Українській Військовій Організації та Організації Українських Націоналістів, а згодом, у повоєнні роки, на еміграції, стати одним із керівників демократичної фракції у Закордонних частинах ОУН, а тоді – очолити Політичну раду ОУН(з).

У 1957 та 1959 роках в Мюнхені було вбито двох провідників – спочатку Л. Ребета, а через два роки – Степана Бандеру. Політичне вістря обох вбивств було спрямоване на знищення чоловічих осіб української політичної еміграції. Л. Ребет і С. Бандера загинули від рук агента КГБ Богдана Сташинського. Л. Ребет та С. Бандера – це були молоді, тридцятирічні українські націоналісти, які бажали бачити Україну вільною і незалежною державою. Все своє життя вони були революціонерами. У них був

свій кумир – полковник Євген Коновалець, підступно вбитий більшовицьким агентом Павлом Судоплатовим в травні 1938 року. Є. Коновальцем захоплювались і перед його пам'яттю схилялись тисячі українських активістів.

У своїх зізнаннях щодо замордування Лева Ребета на процесі в Карльсруге 9-10 жовтня 1962 року Б. Сташинський повідомляв: „Я знав, що Ребет діє головним чином на ідеологічному відтинку“. Причиною смерті Л. Ребета при лікарському огляді 12 жовтня 1957 року було встановлено: „Імовірно – параліч серця“. Отже, спочатку жодних підстав для припущення, що смерть відбулася внаслідок отруєння, не було. Довгий час, аж до зізнань Б. Сташинського спецслужбам у Західному Берліні на попередньому і судовому слідстві, смерть Л. Ребета вважалася природною.

При дослідженні причин смерті С. Бандери діагнозом спочатку було поставлено „пролом підстави черепа“ і лише згодом, в лікарні, було встановлено отруєння синильною кислотою, але однією з версій смерті у судових слідчих було те, що, можливо, він „сам прийняв синильну кислоту з метою вчинити самогубство“.

Тільки 28 травня 1960 року західнонімецькі чинники поінформували громадськість, що вбили С. Бандеру агенти кремлівських спецслужб. Зізнання агента-перебіжчика Б. Сташинського остаточно розставили усе на свої місця.

Б. Сташинського було засуджено на вісім років тюрми – не як вбивцю, а як зняряддя і помічника вбивника у двох випадках. Справжніми ж вбивцями були ті, що постано-

вили вчинити вбивство, доручили і технічно уможливили його. Вони тоді перебували у Кремлі. „Процес показав, що перед чорним ділом Москви ніхто і ніде не є безпечним, ані держава чи народ, ані одиниця. Незважаючи на впровадження в СРСР після смерті Сталіна ніби нової правовості, вбивства виконуються далі, хіба що з тією різницею, що давніше це була навіть сваволя, а тепер їх чинять на доручення найвищих державних органів. Повна аналогія, зрештою, до облудної кремлівської деклямації про миролюбство з одночасним плянуванням нових агресій“, – писав місячник „Український самостійник“ у п'ятіріччя смерті Л. Ребета.

Виступ дружини Л. Ребета – Дарії Ребет на суді в Карльсруге виявився справжньою несподіванкою. У своєму виступі вона підкреслила, що звинувачує тих, хто підготував злочин і доручив його виконання, тобто більшовицький режим. Супроти Б. Сташинського вона не має почуття ненависті. Його можна навіть пожаліти як людину, яку цинічно зловжито для виконання злочинів.

...Кажуть, що Л. Ребет напередодні вбивства, ніби підсвідомо відчувачи небезпеку, досить енергійно виступив проти бажання свого сина Андрія піти до кінця і сказав йому: „Мені здається, що для тебе буде краще, коли залишишся тут“. Л. Ребет мав відчуття, що за ним стежать.

Вбивали людей, але не могли вбити їхнього духу, вбити ідеї. Жертви з рук ворога викликали незламну волю мобілізувати народ до подальшої боротьби.

Олександр Панченко,
м. Лохвиця, Полтавська обл.

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

СОЮЗИВКА

КАЛЕНДАР ПОДІЙ

26 – 28 ЖОВТНЯ – Halloween Weekend костюмова парада і маскарадна забава для дітей.

3 ЛИСТОПАДА – Весілля.

9 – 11 ЛИСТОПАДА – Пластова Орликіяда.

2006
Masquerade
Winners!

P. O. Box 529 • Kerhonkson, NY 12446
(845)626-5641 • www.Soyuzivka.com

Halloween Weekend!

October 26-28, 2007

TREMBITA BAR Open, Friday 9 pm
Music featuring- 'Matthew Dubas'

DINNER BUFFET, Friday 6-8 pm, \$16.95++
(Shrimp Scampi, Pesto Lamb Chops, Chicken Roulade)

PUMPKIN PICKING, Painting, Crafts, Saturday 1-4 pm

MASQUERADE PARADE for kids, Saturday 4 pm

HAY RIDES to HAUNTED HOUSE
in our Lviv Building, Saturday 5-9 pm

DINNER BUFFET, Saturday 6-8 pm, \$19.95++
(Veal Scaloppini, Beef Wellington, Salmon)
For smaller appetites- \$7.95++

COSTUME ZABAVA, Saturday 9:30 pm
Featuring Ukrainian Band-'HRIM'
Prizes for most creative costumes-
Categories: 1) Best Homemade Costume,
2) Best Male Costume 3) Best Female Costume
4) Best Group Costume 5) Most Original Costume!

Полагоджуйте всі свої фінансові справи ЕЛЕКТРОННО...

За докладнішими інформаціями завітайте на нашу сторінку Інтернету:

www.selfreliancenyny.org

SELF RELIANCE NEW YORK *Federal Credit Union*

MAIN OFFICE:

108 Second Avenue
New York, NY 10003
Phone: 212 473-7310
Fax: 212 473-3251

KERHONKSON BRANCH

6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE BRANCH

226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

ASTORIA BRANCH:

32-01 31st Ave.
Astoria, NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

Your savings federally insured to at least \$100,000 and backed
by the full faith of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

НАДІШЛІТЬ ПОДАРУНОК ТА ОТРИМАЙТЕ ПРАВО НА УЧАСТЬ У РОЗІГРАШІ **ЩОДЕННОГО** ПРИЗУ – \$500!

Надсилайте гроші своїм коханим до України, країн колишнього СРСР, Польщі та Румунії.
Сьогодні ви можете стати переможцем!

**WESTERN
UNION**

1-800-799-6882

Призи щодня! Зайдіть на сторінку
westernunion.com/giftseason
та дізнайтеся, чи стали ви переможцем

**СЕЗОН
ПОДАРУНКІВ!**
ПРИЗ – ЩОДНЯ!

15 ЖОВТНЯ – 31 ГРУДНЯ 2007 Р.

WESTERN UNION "GIFT SEASON" SWEEPSTAKES. NO PURCHASE NECESSARY TO ENTER OR WIN. A TRANSACTION WILL NOT INCREASE YOUR CHANCES OF WINNING. VOID WHERE PROHIBITED BY LAW. TWO WAYS TO ENTER: (1) Automatic Entry: Each time you send a Western Union Money Transfer® consumer to consumer transaction including Money in Minutes option, Next Day Money Transfer, or a 48 Hour Delayed option (the "Qualifying Transaction") sent from the United States at a participating Western Union® Agent location, through westernunion.com or by calling 1-800-CALL-CASH® to the following countries: Poland, Romania, Armenia, Azerbaijan, Belorussia, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Russia, Tajikistan, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan, Moldova, Latvia, Lithuania, and Estonia, during the promotional period from 12:00 a.m. (ET) on 10/15/07, to 11:59 p.m. (ET) 12/31/07, you will automatically be entered into the Sweepstakes with one (1) entry into the Daily Prize Drawings according to the Official Rules. Automatic entry will not be made for completing any other Western Union transactions, including without limitation Western Union® Quick Collect®, Convenience Pay™, Western Union Money Transfer @ ATM, and Prepaid Services transactions. Entrant is deemed to be the person whose name appears as "Sender" on the "To Send Money" form. **NO PURCHASE NECESSARY:** (2) Mail-in Entry: To enter without making a Qualifying Transaction, hand print your complete name, address and phone number on a 3" X 5" piece of paper and mail to **Western Union Gift Season Entry, P.O. Box 5000, Manhasset, NY 11030-5000** for receipt by 1/8/08. Limit one request per mailing envelope. PRIZES: (78) Daily Prizes: \$500 cash. All prizes awarded in the form of a check in U.S. dollar currency. Retail Value of Daily Prizes \$39,000. Odds of winning depend on the number of eligible entries received for each respective entry and drawing period. No limit to Qualifying Transactions or mail-in entries made per person during the promotional period. Limit one prize per person per household. All Federal, State and local taxes related to any prize are the responsibility of the individual winners. Prize winners will be selected in weekly random drawings, see Official Rules available at participating Western Union Agent locations for details or at westernunion.com/giftseason. Promotion open only to legal residents of the 50 United States, who are 18 years of age or older as of 10/15/07. Sponsor: Western Union Financial Services, Inc. ("Sponsor"), 100 Summit Avenue, Montvale NJ 07645. Administrator: Marden-Kane, Inc. ("Judges"), 36 Maple Place, Manhasset, NY 11030.

© 2007 Western Union Holdings, Inc. All Rights Reserved.

БУДЬТЕ ПЕВНІ – ЛИШЕ АЕРОСВІТ ДОСТАВИТЬ ВАС У БУДЬ ЯКЕ МІСТО УКРАЇНИ

Ми об'єднуємо Вас.

ВІД **\$228** *
плюс збори та такси

*ціна наведена на квиток в один бік
та базується на розцінках на квитки
в обидва боки, замовлені заздалегідь

ТЕЛЕФОНУЙТЕ 1-888-661-1620, 1-212-661-1620,
ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ВАШОГО ТУРИСТИЧНОГО АГЕНТА
АБО ЗАМОВЛЯЙТЕ КВИТКИ НА САЙТІ
WWW.AEROSVIT.COM

АероСвіт **AeroSvit**
УКРАЇНСЬКІ АВІАЛІНІЇ UKRAINIAN AIRLINES

Fares are shown in U.S. dollars for Economy Class travel on Aerosvit. Saturday night stay required and maximum stay is 3 months. Tickets must be purchased at least 5 days prior to departure and no longer than 360 days in advance. All fares displayed are one-way based on round-trip purchase. Fares are subject to change without notice and are based on the most direct routing to each destination. Additional transfers will increase the fares. Stopover is possible - \$100 per stopover. Fares do not include fees, taxes and airport charges. Seats are limited and may not be available on all days/flights. Tickets are non-refundable and other restrictions apply.

Асоціація українських правників Америки відзначила 30-річчя

Роберт МакКонел

Андрій Підгірський

ВАШІНГТОН. – 20-23 вересня АУПА – Асоціація українських правників Америки (Ukrainian-American Bar Association, UABA) відзначила своє 30-річчя. Святкування відбулося в Madison Hotel, що за кілька кварталів від Білого Дому.

АУПА є професійною асоціацією американських правників та суддів українського походження. Початково її було засновано для розвитку співпраці, контактів, допомоги членам асоціації, а також для сприяння українським громадам та захисту прав людини. З часу здобуття Україною незалежності її члени тісно співпрацювали з державними установами США та України, зокрема з судовими гілками влади, юристами-міжнародниками, аби сприяти розвитку верховенства права та демократичних принципів в Україні.

Відзначення 30-річчя розпочалося з прийняття в готелі, було продовжене вечерею в Посольстві України і завершилося урочистим бенкетом в ексклюзивному Університетському клубі Вашингтона (University Club of Washington).

Зустріч надала численні можливості для розвитку контактів та відновлення дружніх взаємин. На додаток до святкових прийнять учасники заходу змогли впродовж двох днів прослухати ряд

виступів з актуальних правових тем, зокрема „Ефективне корпоративне консультування: як привабити та утримати корпоративних клієнтів“ (Тарас Шмагала і Елен Джерем); „Право інтелектуальної власності: зміна міжнародного образу“ (Вальтер Ханчук); „Ратифікація Конституції США: аналіз політичних, історичних і правових питань“ (Стівен Ірогоза); „Нові правила розкриття інформації в електронній формі в судовому процесі“ (Джордж Пазуняк); „Розпуск Верховної Ради України згідно з Указом Президента Віктора Ющенка: короткий огляд“ (Богдан Футей, Данило Курдельчук, Надя Дюк); „Директива ч. 1031 і зміни в сфері нерухомості“ (Пітер Піддубний та Ендрю Галів); „Антитрестове законодавство: те, чого ви не знаєте, може вам зашкодити“ (Віктор Рудь); „Глобальні торговельні проблеми“ (Джером Ганіфін і Ендрю Бігун); „Експорт-імпорт нафти та операції у сфері газопостачання в Україні: статус договору з розподілу продукції та діяльність „Нафтогазу“ за кордоном“ (Олександр Малиновський); „Законодавство про сурогатне материнство в Україні“ (Тетяна Липець); „Законодавство про міжнародні корупційні дії: застосування, етичні дилеми і рішення“ (Андрій Підгірський і

Тарас Шмагала).

Захід відвідали чимало учасників, зокрема адвокатів і суддів з України. До складу української делегації увійшли судді з Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України, Судової палати з цивільних справ Верховного суду України, апеляційних судів Києва і областей, представники прокуратури, Державної судової адміністрації, „Укрінюрколегії“, юридичної фірми „Кізін, Бондарчук, Чібісов та партнери“, правники з США.

Новим президентом АУПА обрано С. Ірогозу з Неаполя, Флориди, віце-президентом – Тараса Філевича з Нью-Йорку, секретарем і скарбником – Дж. Пазуняка. Президент А. Підгірський, який склав свої повноваження, обраний головою правління.

АУПА мало честь вітати серед гостей Роберта МакКонела, колишнього помічника Генерального прокурора під час правління Президента Рональда Рейгана та співзасновника „US-Ukraine Foundation“. Він був

головним доповідачем на урочистому бенкеті і оптимістично висловився щодо майбутнього України, посиляючись на нове покоління українців. Також з привітаннями до членів АУПА звернувся сенатор штату Меріленд Ендрю Гаріс.

А. Підгірський вручив відзнаку Асоціації „За досягнення“ Б. Футееві, старшому судді Федерального суду претензій у Вашингтоні, та Д. Курдельчуку, президенту „Укрінюрколегії“ – на знак визнання їхнього тривалого провідництва в просуванні ідеалів АУПА, а також досягнень у справі розвитку взаємин між членами АУПА в США та Україні. Ендрю Стецьків з Філадельфії отримав відзнаку „Нагорода президента АУПА“. Стипендію АУПА призначено Ірині Іващук, студентці права Університету Флориди.

Члени АУПА обрали Лас-Вегас місцем наступного конгресу в 2008 році. АУПА залишається відкритою до всіх правників українського походження.

Андрій Підгірський

Відзначення славних річниць

ДЖЕРЗІ СІТІ, Нью-Джерзі. – В неділю, 14 жовтня, після Служби Божої, яку відправив в Українській греко-католицькій церкві свв. апостолів Петра і Павла о. Василь Путера, була відправлена Панахида з нагоди 65-річчя УПА і 100-річчя з дня народження Романа Шухевича-Тараса Чупринки.

Відзначення дати почалося внесенням прапорів. Їх внесли ветерани УПА Дмитро Вох, Євстахій Кметь, Володимир Васьків, а також діти з СУМ. Після Панахиди всі парафіяни і гості зайшли до церковної залі. Вступне слово мав Зенко Галькович, який привітав усіх учасників відзначення, серед яких була Валентина Тарахівська, голова 7-го Відділу Організації оборони чотирьох свобод в Україні (ООЧСУ) і голова ОЖ ОЧСУ у Пасейку. Промовець привітав Івана Буртика і розповів про його громадську діяльність. І. Буртик збирав пожертви на українські церкви в Казахстані, за які збудував дві церкви, а третю він збудував за свої кошти. І. Буртик докладно розповів про УПА і Романа Шухевича, поєднав минуле і сучасне та висловив надію, що Президент України Віктор Ющенко зробить все можливе, щоб визнати УПА учасницею Другої світової війни. На закінчення всі учасники події заспівали Національний гімн України.

При каві і солодкому відбувалася дискусія про теперішні події в Україні. Святкування спонзорували 14-ий Відділ ООЧСУ.

Дарія Малиновська

Свято в Євангельській церкві

ЮНІОН, Нью-Джерзі. – 13-15 жовтня громада Української євангельської церкви візначила 66-річчя свого заснування. На свято був запрошений відомий американський євангеліст-проповідник Крег Фаслер. На фото: виступає співоча група з Української євангельської церкви в Рочестері, Нью-Джерзі. Фото: Л. Хм.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ („ПРИЯТЕЛІ РУХУ“)

запрошує на зустріч

Наші гості:

ректор Національного університету „Острозька академія“

д-р ІГОР ПАСІЧНИК

і керівник відділу закордонних зв'язків університету

ЕДУАРД БАЛАШОВ

Д-р Ігор Пасічник виступить з доповіддю

„Острозька академія як видатна пам'ятка сучасної України“

Буде показано відеофільм про відновлення університету і його сучасність.

Після ділової частини – частвування.

П'ятниця, 9 листопада 2007 р., о год. 7-й веч.

заля Української католицької церкви св. Івана Хрестителя,
Сенфорд Авеню, Ньюарк, Н. Дж.

Паркувальна площа буде під охороною.

УКРАЇНА І СВІТ

З піклуванням про довкілля України

НЮ-ЙОРК. – На триденній конференції в ООН „Зміни клімату: як ці зміни впливають на людство“, що відбулася 5-7 вересня, Україну представляла Ольга Мелень, керівник юридичного відділу міжнародної благодійної організації „Екологія-право-людина“. З нею розмовляла Наталія Зілгалова-Хаткі.

– Чому був присвячений Ваш виступ на конференції в ООН?

– Мова йшла про зелене інвестування та надходження до бюджету України коштів від продажу квот на викиди парникових газів, використання цих коштів на здійснення екологічних проєктів, пов'язаних із зменшенням викидів

вуглекислого газу в атмосферу, збільшенням джерел поглинання цього газу для вирішення найважливішої проблеми сьогодення – зміни клімату та глобального потепління.

– Чи після конференції буде почутий голос екологів?

– Власне, конференція є тим

позитивною, що питання зміни клімату досліджується на такому високому рівні, як ООН. Деякі держави вже ратифікували Кіотський протокол, і Україна була серед перших держав, що ухвалили підписати цю угоду. Викиди парникових газів України є відносно незначними на сьогодні, а основна маса викидів зменшилася на 50 відс. у порівнянні з 1990-ми роками. До числа держав, які мають найбільше викидів вуглекислого газу, належать Сполучені Штати, Канада, Австралія. Тривалий час проводяться переговори про те, щоб США приєдналися до Кіотської угоди, але, на жаль, політика США ще не

є досить відкритою до реагування на проблеми кліматичних змін. Тільки на рівні деяких штатів та федеральних управлінь ухвалюються конкретні заходи щодо боротьби з глобальним потеплінням.

На жаль, екологічним питанням і в Україні приділяється незначна увага, зокрема забрудненню повітря, незаконному вирубуванню лісів. Хоча Україна приєдналася до Кіотського протоколу та до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, на державному рівні не вживаються відповідних заходів щодо боротьби зі зміною клімату. Україна на сьогодні ще не підготувала жодної цілеспрямованої державної програми з цього важливого питання.

– Наскільки гостро зараз стоїть питання зі зміною клімату для України?

– Для України це питання ще не стоїть занадто гостро. Це означає, що обсяг економіки в Україні не є на тому рівні, як в 1990 роках, коли готувався Кіотський протокол. В той час викидалося набагато більше парникових газів в атмосферу, ніж сьогодні. Але сьогодні в Україні існують й інші проблеми, пов'язані з навколишнім середовищем. Це і вирубування зелених насаджень, захисних лісів, нераціональне ведення сільського господарства, відсутність достатнього очисного обладнання на промислових підприємствах, проживання населення в сильно забруднених територіях, викиди від транспорту та інші проблеми. Уряд України повинен долучитися до вирішення питань, пов'язаних зі зміною клімату і збереженням довкілля.

Відкриття Міжнародної української школи

КИЇВ. – 4 жовтня у Центрі позашкільної освіти Міністерства освіти і науки України відбулось урочисте відкриття загальноосвітнього навчального закладу дистанційної форми навчання „Міжнародна українська школа“, під час якого було проведено перший відеозв'язок з представниками посольств України в різних країнах світу, недільними українськими школами та представниками українських громадських організацій. Станом на 1 вересня в Міжнародній українській школі налічується понад 300 учнів з 14 країн світу.

Міжнародна українська школа є загальноосвітнім навчальним закладом, який очолює Людмила Іванова. Головною метою школи є здійснення конституційного права громадян України, бать-

ки яких тимчасово перебувають за кордоном, та дітей, батьки яких мають громадянство інших держав, на здобуття загальної середньої освіти. Для проведення навчання школа розробляє індивідуальні навчальні плани з урахуванням особливостей дітей, їх здібностей, навчання з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, у вигляді бльочних завдань, відео та очних лекцій, практичних занять, консультацій, підсумкових контрольних робіт тощо.

Учнів до Міжнародної школи зараховують на безконкурсній основі за наказом директора, що видається на підставі особистої заяви (для неповнолітніх – заяви батьків або осіб, які їх замінюють). Навчання завершується державною підсумковою атестацією

на території України, терміни якої визначаються та затверджуються засновником. За результатами навчання учням видається відповідний документ про освіту державного зразка (табел, свідоцтво, атестат).

Учні, які за результатами річного оцінювання не засвоїли програмний матеріал з одного або всіх предметів навчального плану, продовжують навчатися після корегування їхнього індивідуального навчального плану. Навчання платне.

Заяви до школи слід подавати до 18 жовтня і до 1 березня на електронну адресу: m_globo@mon.gov.ua. Тел.: (380-44) 486-2230, телефон-факс: (380-44) 486-2438, 486-2235.

Генеральне консульство
України в Нью-Йорку

MEEST – It's not just a parcel service, it's a reliable network of transportation services with everything you need to move your goods from door to door.

MICT IIC MEEST

- Warehousing
- Broker's service
- Customs clearance
- Any size cargo
- It's THE service for you or for your business
- FULL CONTAINER LOADS
- AUTOMOBILES IN CONTAINERS
- PACKAGING
- INSURANCE

1-800-288-9949
WWW.MEEST.US

Design by YuriLevStudio.com

Український культурний центр в Європі

Д-р Марина Палієнко

Українська бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі з часу її відкриття для відвідувачів у 1929 році і до наших днів залишається важливим центром громадсько-політичного та культурного життя українців на французькій землі.

До створення бібліотеки та її успішного функціонування причинилась значна кількість послідовників Головного Отамана не лише у Франції, але й в інших європейських країнах. Найпомітнішу роль у заснуванні Української бібліотеки відіграли її фундатори – Вячеслав Прокопович, Іларіон Косенко, Олександр Удовиченко, Олександр Шульгин та Іван Рудичів. Свій внесок у розбудову бібліотеки зробили також і воюючі Армії УНР з таборів для інтернованих у Польщі, які масово почали переселятися до Франції у середині 1920-их років. Вже наприкінці того десятиріччя у Франції нараховувалося близько 10 тис. українців, внаслідок чого тут виник один з провідних центрів української політичної еміграції в Європі.

Першим ідею заснування нерукотворного пам'ятника С. Петлюри висунув В. Прокопович. 18 липня 1926 року він писав на сторінках „Тризуба“: „... В Парижі повинна бути Бібліотека ім. С. Петлюри. Повинна бути, щоб молодь наша, беручи в Сорбонні досвід віків, переймаючись досвідом європейським, вчилася з його ідей, з його життя, з його смерті любови діяльної до рідного краю... А Захід бачив, як ми шануємо своїх людей великих“. Того ж року Комітет вшанування пам'яті С. Петлюри в Парижі ухвалив створити бібліотеку і музей, де було б зібрано усе, що торкалося життя та діяльності Головного Отамана.

24 травня 1929 року французька влада офіційно затвердила статут Товариства „Українська бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі“, після чого вона відкрилась для читачів. Статут Бібліотеки передбачав значно ширші функції, ніж власне збирання та збереження українських видань. Вона мала не тільки набути значення наукового та культурно-освітнього центру українознавства у Франції, але й покладала на себе важливі музейно-архівні завдання – збирання колекції пам'яток і предметів, пов'язаних з життям та діяльністю С. Петлюри; сприяння проведенню пошуків в архівах та бібліотеках Франції матеріалів з українсько-французьких зв'язків.

Серед найактивніших представників бібліотеки тих років неможливо не згадати імена таких відомих українських громадських та культурних діячів, як письменник Василь Королів, який організував збирання книжок та коштів у Чехословаччині, генерал Володимир Сікевич у Вінніпезі, проф. М. Антонович у Берліні, проф. І. Шендрік у Львові, сотник М. Забело у Туреччині. Інформації про імена всіх жертводавців регулярно вміщувалися на шпальтах часопису „Тризуб“ бібліотекарем Іваном Рудичевим.

Книжкові фонди бібліотеки поповнювалися майже виключно шляхом безкоштовних надходжень від українських емігрантів. Окрім книжкового, бібліотека мала також значний архівний фонд, матеріали

якого висвітлювали історію української еміграції не тільки після 1920 року, але й попередніх років. Так були придбані архівні матеріали Союзу Визволення України в Німеччині під час війни 1914-1918 років, а також архівні документи українських емігрантів у Швейцарії. Бібліотека мала в розпорядженні документи Уряду УНР в екзилі, досє редакції журналу „Тризуб“, архіви деяких політичних та літературних особистостей, як от Тимофій Котенко, Павло Чижевський або Борис Лазаревський, і нарешті, архіви багатьох українських організацій на терені Франції, зокрема Товариства колишніх воюючих Армії УНР. При бібліотеці, як її неподільна частина, діяв Музей ім. С. Петлюри, де зберігались його посмертна маска, рукописи, світлини, архів Судової комісії в справі процесу Шварцбарда.

Трагічна доля спіткала книжкову та архівну колекцію Української бібліотеки ім. С. Петлюри з початком Другої світової війни – восени 1940 року вона була опечатана, а згодом вивезена нацистами до Німеччини. За приблизними підрахунками, вивезено було близько 15 тис. книжок, а також численні світлини, мапи, музейні експонати та архівні документи (загалом понад сто скринь).

По закінченні Другої світової війни Українська бібліотека ім. С. Петлюри відновила свою діяльність у квітні 1946 року – знов таки завдяки діаспорі, яка почала надсилати книжки, журнали, архівні документи та музейні експонати. Сьогодні бібліотечні фонди нараховують біля 27 тис. книжок та приблизно 500 найменувань журналів і газет, з яких 79 західних видань у постійному комплектуванні.

З плином часу бібліотека повернула собі статус культурного центру, який вона мала до війни, і з відновленням незалежності України в 1991 році її діяльність поширилась і збагатилась.

Рада бібліотеки опікується могилою С. Петлюри на паризькому цвинтарі Монпарнас. Щорічно з ініціативи та за участю бібліотеки організуються заходи, присвячені увічненню пам'яті Головного Отамана, відзначаються річниця його трагічної загибелі, влаштовуються виставки, лекції, періодично відбуваються конференції за участю науковців з Франції, України, США, Польщі та інших країн. Бібліотека опублікувала значну кількість творів, які у своїй більшості присвячені С. Петлюрі. Окремі видання вийшли у світ у співпраці з іншими науковими інституціями: Українською Вільною Академією Наук (УВАН) у Нью-Йорку – два томи творчої та епістолярної спадщини Головного Отамана під назвою „Симон Петлюра: статті, листи, документи“ (Нью-Йорк, 1956, 1979) Українським Вільним Університетом в Мюнхені – „Симон Петлюра: збірник студійно-наукової конференції в Парижі (травень 1976) (Париж-Мюнхен, 1980), Науковим Товариством ім. Шевченка (НТШ) в Сарселі тощо.

У 1999 році Радою бібліотеки за участю П. Грімстед та президента Французької асоціації українських студій професора Данієля Бовуа було вжито конкретних заходів щодо повернення бібліотеці її архівних колекцій

міжвоєнного періоду. Проте ця проблема залишається невирішеною і потребує розв'язання, бо йдеться про культурні надбання не лише еміграції, але й української нації в цілому.

Сьогодні бібліотека стоїть перед надзвичайно важливою справою – реорганізацією своїх фондів та інформатизацією. Через деякий час з бібліотечними каталогами можна буде ознайомитися в Інтернеті. Бібліотека конче потребує коштів на проведення робіт з упорядкування архівів, їх систематизації, описування, реставрації окремих документів. Це скарби національної історії та культури, які мають бути збереженими для наступних поколінь, введеними до наукового та суспільного обігу. Надзвичайно актуальним завданням є створення комп'ютерної бази архівних фондів Української бібліотеки українською, французькою та англійською мовами. Всього цього неможливо здійснити без додаткових фінансових коштів, яких потребує каталогізація та реставрація матеріалів, створення електронних каталогів та інформаційних баз даних. Українська бібліотека сьогодні надзвичайно потребує підтримки українців з усього світу. Ми маємо зберегти і продовжити діяльність нашого найдавнішого національного та культурного центру в Європі!

Завдання Української бібліотеки в Парижі дуже складні і разом з тим почесні, бо вона, втілюючи ідеї С. Петлюри, стала живильним осередком української культури і тим здобула визначне місце не тільки в Європі, але й у

Українська бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі.

цілому світі. Українська бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі вписала не тільки одну з найяскравіших сторінок в українську історію, але й стала справжнім пам'ятником Голові Директорії та Головному Отаманові, одним із символів боротьби за українську незалежність.

При Українському Конгресовому Комітеті Америки (Відділ в Ілліной) засновано „Меморіальний Фонд ім. С. Петлюри“ для збору коштів на комп'ютеризацію архівів Української бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі. У кредитівці „Самопоміч“ в Чикаго відкрито благодійний рахунок за числом: 107572. Кореспонденцію та пожертви просимо надсилати за адресою: Symon Petlura Memorial Fund, 2247 W. Chicago Avenue, Chicago, IL 60622 - USA. За додатковими інформаціями звертатися на електронну адресу: hrushetsky@yahoo.com.

Товариство Української Мови ім. Шевченка

широ запрошує на зустріч

з др. Ігорем Пасічником, ректором

ОСТРОЗЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Середа, 14-ого листопада, 2007

6 год. веч.

Український Релігійно-Культурний
Осередок св. Андрія
4100 S. Biscayne Dr.
North Port, FL

Українська проща на Соловки

Ерік Яшкевич народився у сталінському таборі.

Микола Коробко

Соловецькі острови... Для молодого покоління ці слова мало що значать, а от в СРСР потреби в тлумаченнях з цього приводу не було... Як зазначає журналіст Сергій Шевченко, „Соловки – загальне ім'я, що позначає політичний терор, катування, духовний геноцид“. Соловки треба побачити особисто. Помолитися у храмах. Запалити свічку в храмі Вознесіння.

Одним з перших українців майже

250 років тому свій страдницький шлях від запорізького краю до вікування на приполярному острові безповоротно пройшов останній кошовий отаман Запорозької Січі Петро Калнишевський. Справжньою Голгоотою для тисяч українців стали Соловецькі острови за часів більшовицького режиму. 25 травня 1920 року на Соловках було засновано табір примусових робіт, а на початку червня 1923 року прибула перша партія в'язнів. У камерах не було ні ліжок, ні будь-якої постелі. Люди спали в самій білизні на вкритій інеем кам'яній підлозі церкви. Ці людські страждання були запрограмовані системою і цинічно маскувалися під акт творення нової людини. Табір поповнили „куркулі“, представники національних партій, „ухильники“, „шпигуни“ і до 30 відс. кримінальних злочинців.

2 липня 1937 року Політичне бюро Комуністичної партії вирішило „раз і назавжди позбутися неблагонадійних і соціально-небезпечних громадян“. На виконання цієї постанови 5 серпня 1937 року розпочалася операція „ежовської чистки“ суспільства від антирадянських елементів. Репресії набули небачених розмірів. Наказ визначав кількісні „ліміти“ розстрілів для кожного регіону СРСР, а також фіксував персональний склад „трійок“, що виносили вироки. Вироки виносилися заочно і без участі захисту й звинувачення, оскарження не підлягали. Розстрілювали „з обов'язковим цілковитим збережен-

Гостей з України зустрів Андрій Литвин.

ням таємниці часу і місця“. Акція мала тривати чотири місяці. За цей час було заплановано засудити до розстрілу 75,950 осіб, ув'язнити 193 тис. осіб.

Якову Апетерові, начальникові Соловецької тюрми особливою призначення, було затверджено „для репресування“ 1,200 осіб. 27 жовтня і 3-4 листопада 1937 року капітан державної безпеки Михайло Матвеев з помічниками розстріляв в урочищі Сандармох Медвежогорського району Карелії 1,111 в'язнів так званого „соловецького етапу“, серед них – 300 українців. Серед розстріляних були поет-неокласик Микола Зеров, засновник театру „Березіль“ Лесь Курбас, драматург Микола Куліш, письменники Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Валер'ян Поліщук, Григорій Епик, Мирослав Ірчан, Марко Вороний,

Михайло Козоріз, Олекса Слісаренко, Михайло Ялович, академіки Степан Рудницький і Матвій Яворський, історик Сергій Грушевський та інші представники цвіту нації... Серед розстріляних були молоді жінки віком 25-30 років. Вони зазнали ще й особливої наруги: наглядачі не могли обійтися без оргій. Дітей, які народжувались у цих нелюдських табірних умовах, відбирали у матерів. Практично, всі вони не мали шансів вижити...

М. Зеров писав за три роки до своєї смерті: „Стою німий і жити вже безсилий: вся думка – з білим і смутним горбом немилосердно ранньої могили“.

Перегорнімо щоденник наших відвідин Соловецької колонії. В ніч на 2 серпня ми перетнули кор-

(Закінчення на стор. 26)

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

**Це найкраще місце
для збереження
ваших ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

Сертифікати

Звичайні Сертифікати

Однорічні Сертифікати	5.13% APY (5.00% APR)*
П'ятьрічні Сертифікати	5.44% APY (5.30% APR)*

ПОЗИКИ РІЗНОГО РОДУ: на легкові автомобілі, вантажівки, моргеджі, позики під забудову земель, позики на будівництво та ін. – і все це на найкращих умовах, з конкурентними відсотками.

Пластикові картки: ATM, VISA Credit & Debit.

* APY-Annual Percentage Yield. Річний відсоток може бути змінений без попередження.

\$1,000 мінімальний вклад. Начисляється штраф за передчасне розірвання угоди.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$100,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Повернення славетного шахіста

До 100-ліття від дня народження Степана Попеля

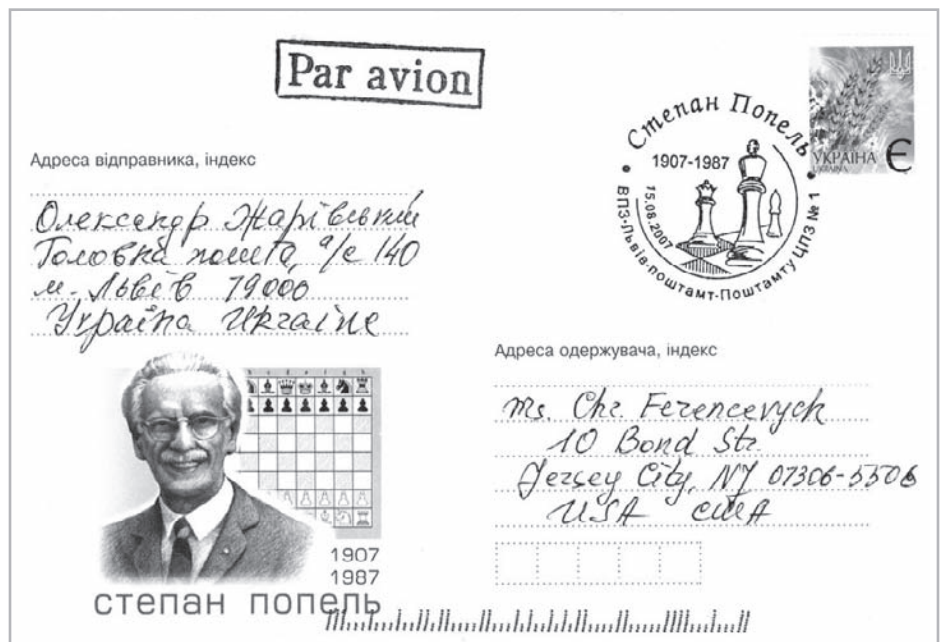
Олександр Жарівський,
голова Львівського обласного товариства філателістів

Відомий український шахіст і цікавий оповідач Орест Попович (його фахові статті на шахову тему не раз публікувалися у „Свободі“) в своїй книзі „Партії та розповіді шахіста з Америки“ („Академічний експрес“, Львів, 1996 рік) пише: „Десь у п'ятдесятих роках я, так з цікавості, запитав одного шахіста-любителя в Америці, чи знає він, хто є чемпіоном світу з шахів. Ботвинник, відповів він. Правильно, кажу. А хто на другому місці? Попель! – заявив він без вагання. Така патріотична, хоч очевидно неправильна, відповідь віддзеркалювала ту велику славу, що нею користувався професор Степан Попель, як шахіст, серед української діаспори на Заході“.

Народився майбутній шаховий майстер 15 серпня 1907 року в Комарниках на Бойківщині. Навчаючись у Львівському університеті, він у 1924 року здобув звання чемпіона університету з шахів. Тут же здобув ступінь магістра філософії (1931 рік) та права (1938 рік). Після закінчення вищих студій С. Попель викладає латинську та французьку мови у львівських гімназіях, не покидаючи свого захоплення шахами і в 1929 році здобуває титул чемпіона Львова з шахів, а в 1928, 1943, 1944 роках стає чемпіоном Західної України. Саме з ініціативи С. Попеля в 1926 році у Львові було

засновано Товариство українських шахістів. Навіть в умовах Другої світової війни були організовані шахові дружини, які проводили між собою змагання. На той час у Львові діяло три шахові клуби – УТТ-1, „Україна“ та „Тризуб“. В грудні 1943 року до цих змагань було залучено ще одну дружину – „Дніпро“ з Винників, в складі якої виступав політемігрант з СРСР Федір Богатирчук – чемпіон України з шахів 1937 року.

В обох діаспорних українських енциклопедіях (В. Кубійовича та англomовній Гузара-Струка) в статтях про С. Попеля подано інформацію про те, що в 1929-1944 роках він був особистим секретарем Митрополита Андрея Шептицького. На жаль, про цей період його життя практично нічого не відомо. А передувала цьому подія, яка мало не коштувала С. Попелеві життя. Невідомо з яких причин (чи то через невдало зіграну шахову партію, чи в стані глибокої душевної депресії) одного дня С. Попель вирішив вдаватися до самогубства. На щастя, велику дозу снотворного він прийняв, не усамітнівшись десь в закутині, а на лавці біля Народної лікарни ім. Андрея Шептицького. Знепритомнілого чоловіка зауважив хтось із персоналу лікарні. Йому було надано медичну допомогу. Д-р Мар'ян Панчишин, який керував Народною лікарницею і був особистим лікарем Митрополита, впізнав у пацієнті відомого шахіста і повідомив про нього А. Шептицького. Митрополит попро-

Поштовий конверт України на честь Степана Попеля.

сив привести до нього невдаху-самогубця. Невідомо, яка розмова відбулася між ними, однак, відтоді і аж до смерті А. Шептицького його особистим секретарем до справ цивільних був С. Попель. Очевидно, що підставою для отримання цієї посади послужило його володіння українською, польською, російською, французькою, німецькою, латинською і грецькою мовами.

На еміграції С. Попель не розлучався з шахівницею. В 1944 році, в Кракові він звів до нічийного рахунку 2:2 гру з Ф. Богатирчуком. Далі життєвий шлях привів С. Попеля до Парижу, де він перебував до 1956 року. У квітні 1947 року Лувр влаштував у Парижі міжнародний шаховий турнір, в якому С. Попель виступав як бездержавний українець і посів четверте місце

Тричі С. Попель виграв чемпіонати Парижу – у 1951, 1953, 1954 роках. Однак, здобувши такі високі титули і проживши в Парижі 10 років, він так і не отримав французького громадянства. Причиною стало постійне перебування в помешканні С. Попеля українських скитальців, серед яких були відомі політичні діячі в еміграції, за якими велося стеження. Власне, за таких обставин зник паспорт С. Попеля, який знайшовся в Мюнхені, коли там в 1959 році було вбито Степана Бандеру і при тілі вбитого було знайдено паспорт на ім'я С. Попеля. Виявилося, що провідник ОУН довгий час проживав з цим паспортом, вклеївши туди свою фотографію.

В 1946-1955 роках С. Попель брав

(Закінчення на стор. 26)

Українська Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч Український Народний Союз – Дітройтська Округа

запрошують українську громаду на семінар

Теми семінару:

- Затвердження заповіту судом
- Нові закони соціального забезпечення
- Нові страхові продукти
- Збільшення страхування на ощадності членів кредитівки

Ці справи обговорюватимуть:

- Honorable Kathryn George, суддя, Macomb County Probate Court
- Martin Brosnan, адвокат – Caputo, Brosnan, PC
- Оксана Тритяк
Головний організатор УНС
- Романа Дигдало – член Дирекції Української Федеральної Кредитівки Самопоміч

Семінар відбудеться в неділю, 11 листопада 2007 р.
о 2-ій год. по пол.

в Українському Культурному Центрі,
26601 Ryan Road, Warren, MI

Кава, чай і солодке після програми.

Вступ вільний.

Приятелі Українського Католицького Університету Міста Чикаго

ласкаво запрошують Вас на четвертий

Святковий Обід

на підтримку

Українського Католицького Університету

Проф. Мирослав Маринович

Колишній політ'язень-правозахисник
Перший віце-ректор Українського
Католицького Університету
Радник з екуменічних питань
Блаженнішого Патріярха Любомира
Кардинала Гузара

Влади́ка Діоні́сій (Ляхо́вич), ЧСВВ

Член Патріяршої Курії УГКЦ
Представник Його Блаженства Патріярха
Любомира Кардинала Гузара

Неділя, 11 Листопада 2007
о год. 1-ій попол.
Український Культурний Осередок
при Парафії св. Володимира і Ольги
2247 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622

Вартість квитка \$30 від особи. Чеки випускати на "UCEF".
Квитки можна придбати в парафіяльних урядах, в
кредитівці "Самопоміч" або вислати чеки на адресу:
Chicago Area Friends of the Ukrainian Catholic University, c/o UCEF,
2247 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Додаткові інформації, тел. (773) 235-8462

Рекляма – ключ до успішного бізнесу!

ПОДОРОЖІ

Українців шанують в Канаді

Прапор України в Музеї еміграції.

Коли океанський теплохід прийшов до Канади, директор круїзу Давид Пепер порадив мені відвідати музей еміграції в порту, на 21-му пірсі, де є чимало матеріалів про українців. Директор взагалі був великим прихильником України: відпустки проводив на гірських схилах Карпат і Криму, милувався вродою Юлії Тимошенко, а у танцювальній групі корабельного театру половину складу мав з України: Сашко Карпець і Світлана Двояшкіна, Олена Огій і Сашко Авдеев, Юля Сухина і Назар Винар... „Це найкращі у світі танцюристи“, – сказав Д. Пепер.

Музей еміграції був влаштований у тому самому місці, де ступали на канадську землю приходьки з Європи. Навіть залізничний вагон, у якому їх везли далі, зберігся. А в самому музеї було влаштовано імітацію вагону, тож коли я став на його сходинку, у вікнах засвітилися екрани і попливли краєвиди Канади.

Багато років тому перші українці такої інформації про нову країну поселення не мали. У кінозалі, яка нагадувала давні часи, показували полієкранний фільм, у якому кілька сюжетів демонструвалося одоночасно. На першому пляні з'явилася заклопотана родина новоприбулих – чоловік з дружиною і двійко дітей. Раптом жінка запитала: „Тарасе, а куди ж тепер?“ Виявляється, фільм починався з українців, і далі Тарас роповідав дружині і синові Іванові (як гарно той вимовляв – „Тату!“) про Канаду. Жінка усе ж непокоїлася: „Як же ми будемо жити так далеко від рідного краю?“ Тоді Тарас дістав з пазухи Шевченків „Кобзар“, і дружина зраділа, бо відтепер мала

моральну підтримку.

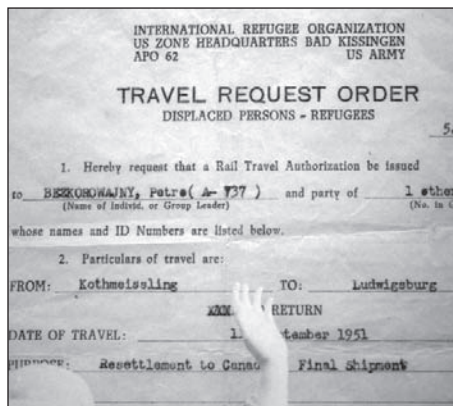
У музеї показано багато матеріалів про українців, деякі з яких я зфотографував. Розповідалося, що у 2001 році в Канаді проживало 1,071,060 канадців українського походження. Українці Канади були восьмою за чисельністю етнічною групою в країні. А у світі Канада є третьою країною з найбільшим числом етнічних українців після самої України і Росії.

Першими приїхали сюди в 1891 році Іван Пилипів та Василь Єленьяк. І. Пилипів заснував поселення Една-Стар. Але ініціатором масової еміграції українців до Канади вважається д-р Йосип Олеськів, який намовив багатьох українців з Галичини і Буковини їхати до Канади. Вони оселилися в Альберті, Саскачевані і Манітобі, ближче до осикових гаїв. До осики українці додали калину. Тоді все, що росло на власній ділянці, було безкоштовним. Міцніло культурне середовище і родинні зв'язки.

У 1914-1921 роках уряд Канади визнав українців з Австро-Угорщини „союзниками ворога“ і зажадав реєстрації у державних органах. Понад 5,000 етнічних українців опинилися у спеціальних таборах для інтернованих і на примусових роботах. 24 серпня 2005 року прем'єр-міністр Канади Пол Мартін назвав інтернування „сумною сторінкою історії Канади“ і пообіцяв 2.5 млн. дол. на освітні і пам'ятні заходи. Тепер у Канаді є музей під відкритим небом „Село спадщини української культури“, де відтворений побут першої хвилі іміграції до Канади.

Коли будете у Галіфаксі, раджу відвідати музей, у якому так прихильно показано українських приходьків.

Левко Хмельковський

Документ Петра Безкоровайного.

„Щиро вітаємо в Канаді!“

Валізи переселенців.

Через океан – до Канади.

Перша допомога – від українських сестер.

Залізничний вагон з минулих часів.

Імітація давнього пароплава – кінотеатр в музеї.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ ОЛЕГА ЧМИРА

МЕДІСОН, Нью-Джерзі. – 14 жовтня в концертній залі Дрю-університету відбувся великий концерт „Українські зірки в Америці“, присвячений 25-річчю сценічної творчості відомого оперного співака Олега Чмира-Опалинського (баритон). В концерті взяли участь Оксана Кровицька (сопрано), Лаура Зупа Д'Авела (сопрано), Антоні Дайно (тенор), струнний квартет ім. Миколи Леонтовича в складі – Юрій Харенко, Олександр Абаєв, Борис Девятков, Володимир Пантелеєв, концертмайстер Давид Маюла, ведучий Ігор Раковський.

До програми були включені дуети з всесвітньо відомих опер „Чарівна флейта“ і „Дон Хуан“ Вольфганга Моцарта, „Лючія де Ламермур“ Гаєтано Доницеті, „Севільський цирульник“ Джоакіно Россіні, „Сила призначення“, „Трубадур“ і „Дон Карлос“ Джузеппе Верді, „Кармен“ Жоржа Бізе, а також українських

композиторів Семена Гулака-Артемівського – „Запорожець за Дунаєм“ і „Мелодія“ Мирослава Скорика у виконанні квартету, який також грав твори Моцарта. Зачарувала присутніх українська народна пісня „Місяць на небі“ у виконанні усіх артистів (аранжування М. Скорика).

З подякою і привітаннями виступили скарбник УНСоюзу Рома Лісович, Михайло Козюпа з кредитівки „Самопоміч“ у Парсипані, Нью-Джерзі, Ярослав Федун з кредитівки в Кліфтоні, Нью-Джерзі.

Спонзорували концерт Український Народний Союз, кредитівки в Ньюарку/Парсипані/Джерзі-Сіті, та Кліфтоні/Пасейку, Нью-Джерзі, і Савт Бавнд-Бруку/Картереті/Нью-Йорку, а також об'єднання „Самопоміч“ в Ньюарку і компанія „Міст“.

Л. Хм.

Фото: Рома Гадзевич

Олег Чмир-Опалинський і Оксана Кровицька.

Струнний квартет ім. Миколи Леонтовича.

Лаура Зупа Д'Авела і Антоні Дайно.

Концерт „Віденського піано-тріо“

НЬЮ-ЙОРК. – В суботу, 6 жовтня, відоме „Віденське піано-тріо“ завітало вдруге з концертом до Українського Інституту Америки. Як минулого разу, в лютому 2003 року, так і тепер артисти підготували програму мінорного настрою, тим разом слов'янської музики. В склад цього ансамблю входять Стефан Мендль, Вольфганг Редік і Матіас Гредлер.

Вечір почався фортепіановим „Тріо“ Йозефа Гайдна, у якому вперше композитор запропонував тематичну розробку, засновану на мотивному чергуванні. „Тріо е-моль“ – це одне з чотирьох мінорних творів з 43 творів майстра цього жанру. Віденці справно виконали комбінації фортепіано, скрипки й чельо, де смичкові інструменти провадять між собою діалоги або грають в унісоні. Виконання було перлисте й ясне, представляючи найвищий ступінь австрійського мистецтва клясичного періоду.

Бедржих Сметана, основоположник чеської опери та програмної симфонії, у своїх творах використовував інтонації чеських пісень і танців, спирався на національні легенди і мелодії. Більшість творів камерної музики зв'язана з його власними переживаннями, його хворобою, включно до втрати слуху в 1874 року, коли він був змушений припинити виступи як соліст

або диригент. Залишилась йому тільки композиторська діяльність. Тріо скомпоноване в 1855 році і пов'язане з втратою його доньки. У виконанні цього бурхливого твору скрипаль В. Редік, що сам впровадив першу тему без акомпаніменту, надав звукові драматичного тону, який підхопив челист та згодом піяніст, і тут почався конфлікт батькових почувань, які остаточно перервала каденція фортепіяна, після якої все це повторилося, тільки з більшою силою. Драматизм туги і трагізм музики було втримано у дальших частинах.

Головним твором вечора було „Тріо а-моль“ Петра Чайковського, яке в інституті прозвучало 17 років тому, 6 жовтня 1990 року, в концерті до 150-ліття П. Чайковського. В цьому жанрі композитор не почувався добре, але хотів написати меморіальний твір з приводу смерті Миколи Рубінштейна з посвятою „Пам'яті великого артиста“.

Тріо, написане протягом двох місяців, було закінчене 9 лютого 1882 року, мабуть на прохання Надії фон Мекк, добродійки композитора, яка наполягала на цьому жанрі з вимогою, щоб фортепіано мало складнішу роль, бо в її домашньому тріо був молодий піяніст француз Клод Дебюсі.

„Тріо“ має тільки дві частини.

Перша – „Елегійна п'єса“, друга – тема з довгим набором варіацій, яка асоціюється з М. Рубінштейном, де в кожній варіації віддзеркалюється інцидент з його життя.

Віденці зіграли його з повнокровним звуком та тужливою елегійністю, без пересадки трагізму та самопожаління, як це можна чути в інших ансамблях.

Треба сказати, що скрипаль В. Редік володіє доброю технікою гри і в ансамблі продукує всі потрібні

кольори, вписані в музичну тканину, подібно, як і челист М. Гредлер, що сочистим тоном доповнював музичний образ романтичної картини. Особливе признание належить С. Мендлеві – піяністові ансамблю, що оживив ці технічно тяжкі і рідко виконувані твори, наповнивши їх іскрометною вітальністю, даючи слухачам лекцію ансамблевого музикування.

Богдан Марків

„Віденське піано-тріо“ в Українському Інституті Америки.

Музика Віктора Косенка на компактному диску

До 100-річчя від дня народження композитора Віктора Косенка Наталя Шкода награла в англійській фірмі „Toccata Classics“ перший компактний диск з його фортепіановою музикою „11 етюдів у формі старовинних танців, оп. 19“.

Етюди, створені в 1928-1929 роках, можна грати як самостійні номери, як це ввійшло як дидактичний матеріал в навчальних закладах України. Н. Шкода зіграла цей цикл як одну цілість.

Цей перший авторитетний випуск варто придбати шанувальникам української класичної музики. Для цього прошу звертатися електронною поштою: shkodana@yahoo.com або через Інтернет: www.geocities.com/shkodana/homepage

Богдан Марків

Українська проща...

(Закінчення зі стор. 22)

дон з Білоруссю і взяли курс на Санкт-Петербург. На спорудження міста Петра в карельських боло-тах всього лише через 50 років після Переяслава було кинуто тисячі нащадків козацької вольниці. Своїми тілами вони заклали підвалини палаців. Маючи вільний час, я розговорився зі своїм супутником Еріком Яшкевичем. Він народився у сталінському концтаборі і був одним з небагатьох, кому довелося (язик не повертається сказати після почу-того – пощастило) вижити. Пізніше за своїм запитом він дізнався про запізнілу реабілітацію своєї матері Антуанети Яшкевич. За його слова-ми, сьогодні у Києві проживає кілька осіб, народжених, подібно до нього, у концтаборах.

Пізньої ночі ми вирушили до Петрозаводська, де на околицях міста нас привітав Андрій Литвин –

один з перших засновників у Карелії Товариства української культури „Калина“, батько якого у 1937 році був засуджений на 25 років. Нас радо вітала і голова „Калини“ Лариса Скрипникова.

Карели в республіці складають всього 9.2 відс. населення, українців тут 20 тис. – третина населення.

Л. Скрипникова згадала про маловідомий факт перебування в Карелії засланою Катериною II до Архангельська автора слів гімну України Павла Чубинського, який написав там етнографічний нарис „Корели“.

Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Дмитро Павличко відзначив, що українська делегація прибула з нагоди 70-річчя розстрілу в Карелії великої групи політв'язнів, і подякував урядові Карелії за те, що стало можливим вирішити питання про встановлен-ня пам'ятника жертвам репресій в Сандармосі.

Наталія Осьмак, дочка Кирила

Осьмака – колишнього президента УГВР, члена Центральної Ради пер-шого періоду, згадала про те, що їй довелося багато років працювати в Карелії, проектуючи мости.

Зустріч із активом „Калини“ відбулася в приміщенні Будинку національних товариств, де українська громада має свою кімнатку. Привезені на подару-нок навчальні посібники були з вдячністю прийняті до бібліотечки товариства.

Присутні радо зустріли звістку про те, що донька солістки хору Тетяни Бойко – Ганнуса за направ-ленням товариства зарахована на навчання до Київського університету культури. Зворушливо прочитала власного вірша „Моя розмова з бабу-сею“ Марійка Лапшина, яка разом із матір'ю приїхала з Житомирщини для відзначення скорботної дати. Прадід і бабуся Марійки в часи репресій були вислані на Соловки. У притихлій залі, як молитва, луна-ли слова юної поетеси.

Повернення...

(Закінчення зі стор. 23)

участь у 18 міжнародних шахових змаганнях в Західній Європі, здо-бувши 14 перемог. Переїхавши в 1956 році до США, він завойовує перші місця в чемпіонатах штатів Іліной, Мишиген, Мінесота, Небраска, а в Північній Дакоті він багато років утримував титул позаконкурентного чемпіона штату. Він довгий час очолював і Шахову асоціацію Північної Дакоти. Помер С. Попель у грудні 1987 року і похований у місті Фарго (Північна Дакота).

У своїй книзі „Початки шахіста“, яка побачила світ 1943 року в українському видавництві „Краків-Львів“, С. Попель висловив надію, що його праця „стане цеглиною в підвалинах, що на них виросте рідна шахова література“. І так ста-лося. Численні вихованці Львівської шахової школи здобули чимало високих нагород на самих шахових змаганнях і залишаються в числі найсильніших шахістів світу.

Після розпаду СРСР, коли з імені С. Попеля було вже знято заборону, Львівська обласна федерація шахів започаткувала Міжнародний шаховий турнір пам'яті С. Попеля. Перший відбувся в 1996, другий – в 1999-му, третій – в 2003 році. А в рік сторіччя від дня народження нашо-го славного краянину запланова-но провести вже четвертий турнір його імені. Не обминула увагою цю ювілейну дату і українська пошта, присвятивши С. Попелеві пам'ятний маркований конверт з його пор-тремом, який на Львівському поштамті в день ювілею погашався пам'ятним поштовим штемпелем.

Спеціальний кінопоказ в Українському кіноклубі Колумбійського університету

НЮ-ЙОРК. – У четвер, 8 листо-пада, о год. 7:30, у Колумбійському університеті (702 Hamilton Hall), відбудеться показ італійського фільму „Незнайомка“ з української теми. Їхати лінією підземки ч. 1, до зупинки „116-та вулиця“. Фільм італійською мовою з англійськими написами. Показ безкоштовний і відкритий для всіх бажаючих.

Після фільму відбудеться дискусія на тему „Секс-торгівля українськими жінками у сучасному західному кінематографі“. Подорожці імпрези на: www.columbia.edu/cu/ufc.

Останнім часом зростає зацікавлення західних кінемато-графістів українською тематикою. У США, Канаді, Польщі, Голяндії, Австрії та Італії вийшли фільми, в яких українська тема посідає цен-тральне місце. Український кіноклуб Колумбійського університету (УККУ) щойно оголосив спеціальну позачер-гову імпрезу, яка має засвідчити цю тенденцію.

Найновіша художня стрічка виз-наного у світі італійського режисера Джузеппе Торнаторе „Незнайомка“ (оригінальна назва „La Sconosciuta“) – це історія молодої українки Ірини (її грає російська акторка Ксенія Рапопорт), яка шукає працю прибиральниці в Італії. Вона хоче прибирати в будинку, де живуть ювеліри, у родини Адакерів. Виявляється, що Ірина в минулому була змушена працювати не лише секс-рабинею для багатих клієнтів,

але й її запліднювали на замов-лення тих таки багатих клієнтів, а після народження дитини силоміць забирали її і передавали „замов-никам“. Це тривало кілька років. Тепер Ірина водночас ховається від колишнього власника і намагається віднайти одну зі своїх дітей.

Фільм дуже драматичний, спов-нений напруги і несподіваних поворотів сюжету. Музика сла-ветного кінокомпозитора Енйо Моріконе. В Італії із „Незнайомкою“ пов'язують великі надії. Фільм дівстав найвищу кінонагороду країни, Італійська кіноакадемія висунула його на Оскара у категорії найкра-щого чужомовного фільму.

Українська тематика посідає цен-тральне місце у фільмах „Обіцянки зі сходу“ (режисер Девід Кроненберг, Канада), „Імпорт-експорт“ (Ульрих Зайдель, Австрія), „Витвори уяви“ (Керолін Комз, Канада), „Повертаючи борги“ (Славомир Фабіцький, Польща), „Евіленко“ (Давід Ірієго, Італія), „Душка“, (Йос Стелінг, Голяндія), „Пан Пилипенко і його субмарина“, (Ян Гінрик Древіс та Рене Гардер, Німеччина), „Неназвана зона“, (Карлос Родрігес, Іспанія), „Радіофобія“ (Хуліо Сото, Іспанія). Всі ці фільми, за винятком найновішої „Душки“, вже є в колекції УККУ. Частину з них кіноклуб планує показати у Нью-Йорку та інших містах США й Канади.

Юрій Шевчук

РАДА ДИРЕКТОРІВ
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

щиро запрошує

на прийняття та відзначення праці
зірки кіно-екрану, сцени та телевізії

**ДЖЕКА ПАЛЕНСА
(JACK PALANCE)
в річницю його смерті.**

Члени родини Паленс будуть присутні
та отримають почесне членство
в Українському Інституті Америки.

Джек Паленс отримав нагороди
Оскара, Емми, Голден Глоб,
був непохитним оборонцем свого
українського походження.

**П'ятниця, 9 листопада 2007 р.,
год. 7-ма веч.**

Український Інститут Америки
2 East 79th St. (at 5th Avenue), New York, NY

Присутність необхідно зголосити до

**1 листопада 2007 р.
на тел.: (212) 288-8660**

або programs@ukrainianinstitute.org

Про гаряче і добре серце маестра Михайла Мороза

На портреті: Володимир Чарський-„Беркут“, пор. Лев Футала-„Лагідний“, сот. Михайло Дуда-„Громенко“. Зліва: Володимир Бойко – керівник Музею визвольних змагань у Львові; Ярослав Хімко – завідувач Музею Тараса Чупринки в Білогорічці; Лев Футала – голова товариства вояків УПА в США; Богдан Чайковський – директор Історичного музею у Львові; Богдан Ковалик – Головна управа товариства вояків УПА в США.

Цього року проминуло 15 років від дня смерті великого українського мистця Михайла Мороза. Пригадується мені 1947 рік, після рейду деяких Відділів УПА та менших бойових груп ОУН і деяких боїв Служби Безпеки в Західню Європу. Сотня УПА, яка, з огляду на конспірацію, мала назву „Ударник-2“, однією з перших перейшла до Західньої Німеччини. Командував сотнею поручник, відтак підвищений до сотника, Михайло Дуда-„Громенко“.

Після звернення до американців на терені Німеччини, вояки сотні були інтерновані та поселені в Дегендорфі.

В таборі інтернованих ми перебували кілька місяців. З огляду на тодішню політичну ситуацію та на союз Америки і СРСР, ми не були певні, чи нас не передадуть до СРСР. Однак, так не сталося. Прийшов час, і ми були звільнені з табору інтернованих. Стараннями сітки ЗЧ ОУН нас розмістили в окремих Ді-Пі – таборах для переміщених осіб, де скупчено жили українці, які вийшли на Захід ще в 1944-1945 роках, а також ті, що примусово були вивезені з України до Німеччини на працю та звільнені після закінчення Другої світової війни. Ці особи не хотіли повертатися до рідних країв, під окупацію

більшовиків. Вояки сотні поділилися на менші групи, щоб було легше їх розмістити та легально оформити.

Частина з сотні „Ударник-2“, до якої належав я, були приділені до табору Ді-Пі в Регенсбургу. В таборі я зустрів своїх батьків та двох молодших братів. Після оформлення в таборовій адміністрації дехто з нас продовжував навчання, брали теж участь в імпрезах, влаштовуваних мешканцями табору. Під час однієї імпрези я мав нагоду познайомитися з маестром М. Морозом. Він, крім малювання, співав у хорі, у якому своїм тенором захоплював слухачів. Також знаходив час зустрічатися з членами рейдуючих частин УПА. Маестро мешкав в таборі зі своєю дружиною Іриною та сином Ігорчиком. Подружжя Морозів не лише ідеологічно сприяло боротьбі ОУН, УПА, але мали гарні спомини з зустрічей з членами ОУН, УПА в Україні у 1944 році. День, в якому родина Морозів покинула Україну, залишився у їхній пам'яті на ціле їхнє життя. Щасливо, при активній допомозі членів, учасників визвольної боротьби, їм удалося уникнути всіх небезпек і податися на Захід. По якомусь часі замешкали в таборі Ді-Пі у Регенсбургу. Незважаючи на тяжкі таборові обставини, М. Мороз продовжував малювати. У цій своїй професійній праці запропонував деяким упістам, що радо буде малювати їхні портрети. Одного з них маестро вибрав сотника М. Дуду-„Громенка“, який мешкав у Регенсбургу та малював інші групові картини. Від'їжджаючи з табору до США, мистець не залишив намальованих портретів. Взяв з собою пор-

трети сотника „Громенка“ і ще одну картину, на якій є він, Лев Футала-„Лагідний“ і Володимир Черкаський-„Беркут“. Сотник „Громенко“ повернувся в Україну, де 7 липня 1950 року загинув героїською смертю в бою з органами спеціальних відділів НКВД.

Минали роки, й у 15-ту річницю відходу у вічність свого чоловіка Ірина Мороз передала портрети Головній управі товариства вояків УПА в США для розміщення їх у безпечному місці, щоб пам'ять про сотника УПА була збережена для майбутніх поколінь. Члени Головної управи товариства вояків УПА привезли портрет сотника Громенка і другий, з трьома упістами, до Львівського історичного музею, у відділ Історії визвольних змагань України. Директором Музею є Богдан Чайківський, а керівником цього відділу – Володимир Бойко.

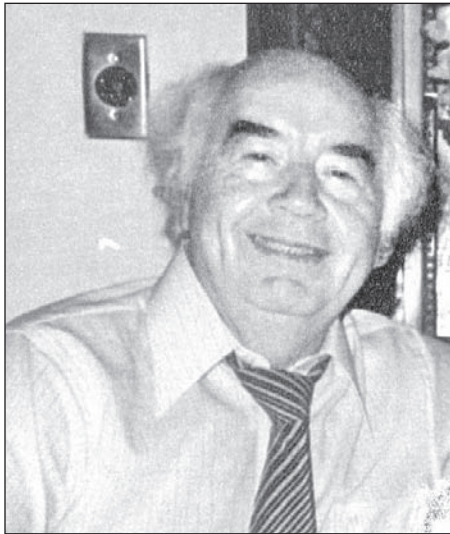
Відзначаючи 100-ту річницю від дня народження ген.-хор Романа Шухевича-Тараса Чупринки у Львові 27-29 червня, члени Головної управи товариства вояків УПА Л. Футала і Богдан Ковалик передали портрети до Львівського історичного музею, звідки вони перенесені до Білогорщі, в музей Романа Шухевича-Тараса Чупринки. Завідуючим музею є Ярослав Хімко.

Вдова М. Мороза – І. Мороз тим своїм жестом не лише вшанувала пам'ять маестра, але теж збагатила Львівський історичний музей. Про М. Мороза як визначного українського мистця написано багато. Ми ж хочемо підкреслити, що він був палким українським патріотом.

Щира подяка І. Мороз і також синові Ігореві за збереження та передавання образів до історичного музею.

Лев Футала-„Лагідний“

Співакові Йосипові Гошулякові – 85 років

Йосип Гошуляк

85 років – це вже вік, коли людина не дивиться в майбутнє, а оглядається в минуле. І виникають спогади, думки. Йосипові Гошулякові – оперному і концертному співакові, в жовтні сповнюється 85 років, то є що згадати, заглянувши в минуле.

Ще в січні-лютому цього року українсько-канадський журнал „Основа“, згадуючи про жовтневий ювілей, вмістив статтю музикознавця Андрія Тулянцева, який вперше почув Й. Гошуляка на його концерті в Колонній залі ім. Миколи Лисенка Київської філармонії, у 1980 році. „Це був справжній тріумф співака. Мистецтво канадського баса полонило слухачів художньою досконалістю, оригінальністю, бездоганним смаком при доборі репертуару. Його фортісімо викликало в уяві порівняння із звучанням оркестри, а піяно зачарувало своєю ніжністю та багатством

відтінків“, – писав А. Тулянцев. І таких відгуків було багато після гастролів у Києві, Львові, Чернівцях, Тернополі. Потім був благодійний Шевченківський концерт у Львові в 1990 році, а тоді знову в 1995 році у Львові. „Круглу дату“ 80-ліття в 2002 році відзначено в актовій залі Дрогобицького педагогічного університету ім. Івана Франка. А потім на Ясній горі, в Гошеві, була Служба Божа за участі композитора з Нью-Йорку Ігоря Соневицького і архидиякона Й. Гошуляка.

Й. Гошуляк має величезний репертуар, частину якого він видав спочатку на платівках, потім – на аудіо-касетах, пізніше на компакт-дисках. Видання платівок – унікальне, наприклад, „Українська класика – Тарас Шевченко, 2-ий том“. Тексти всіх пісень – трьома мовами – українською, англійською і французькою, а видання – англійською мовою „Yosyp Hoshuliak – Bass Arias and Monologues“ з біографіями і фото композиторів. В репертуарі Й. Гошуляка – 25 оперних партій, які він виконує в п'ятьох мовах. Тут і Альвізе („Джоконда“ Понкієлі), Рамфіс („Аїда“ Верді), Раймондо („Лючія ді Лямермур“ Доніцеті), Банко („Макбет“ Верді), Гремін („Євгеній Онегін“ Чайковського), Пімен, Варлаам („Борис Годунов“ Мусоргського, Батько („Катерина“ Аркаса). Твори Миколи Лисенка, Михайла Вериківського, Станіслава Людкевича, Василя Барвінського, Миколи Фоменка, Григорія Китастого та інших славних композиторів – це вічний зв'язок з рідною землею.

Вболіває мистець Й. Гошуляк за стан музичної культури сьогоденні в Україні і діаспорі, про що були його

статті „Рятуймо українську музичну культуру“, надруковані в „Бористені“, Дніпропетровськ, і в „Мості“. Й. Гошуляк є автором двох книг – „Й свого не цурайтесь“ (Львів, 1995, 590 стор.), і „Пісні, думи та романси з репертуару Йосипа Гошуляка“ (Тернопіль, 1999, 236 стор.). Це тексти з нотами.

Фахові рецензенти високо оцінили ці книжки. І так найстарший з родини десяти дітей на Поділлі (с. Палашівка,

Тернопільщина) Й. Гошуляк, отримавши, крім духовної, вокальну освіту в Німеччині та в Королівській консерваторії в Голландії став справді великим співаком, якого порівнюють з Іваном Паторжинським, Борисом Гмирею. Коли він співає „О, патрія“ Верді або „Чернець“ Вериківського, критика пише, що „голос співака підносить слухача до рівня екстази“. Маестро, вітаємо, здоров'я і ще довгих творчих літ бажаємо!

Ростислав Василенко

**2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899**

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктіві пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на аеродром.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

****Нові найнижчі ціни****

В Україну: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

***Доставка \$11 за кожне замовлення**

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталогу вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., саямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західна Україна; \$15 – Східна Україна

Тел.: (973)538-3888 • Fax: (973)538-3899

Фільм „Бере́за Картузька“ - переконливий документ

Ярослав Розумний

ВІНІПЕГ, Канада. – В неділю, 23 вересня, в аудиторії Манітобського музею відбулася, заходами манітобської Провінційної Ради Конгресу Українців Канади та при співпраці вініпезького Клубу професіоналістів і підприємців, прем'єра документального фільму „Бере́за Картузька“ – про польський концентраційний табір, рештки якого сьогодні знаходяться на території Білорусі. В цьому таборі суворого режиму, між 1934-им і 1939-им роками, були ув'язнені тисячі українських інтелігентів, професіоналів, священиків та студентів з українських земель, що між Першою й Другою світовими війнами були під польською окупацією.

„Бере́за Картузька“ – це документ про долю понад 5 млн. українців, які, в результаті аліантської політичної гри у Версалі, опинилися в міжвоєнний період у межах польської держави. Це пригадка 1939 року, про Західно-Українську Народну Республіку 1918-1920 років, яку, на тому мирному договорі в Парижі, було позбавлено незалежності й передано чужому володінню.

На чисто людському рівні фільм – це біль сина, батька якого було знижено й фізично караного в цій в'язниці за те, що він український інтелігент, патріот і потенційний оборонець прав свого народу.

І вкінці – це вияв громадянського й морального обов'язку українця поза межами батьківщини зробити те, чого на батьківщині його батька ще не робиться – документувати свою історію. Не для помсти за вчинені кривди, але за людяніший завтрашній день.

На фотографії: по боках 100-літньої Юлії Іванчук-Міхневич – сестри в'язня, Адріяна Іванчука – дочки в'язня Іванни Чернецької-Качор; зліва – Олександра Гаврилюк, справа – Софія Качор.

Режисером і продюсером „Бере́зи Картузької“ є монреалець Юрій Луговий, член Академії канадської кінематографії і телебачення, відомий своїм авторством документального фільму „Свобода дорогою ціною“ (Freedom Had a Price, 1994) – про інтернування канадських українців у часі Першої світової війни, та співавторством (зі Славком Новицьким) документального фільму „Жнива розпачу“ (Harvest of Despair, 1984 рік) – про Голодомор-геноцид в УРСР 1932-1933 років. Обидва фільми, важливі своїм історичним значенням і перші на ті теми, здобули понад 12 міжнародних нагород.

Фільм „Бере́за Картузька“ базований на зізнаннях колишніх в'язнів цього табору, які проживали в Канаді й США; на матеріялах державних архівів Києва, Львова, Варшави, Мінська та на діаспорних

архівах; на архівних фільмових стрічках і фотографіях, включно з сучасними, знятими для фільму на місці теперішнього табору; та на інтерв'ю з викладачами американського, канадського й польського університетів і з білоруським письменником. Головний матеріал – це зізнання в'язнів і спомини батька.

Кошти продукції цього 55-хвилинного фільму становили понад 200 тис. кан. дол. Частина надійшла від канадської Фундації Тараса Шевченка, від кредитових спілок Монреалю (Caisse Populaire Ukrainienne) й „Будучности“ з Торонто та від читальні „Просвіта“ в Латін (Квебек) і від Українського Національного Об'єднання (УНО) в Монреалі. Більшість фондів була придбана заходами самого продюсера-режисера фільму та походила з його власних родинних заощаджень.

Під кінематографічним оглядом – добору, оформлення поодиноких сцен і кадрів та самої композиції – цей фільм піднесено до майстерного, мистецького й поетичного рівня неочікуваними контрастними картинками, зізнаннями в'язнів. Фільм перетканий влучними метафорами – ночі, самотнього трамваю на вулиці невідомого міста в темну дощову ніч, дощової зливи зі своєю символікою і сліз, і очищення, чи, врешті, зграєю сполоханих гусей. Все воно по-довженківськи якимось влітається або контрастує з настроєм та головною думкою фільму.

Монтажем болючих свідчень в'язнів про знущання таборових наставників-алкоголіків-садистів над молодими ідеалістами; свідчень, переплетених докорами, гумором та зневажливими ремарками в сторону своїх наставників і самого уряду Юзефа Пілсудського – режисер досягнув нелегкого в документальному фільмі розвитку сюжету та зростання драматичної напруги. Ця напруга переривана вставленими сценами відпруження й остаточного катарсису глядача.

Атмосферу й драматизм фільму підсилено вдалим музичним супроводом молодого тернопільсько-київського композитора – Романа Лугового й читанням дикторського тексту київського актора Богдана Бенюка.

Фільм закінчується упадком Польщі в вересні 1939 року, а з нею й тюрми „Бере́за Картузька“. Після втечі таборової сторожі вночі розбігаються й в'язні.

Багатьох з них пізніше, знайшовши польські списки в'язнів, вилучило служба НКВД, арештовує, а з вибухом німецько-совєтської війни в червні 1941 року їх та десятки тисяч інших вимордовує в совєтських тюрмах на Галицькій землі.

Володимир Луців – патріот, співак і меценат

„Свобода“ в ч. 36 повідомила читачів про появу в Україні компакт-диску „Кращі пісні“ у виконанні відомого англійського співака українського походження Володимира Луцева. Записи узяті з Культурно-мистецького фонду ім. В. Луцева, що діє в Надвірній, Івано-Франківська обл. Адреса інтернет-крамниці: www.ukrtmusic.com.ua. На диску записані пісні Платона Майбороди, Миколи Лисенка, Миколи Колесси, Богдана Веселовського та інших композиторів на слова Івана Франка, Володимира Сосюри, Андрія Малишка, інших українських поетів, а також твори закордонних композиторів. Сьогодні є нагода розповісти про В. Луцева – співака і мецената, про його новий диск.

Володимир Луців був координатором двох європейських турне хору „Думка“ і тепер допомагає різним хорам. Так, англійські хори „Вокальні експресії“ з Гадерсфілду та „Голоси Рідженсі“ з Челтенгему, які виступали у Львові, Києві та інших містах України у 2006 і 2007 роках, з ініціативи В. Луцева вивчили українські музичні твори українською мовою, що є, мабуть, покищо унікальним явищем у хоровому співі.

На концерті в Києві В. Луцеву було вручено грамоту подяки від Патріярха УГКЦ Любомира Гузара. Це було в червні нинішнього року. Від Президента Віктора Ющенка було внесено на залю два прекрасні кошики квітів, що підкреслює значення такої міжнародної співпраці.

А меценат культури у Києві Ігор Понамарчук, який подарував хорові дві старовинні літографії Києва, закупив 50 компакт-дисків і сказав, що не уявляє собі кращого подарунку для шанувальників української пісні. Створений В. Луцевим у Надвірній фонд вже вісім років продовжує корисну і потрібну справу допомоги українській культурі. Фонд провадить конкурси „Мистець“, „Науковець“, „Громадський діяч“, вручає переможцям нагороди.

В. Луців закінчив консерваторію в Римі у 1957 році. А вже у 1961 році він став одним з п'яти співаків, які представляли Великобританію на Міжнародному пісенному конкурсі „Євробачення“, в Бельгії. За краще виконання В. Луців дістав першу нагороду – фігурку

русалки з арфою і півтори тисячі доларів. Після перемоги співак став популярним на сценах Європи. А коли на такому ж конкурсі перемогла Руслана Лижичко, В. Луців розповів про неї і про українську пісню англійським телеглядачам.

Диск „Кращі пісні“ породив зацікавлення в музичному світі, бо йдеться про перше таке видання, у якому є українська і міжнародна естрадна музика, але усі – українською мовою. Записи зроблено з оркестрами Стіва Норберта у Лондоні та Швайцарсько-італійського радіо у Люгано на початку 1970-их років. Репертуар, виконання та оркестрації є настільки оригінальні та професійно виконані, що в Україні це видання можна назвати музичною подією.

У репертуарі є чотири композиції Богдана Веселовського (1915-1971) – українського композитора естрадної музики, який творив у Львові та Монреалі до 1971 року. В. Луців перший записав ряд неаполітанських пісень українською мовою, перший поєднав бандуру із камерним оркестром С. Норберта.

Ось що писав Б. Веселовський про виконання деяких його композицій: „Дорогий пане Луців, дякую Вам за знамените виконання пісень. Дуже оригінально звучить „Чумацький шлях“, а загально „бере“ за серце „Біжить доріжка“. Монреаль 3 квітня 1970 року“.

А ось що писав про виконання цих пісень великий авторитет звукозапису та дискографії проф. Степан Максимюк у своїй

Новий компакт-диск Володимира Луцева.

монументальній праці з історії українського звукозапису та дискографії: „Наш відомий тенор з Англії В. Луців – у його пісні „Чумацький шлях“ пробивається у виконанні добре вишколеного соліста та стихія українського степу і зоряної ночі, де він на висоті свого душевного надхнення дійсно любові повний до нестями“. До 750-річчя Львова у 2006 році Управління культури та туризму і Львівська обласна філармонія влаштували концерт пісні Б. Веселовського. Почесним гостем був В. Луців.

Цей диск приваблює передусім різномірним репертуаром, інтимно-романтичним виконанням і тому є свого роду класичним виданням.

В. Луців готується відзначити 50 років подружнього життя з Лесею, яку зустрів, коли був студентом консерваторії і виступав в місті Сошо, де випускають французькі авта. Леся Нестерук принесла йому квіти, а потім приїхала на побачення до Риму. Тепер у них троє дітей – донечки Анна і Оксана, син Андрій.

Л. Хм.

Спомин про три пластові ювілеї

Скавтинг в Україні заснували 1911 року Олександр Тисовський, Петро Франко та Іван Чмола, які почали організовувати перші пластові гуртки. Пласт оформлено на початку 1912 року, на зразок скавтингу, однак організації основи Пласту подав д-р О. Тисовський. За порадою І. Боберського прийнято назву „пластун“ запорізьких і чорноморсько-кубанських козаків, замість англійської „скавт“, а молодіжний рух в Україні названо Пластом і введено козацьку термінологію.

Делегація скавтів.

Пізніше в Україні Пласт було заборонено, але він відновився на чужині після Другої світової війни в таборах переміщених осіб. Щоб не пішла наша молодь на манівці, а залишилась собою, важливим було ювілейне Свято Весни 5-7 липня 1947 року, яке відбулося в околицях Мітєнвальду. Командантом свята був пл. сен. Ярослав Андрухович з Єгеркасерне. Це свято дало поштовх до пластового розквіту, любови до українських традицій і культури та до збереження молоді, української душі на еміграції.

У 1946-1947 шкільному році пластуни в українському таборі переміщених осіб в Леопольд Касерне в Байройті, Німеччина, почали в гуртках приготування до з'їзду. Пластуни вибирали собі ділянку і готування до гутірок. Пластові поети, члени гуртка „Чорні коти“ Левко Майстренко й Ярослав Ликтей писали вірші. Вони звернулися до свого професора та поета Миколи Угриня-Безгрішного, щоб він поправив їх і дав поради. Професор і композитор Іван Недільський погодився написати музику. Так постали пісні „Дванадцять нас в гурті котів“, „Гей, славний наш гурток 'Вовків'“, „Ми ростем, ми – надія народу“ на слова Богдана Нижанківського та М. Угриня-Безгрішного і музику І. Недільського, багато інших пісень, які пластуни співають ще й досі. Тоді пластуни почали вивчати нові пісні під диригентурою проф. Анастасії Огороднік-Жилавої.

Ювілейний з'їзд давав нагоду пластовій молоді познайомити чужинських скавтів з Пластом, українськими звичаями, традиціями та культурою, а рівночасно пла-

стунам була нагода довідатися про скавтинг і його працю.

Кооператива „Пласт“ в Байройті, якою завідував пл. сен. Володимир Дармохвал, видала на Свято Весни пластові поштові марки (12 різновидів) з рисунками пластуна з прапором і ватрою та написом „Укр. Пласт“. Марки були друковані офсетом на патентованому гумованому папері, кожна іншою барвою. Їх виготовила друкарня Ноймайстера в Байройті. Кооператива мала на складі пластові лілейки та замовила пропам'ятні жетони в 35-ліття українського Пласту, листівки з пластовими мотивами, пластову літературу, журнали, пластовий виряд та інші речі, які були потрібні пластунам. 3 липня 1947 року пластуни зішлись на залізничну станцію в Байройті і, влаштувавшись у вагоні, виїхали до Мітєнвальду.

Минали міста, села та хутори з червоними дахами, завітчані маками та волошками левади, колосисті німецькі поля, ряди хмелю, оброблені грядки, чагарники, сади, присілки та спокійні ліси. У вагоні було гамірно та весело. Одні готувалися до пластових проб, інші жаргували, порівнювали німецьку природу з українськими краєвидами. Ось понеслась пісня, пластуни-хористи підхопили її, почався концерт при акомпаніменті гітари. Німці уважно слухали милозвучні мелодії. На станціях українська пісня чарувала їх і вони нагороджували співаків оплесками.

Наближалися Гарміш-Партенкірхен, а тоді – Мітєнвальд, де байройтських пластунів і пластунок привітав рясний дощ. 4 липня був гарний соняшний день, але ледве пластуни поставили шатра, як пішов зливний дощ, вся площа перетворилася у болото з калюжами. Але пластун – витривалий, і змагання почалися. 5 липня стало до відкриття понад 90 новаків, 670 пластунів, 660 пластунок, 200 старших пластунів і пластунок, близько 150 сеньйорів.

Від Головної старшини її голова д-р Атанас Фіголь відкрив свято. Промовляв Начальний пластун „Сірий Лев“ (Северин Левицький). Пролунали національний і пластові гимни, закінчилось відкриття, а пластуни та пластуни приступили до змагань, включаючи орієнтацію, куховарство, рятівництво, відбиванку, хоріві і танечні змагання. Дуже гарною була пластова дефіляда.

Музиканти з Авґзбурґу, Я. Ликтей з Байройту та інші створили пластову оркестру, що складалась з акордеону, гітар і мандолін. Оркестра пригравала до співів, хорових і танцювальних конкурсів вдень, а ввечері акомпаніювала співакам, хорам, грала при ватрах.

В неділю пластове братство зібралось на Літургію, а опісля відкрились виставки пластових осередків, українського мистецтва та ручних робіт пластунок і пластунів. В понеділок, після Богослуження, пластуни попрощались зі скавтами, між якими були поляки, мадяри, німці, литовці, росіяни, делегації з Британії та американські гості.

Я. Ликтей одержав ноти нової пісні для баритона в супроводі мандолін і гітар, музиканти одержали копії. Пісня на слова Юрія

Старосольського та музику Юрія П'ясецького „При ватрі“ починалась словами „Сіріли у сумерку півночі шатра“. Хоч члени оркестри мали свої завдання, вони завжди мали нову пісню, спеціально написану на заключну ватру. Остання проба з баритоном пл. сен. Осипом Стецурою добре вийшла.

Звук сурми скликав усіх на прощальну Ватру Великої Ради, на яку прийшли три покоління. Делегати трьох поколінь приступили до високої ватри та підпалили її. Пара пластунів підійшла до палаючої ватри та кинула смерековий вінок до ватри за тих, що не могли прийти, бо були на полі бою або в концентраційних таборах.

Промовами закінчено ватру, але програма ще продовжувалась до

пізньої ночі. Найбільше слухачів зібрали байройтські пластуни, бо вони співали нові пісні. На кінець ще прозвучали молитва і пісня „Надобраніч“. Останнього дня пластуни прощались з новими друзями та подругами.

Байротська кооператива „Пласт“ була відкрита кожного дня, а коло неї юрмилися пластуни і пластуни, купуючи пластову літературу, виряд, жетони, лілейки, сувеніри, а найбільш популярними були поштові карточки та значки, бо в таборі працювала пластова пошта і там багато пластунів захопились філятелією. Завершено святкування 7 липня 1947 року. Ця зустріч на чужині піднесла пластунів на дусі, заохотила їх до дальшої праці та дала запову, що Пласт розвиватиметься в діаспорі, аж доки Україна не стане самостійною.

Ярослав Ликтей

Пластова оркестра на Святі Весни.

На Свято Весни приїхали американські та німецькі гості.

Пластуни ставлять шатро.

Ділимося сумною і болючою вісткою, що у вівторок
23 жовтня, 2007 відійшов у вічність

Д-р Андрій Тершаковець

Залишилися у глибокому смутку:

Донька Тамара Тершаковець
Сестра Марійка Тершаковець
З чоловіком Романом Гавриляком
Братова Мирослава Тершаковець
Шваґер Нестор Терлецький з родиною
Братанки: Юрій Тершаковець з родиною
Андрій Тершаковець з родиною
Сестрінки: Іван Бережницький з родиною
Олена Нітефор з родиною
Кузини: Василь Тершаковець з родиною
Остап Тершаковець з родиною
Ярослав Черник з родиною
Родини: Терлецьких, Завадівських, Іскалів, Томків
Ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні

Похоронні відправи: Панахида в похоронному заведенні Литвин і
Литвин, 1600 Stuyvesant Av. Union, NJ у п'ятницю 26 жовтня ц. р.
Візитація год 7:00 -9:00. Панахида 7:30. В суботу 27 жовтня Служба
Божа о год. 9:30 в церкві св. Івана Хрестителя, 719 Sanford Av. Newark, NJ.
Опісля похорон на цвинтарі в Баунд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Просимо про молитви за душу покійного. Замість квітів на його свіжу
могилу можна давати пожертви на Український Музей в Нью-Йорку.

Помер св. п. Микола Ракуш

Св.п. Микола Ракуш

23 серпня цього року українська громада Чикаго поховала св.п. Миколу Ракуша. Покійний із дружиною Іриною прибули до Америки в 1948 році і поселилися в Чикаго. Тут присвятили багато своєї праці для розвитку дитячої оселі в Равнд-Лейку, активно збирали гроші у Фонд УККА, були за це відзначувані і шановані. Покійний М. Ракуш був також членом управи Союзу купців і підприємців. На початку 1960-их років подружжя Ракушів переїхало до Маямі Біч на Флориді. Там також були активними у церковному та громадському житті. М. Ракуш був головою відділу Українського Народного Союзу, активістом „Українського клубу“ в Маямі, а відтак довгими роками – головою Українсько-Американської асоціації сеньйорів Маямі. За час своєї каденції зумів розбудувати це Товариство до понад 60 членів та потроїти його майно. Завданням Товариства, крім товариського життя, була побудова дому для людей старшого віку.

Подружжя Ракушів підтримувало Фонд катедр українознавства (ФКУ) при Гарвардському університеті значними грошовими жертвами. Першу свою грошову вплату переслали вже в 1966 році, а в 1973 році стали меценатами ФКУ. У 1989 Фонд катедр українознавства та Український Науковий Інститут Гарвардського університету відзначили щедрість подружжя грамотою і висловили подяки за кня-

жий дар від І. та М. Ракушів – 250 тис. дол.

На громадській зустрічі-гостині ФКУ 8 квітня 1981 року в залі „Українського клубу“ в Маямі М. Ракуш сказав: „Наші жертви у вільному світі, які б великі вони не були, ніколи не зрівняються з жертвами тих патріотів в Україні, які за права України й українського народу караються на тяжких каторгах, у в'язницях та концентраційних таборах совєтської імперії. Ми можемо тепер, у вільному світі, зробити те, що неможливо в Україні – створити і безустанно підтримувати наукові інституції для ширення правди про Україну, для розвитку вільної української науки“.

Подружжя Ракушів створило для українських студій в Гарвардському університеті видавничий фонд їхнього імені.

Після відновлення незалежності України в 1991 році виявився великий брак українсько-національних шкільних підручників. У школах України вживалися совєтські підручники. Координаційний Комітет Допомоги Україні заініціював в 1992 році Фонд видання підручників для шкіл України, і першою метою було видати буквар і три читанки (тираж: 300,000 примірників). І знову під енергійним проводом М. Ракуша Українсько-Американська асоціація сеньйорів Маямі пожертвувала княжий дар в сумі 250 тис. дол. на цю ціль.

М. Ракуш народився 27 червня 1914 року в Україні, а помер 16 серпня 2007 року в Маямі, на 94-му році життя. Похоронна відправа відбулася в українській церкві в Маямі; опісля тіло було перевезене до Чикаго і поховано на цвинтарі св. Миколая.

Під час тризни Богдан Боднарук мав слово від Товариства української мови. Він згадав, що покійний був щирим українським патріотом, надзвичайно щедрим добродієм і фінансово допомагав у різних важливих проектах.

У дальшій праці Товариство Української Мови будемо відчувати брак людини, яка була дуже діловою, динамічною та жертвовною!

Вічна Йому пам'ять!

Д-р Богдан Боднарук

У смутку повідомляємо, що в понеділок, 8 жовтня 2007 р. відійшла у вічність в домі у Fairfax, VA, проживши 52 роки дорога ДРУЖИНА і СЕСТРА

СВ. П.

ОКСАНА НІНА МЕКДУґАЛ

Похорон відбувся у п'ятницю, 12 жовтня 2007 р. з похоронного заведення Fairfax Memorial Funeral Home на цвинтарі Fairfax Memorial Park.

Залишені в смутку:

муж – ВІЛІАМ
сестра – МАРІЯ з чоловіком ПАВЛОМ ЛУЩИКОМ
тесті – МАРІЯ і ВІНЦЕНТ МЕКДУґАЛ
сестра мужа – МОРІН з чоловіком КАРЛОМ СОЛТЕР
племінниці – ЛІДІЯ і ЛІНДА з родинами.

Вічна їй пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення,
просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені
кредитовими картками:

VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

У першу річницю відходу у вічність св. п. д-ра Любомира Кузьмака

Переглядаючи старі архіви, мені пощастило знайти звіт про бенкет на честь д-ра Любомира Кузьмака, який влаштувала 12 березня 1989 року Асоціація оборони людських прав в Україні (АГРУ). На бенкет були запрошені понад 300 осіб з громади в Нью-Джерсі. В неділю, в залі „Берклі Гайтс“, зійшлися вдячні пацієнти і друзі доктора-ювілята.

Бенкет на честь доктора був виявом любови і вдячності громади за його великий вклад в їхнє здоров'я. Дарунок від присутніх – це була плякетка з написом і збірка творів Тараса Шевченка, бо якраз була річниця великого поета. На плякетці був напис-подяка за відданість для людей, які не раз не мали чим заплатити, але здоров'я та життя яких рятував доктор. Спеціальна подяка була за опіку над новоприбулими з України борцями за права людини, переслідуваними в СРСР. Одним з найвизначніших серед них був св.

п. генерал Петро Григоренко, яким опікувався доктор і якому полагодив задарма операцію, лікування і опіку. Він також лікував і оперував Ростика Целюпу, Марка Рубана і багато інших. Деякі з них були присутні на бенкеті.

Д-р Л. Кузьмак славився новаторською операцією для пацієнтів з надмірною надвагою. Він об'їздив США та Україну з доповідями і прозірками і був за це нагороджений.

В мистецькій частині бенкету виступали Любомир Калинич зі співом і грою на гітарі і Одарка Полянська зі грою на арфі. О. Полянська була головою бенкетового комітету і виконала левову частку підготування імпрези. Л. Калинич був колегою доктора з шкільної лави.

Улюблений д-р Л. Кузьмак залишиться в наших серцях назавжди, а пам'ять про нього буде вічна!

Божена Ольшанівська

Шкільна Рада при УККА ділиться сумною вісткою,
що 9 жовтня 2007 р. відійшов у вічність

**СВ. П.
Академік
АНАТОЛІЙ ГРИГОРОВИЧ
ПОГРІБНИЙ**

Визначний літературознавець, письменник і публіцист, автор численних наукових праць, професор Київського Національного та Українського Вільного університетів і голова Всеукраїнського Т-ва ім. Ващенка, колишній заступник міністра освіти.
Анатолій Погрібний упродовж багатьох років співпрацював зі Шкільною Радою у виданні підручників для шкіл в Україні, читав лекції на вчительському семінарі на Союзівці, постійно цікавився станом українського шкільництва в США.

Шановній дружині Анатолія Погрібного пані Галині та двом його сином Валентині і Віталію висловлюємо глибоке співчуття.

ШКІЛЬНА РАДА

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 3 жовтня 2007 р. відійшла у вічність наша дорога **ДРУЖИНА**

**СВ. П.
ІРИНА АНДРУС**
нар. 11 листопада 1925 р. в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 6 жовтня в Українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.
Похована на St. Raymonds Cemetery.

У смутку залишилися:
муж – **ТЕОДОР**
племінник – **РОМАН ВОЛЧУК** з дружиною **КАТІ**, сином **БОГДАНОМ** і внуками **ДАНИЛОМ** і **АДАМОМ**

Вічна їй пам'ять!

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ

**СВ. П.
ОЛЕГА Ю. ПАВЛЮКА**
який відійшов у вічність 17 вересня 2007 р.
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ
27 жовтня 2007 р.
в церквах:

- св. Йосафата у Рочестері, Н. Й.;
- свв. Петра і Павла у Бріджпорті, Па.;
- Царя Христа у Бостоні, Ма.;
- св. Духа у Савт Дірфілді, Ма.

Цим шляхом дружина, сини та брат з родиною складають щиру подяку всім рідним, приятелям і знайомим, що так численно взяли участь у похоронних відправах та попросили Покійного в останню дорогу.
Сердечне спасибі за ласкаві і щедрі пожертви в пам'ять Покійного на:
Пласт – „Фонд ім. Олега Павлюка“ на оплату пластових таборів для неспроможних дітей 4,700 дол.
Children of Chernobyl Relief and Development Fund 1,400 дол.
УОКЦ у Філядельфії 100 дол.

Дякуємо за пожертви на Святі Літургії та прегарні квіти, які прикрашували домовину.
Просимо ласкаво згадати Покійного у своїх молитвах.

Брат БОРИС ПАВЛЮК

У НЕВИМОВНО СУМНІ РІЧНИЦІ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ:
ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ
мого дорогого ніколи незабутнього **БАТЬКА**

**СВ. П.
ПАВЛА ВОЛОДИМИРОВИЧА
ПРИШИБИ-ПРИШИБІНСЬКОГО**
та
ПЕРШУ РІЧНИЦЮ
моєї дорогої, ніколи незабутньої **МАТУСІ**

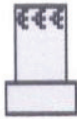
**СВ. П.
ОЛЬГИ ІВАНІВНОЇ з роду ЛАВРЕНЧУК**
буде відправлена
ПОМИНАЛЬНА ПАНАХИДА
за спокій їхніх Душ у православній церкві св. Покрови у м. Філядельфії у неділю, 28 жовтня 2008 р. після Служби Божої.
Просимо ласкаво згадати Покійних **ОЛЬГУ** та **ПАВЛА** у своїх молитвах.

Вічна їм пам'ять!
Дочка Євдокія Трипупенко з родиною.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytvyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

*ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.*

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209
СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Шановні читачі!
Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати
видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040**СТЕФАН ВЕЛЬГАШ**Професійний продавець
забезпечення УНС**СТЕРНАН J. WELHASCH**

Licensed Agent

Ukrainian National Assn., Inc.548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free: 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: swelhasch@unamember.com**ОКСАНА ТРИТЯК**Професійний продавець
забезпечення УНС**OXSANA TRYTYAK**

Licensed Agent

Ukrainian National Assn., Inc.2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM**LvivArt.com****УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ**

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255www.ukrainianbookstore.com**• ЗНАЙОМСТВА •**Українець, 33 роки, лікар,
познайомиться з жінкою відповідного
віку для створення сім'ї. Андрій.**Тел.: 011-380-67-99-01-354****• ПРАЦЯ •**Шукаю працю по догляду за старшими
особами або дітьми з проживанням
або без проживання в стейтах
Нью-Джерсі, Нью-Йорку або Коннектикат.**Тел.: (914) 375-0737**Потрібна українка для догляду за
трьома дітьми (11, 8 і немовлям) і до
легкої домашньої праці у Mendham, NJ;
5 днів на тиждень із замешканням.

Платня за домовленням.

Тел.: (908) 766-5179 або (201) 400-7044*Направляємо
різного роду дахи „siding“.***WALTER BASILUK**

56 Walnut Ave.

Somerset, NJ 08873

Home: (732) 246-2558**Cell: (908) 304-4678****ARKA**Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550**Друкарня****COMPUTOPRINT Corp.**

Established 1972

Clifton, New Jersey**виконує друкарські роботи:**

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 30-літнім досвідом!****973-574-8800****Fax: 973-574-8887****e-mail: computopr@aol.com****ОРКЕСТРА „ЛУНА“**

Музика на весілля, забори, фестивалі.

Святкування роковин.

ОЛЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406**e-mail: dumamuse@aol.com****ЮРІЙ Б. КОРДУБА**

Адвокат

**Emphasis on Real Estate, Wills,
Trusts and Elder Law**

Ward Witty Drive, P.O. Box 249, Montville, NJ 07045

Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

*Відділ реклами у „Свободі“:
(973) 292-9800, дод. 3040***KARPATY TRAVEL**

121 Runnymede Road,

Toronto, ON, Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105**e-mail: karpatycanada@yahoo.com****Export-Import****ПОДОРОЖНІ
ПОСЛУГИ: ВІЗИ,
АВІАКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ
ДО КАНАДИ І США,
СТРАХУВАННЯ****Для Вашої
зручності
все можна
полагодити
телефонічно****ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ХАРЧОВІ ПАКУНКИ
ЛИСТИ
ТА ДОКУМЕНТИ****1-800-265-7189 • (416) 761-9105****НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.****Найдешевші міжнародні телефонічні розмови.****Перепишуємо відеокасети і DVD.****Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через „КАРПАТИ“**